

HUNGAROCONTROL CSOPORT

KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK

a 2014. december 31-én végződő évre

a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok (IFRS) szerint

Budapest, 2015. június 25.

Vezérigazgató

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK
2014. DECEMBER 31.

TARTALOM

	Oldal(ak)
Független könyvvizsgálói jelentés	4-5
Konzolidált mérleg	6
Konzolidált átfogó jövedelemkimutatás	7
Konzolidált kimutatás a saját tőke változásairól	8
Konzolidált cash-flow kimutatás	9
Kiegészítő megjegyzések a konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz	10-85

1. Általános információ.....	10
1.1. A HungaroControl Csoport.....	10
1.2. Irányítás	10
2. Számviteli Politika.....	11
2.1. A beszámolóképzés alapja	11
2.2. A konszolidáció alapja.....	12
2.3. Devizaátváltások	13
2.4. Befektetések és egyéb pénzügyi eszközök.....	13
2.5. Pénzügyi instrumentumok minősítése és kivezetése.....	15
2.6. Fedezeti ügyletek.....	16
2.7. Pénzügyi eszközök értékvesztése.....	17
2.8. Pénzeszközök és pénzeszköz egyenértékesek.....	18
2.9. Vevő- és egyéb követelések.....	18
2.10. Készletek.....	18
2.11. Ingatlanok, gépek és berendezések	18
2.12. Immateriális javak	20
2.13. Eszközök értékvesztése	20
2.14. Lízingek	20
2.15. Szállítói és egyéb kötelezettségek	22
2.16. Céltartalékok	22
2.17. Hosszú távú munkavállalói kötelezettségek.....	22
2.18. Állami támogatások	23
2.19. Nyereségadók.....	23
2.20. Osztalékok.....	24
2.21. Bevételek elszámolása	24
2.22. Üzleti eredmény.....	26
2.23. Mérlegen kívüli tételek	26
3. Jelentős számviteli becslések és feltételezések.....	27
3.1. Hosszú távú munkavállalói juttatások becsléséhez használt aktuáriusi feltételezések	27
3.2. Céltartalékok	27
3.3. Adózás.....	27
3.4. Tárgyi eszközök hasznos élettartama	27
4. Kibocsátott, de még nem hatályos standardok.....	28
5. Immateriális javak	30
6. Tárgyi eszközök	31
7. Befektetés közös vezetésű vállalatban.....	32
8. Egyéb hosszú lejáratú eszközök.....	34
9. Halasztott adó követelések, kötelezettségek.....	35

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK
2014. DECEMBER 31.

10.	Készletek.....	37
11.	Vevőkövetelések.....	37
12.	Egyéb forgóeszközök.....	40
13.	Követelések és kötelezettségek jövedelemadókból	41
14.	Pénzeszközök és pénzeszköz egyenértékesek, egyéb pénzügyi eszközök és értékesíthető pénzügyi eszközök	41
15.	Céltartalékok	43
16.	Munkavállalói juttatások	45
17.	Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek	49
18.	Szállítói kötelezettség	50
19.	Egyéb rövid lejáratú kötelezettség	51
20.	Árbevétel	52
21.	Személyi jellegű ráfordítások.....	54
22.	Anyagjellegű ráfordítások	55
23.	Egyéb bevételek (ráfordítások)	57
24.	Pénzügyi bevételek (ráfordítások).....	61
25.	Nyereségadók.....	61
26.	Cash flow fedezeti ügyletek.....	63
27.	Kapcsolt felekkel folytatott tranzakciók	64
28.	Kötelezettségvállalások, függő kötelezettségek és követelések	68
29.	Pénzügyi kockázatok.....	71
30.	Tőkekockázat kezelése	84
31.	Mérlegfordulónap utáni lényeges események	85

FÜGGETLEN KÖNYVVIZSGÁLÓI JELENTÉS

A HungaroControl Zrt. tulajdonosa részére

Jelentés a konszolidált pénzügyi kimutatásokról

Elvégeztük a HungaroControl Zrt. mellékelt konszolidált pénzügyi kimutatásainak könyvvizsgálatát, mely konszolidált pénzügyi kimutatások a 2014. december 31-i fordulónapra készített konszolidált mérlegből, az ezen időponttal végződő évre vonatkozó konszolidált átfogó jövedelemkimutatásból, konszolidált kimutatásból a saját tőke változásairól és konszolidált cash flow kimutatásból, valamint a kiegészítő megjegyzésekből állnak.

A vezetés felelőssége a konszolidált pénzügyi kimutatásokért

A vezetés felelős a konszolidált pénzügyi kimutatásoknak a nemzetközi pénzügyi beszámolási standardokkal - ahogyan azokat az EU befogadta - összhangban történő elkészítéséért és valós bemutatásáért, valamint az olyan belső kontrollokért, amelyeket a vezetés szükségesnek tart ahhoz, hogy lehetővé váljon az akár csalásból, akár hibából eredő lényeges hibás állításoktól mentes konszolidált pénzügyi kimutatások elkészítése.

A könyvvizsgáló felelőssége

A mi felelősségünk a konszolidált pénzügyi kimutatások véleményezése könyvvizsgálatunk alapján. Könyvvizsgálatunkat a nemzetközi könyvvizsgálói standardokkal összhangban hajtottuk végre. Ezek a standardok megkövetelik, hogy megfeleljünk az etikai követelményeknek, valamint hogy a könyvvizsgálatot úgy tervezzük meg és hajtsuk végre, hogy kellő bizonyosságot szerezzünk arról, hogy a konszolidált pénzügyi kimutatások mentesek-e a lényeges hibás állításoktól.

A könyvvizsgálat magában foglalja olyan eljárások végrehajtását, amelyek célja könyvvizsgálói bizonyítékot szerezni a konszolidált pénzügyi kimutatásokban szereplő összegekről és közzétételekről. A kiválasztott eljárások - beleértve a konszolidált pénzügyi kimutatások akár csalásból, akár hibából eredő, lényeges hibás állításai kockázatainak felmérését is - a könyvvizsgáló megítélésétől függenek. A kockázatok ilyen felmérésekor a könyvvizsgáló a konszolidált pénzügyi kimutatások gazdálkodó egység általi elkészítése és valós bemutatása szempontjából releváns belső kontrollt azért mérlegeli, hogy olyan könyvvizsgálói eljárásokat tervezzen meg, amelyek az adott körülmények között megfelelőek, de nem azért, hogy a gazdálkodó egység belső kontrolljának hatékonyságára vonatkozóan véleményt mondjon. A könyvvizsgálat magában foglalja az alkalmazott számviteli politikák megfelelőségének és a vezetés által készített számviteli becslések ésszerűségének, valamint a konszolidált pénzügyi kimutatások átfogó prezentálásának értékelését.

Meggyőződésünk, hogy a megszerzett könyvvizsgálói bizonyíték elegendő és megfelelő állapot nyújt könyvvizsgálói véleményünk megadásához.

Vélemény

Véleményünk szerint a konsolidált pénzügyi kimutatások minden lényeges szempontból megbízható és valós képet adnak a HungaroControl Zrt. társaság 2014. december 31-én fennálló pénzügyi helyzetéről, valamint az ezen időponttal végződő évre vonatkozó pénzügyi teljesítményéről és cash flow-ról, összhangban a nemzetközi pénzügyi beszámolási standardokkal - ahogyan azokat az EU befogadta.

Egyéb ügyek

A Társaság a Magyar Számviteli törvénynek és a Magyarországon általánosan elfogadott számviteli elveknek megfelelő pénzügyi kimutatásokat is készített és mi könyvvizsgáló jelentést bocsátottunk ki azon pénzügyi kimutatásokról.

A Társaság abból a célból készítette a konsolidált pénzügyi kimutatásait, hogy megfeleljen az Európai Parlament és a Tanács 2004/550. (2004. március 10) számú rendeletének. A könyvvizsgálói véleményünk kizárólag ezzel a céllal készült, és más célokra nem használható fel.

Bartha Zsuzsanna
Budapest, 2015. június 25.
Ernst & Young Kft.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KONSZOLIDÁLT MÉRLEG

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

	Kiegészítő megjegyzések	2014. december 31. ezer HUF	2013. december 31. ezer HUF
Immateriális javak	5	6 887 731	6 121 060
Tárgyi eszközök	6	10 248 184	10 617 345
Befektetések közös vezetőségű vállalkozásban	7	49 259	28 508
Befektetett pénzügyi eszközök		16 842	28 620
Egyéb hosszú lejáratú eszközök	8	375 400	415 779
Halasztott adó követelések	9	0	137 731
Összes befektetett eszköz		17 577 416	17 349 043
Készletek	10	27 454	27 807
Vevőkövetelések	11	6 463 360	4 883 358
Egyéb forgóeszközök	12	3 178 910	2 282 301
Előre fizetett tárgyévi adók	13	118 168	9 876
Értékesíthető pénzügyi eszközök	14	9 048 543	0
Egyéb pénzügyi eszközök	14	6 366 900	0
Pénzeszközök és pénzeszköz egyenértékesek	14	3 298 691	15 212 458
Összes forgóeszköz		28 502 026	22 415 800
ÖSSZES ESZKÖZ		46 079 442	39 764 843
Jegyzett tőke	1	20 201 600	20 201 600
Tartalékok		13 964 351	6 807 677
Résztvényesekre jutó saját tőke		34 165 951	27 009 277
Céltartalékok várható kötelezettségekre - hosszú távú	15	27 499	13 987
Hosszú távú munkavállalói juttatások	16	2 860 474	2 624 903
Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek	17	2 071 346	2 961 546
Halasztott adó kötelezettség	9	17 080	0
Összes hosszú lejáratú kötelezettség		4 976 399	5 600 436
Szállítói tartozások	18	2 314 961	2 093 094
Céltartalékok várható kötelezettségekre - rövid távú	15	37 560	56 153
Rövid távú munkavállalói juttatások	16	2 603 051	2 194 555
Fizetendő tárgyévi adók	13	22	116 607
Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek	19	1 981 498	2 694 721
Összes rövid lejáratú kötelezettség		6 937 092	7 155 130
ÖSSZES KÖTELEZETTSÉG		11 913 491	12 755 566
ÖSSZES TŐKE ÉS KÖTELEZETTSÉG		46 079 442	39 764 843

A kiegészítő megjegyzések a konszolidált pénzügyi kimutatások szerves részét képezik.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KONSZOLIDÁLT ÁTFOGÓ JÖVEDELEMKIMUTATÁS
2014. DECEMBER 31.
(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

	Kiegészítő megjegyzések	2014. december 31. ezer HUF	2013. december 31. ezer HUF
Légiforgalmi irányítás árbevétele	20	36 775 798	30 231 075
Egyéb tevékenység árbevétele	20	361 798	116 234
Összes árbevétel		37 137 596	30 347 309
Személyi jellegű ráfordítások	21	15 765 833	16 709 404
Anyagjellegű ráfordítások	22	8 682 955	8 585 389
Értékcsökkenés, a mortizáció és értékvesztés	5, 6	2 778 088	3 139 545
Egyéb bevételek / ráfordítások (-)	23	589 270	597 943
Működési költség		26 637 606	27 836 395
ÜZLETI TEVÉKENYSÉG EREDMÉNYE		10 499 990	2 510 914
Pénzügyi bevételek / ráfordítások (-)	24	470 676	565 195
Nyereség pénzügyi tevékenységből		470 676	565 195
Részesedés közös vezetőségű vállalkozások nyereségéből / veszteségéből	7	18 861	10 075
ADÓZÁS ELŐTTI EREDMÉNY		10 989 527	3 086 184
Eredményt terhelő adók	25	2 634 621	1 027 849
IDŐSZAK EREDMÉNYE		8 354 906	2 058 335
Részvényesek részesedése az eredményből		8 354 906	2 058 335
EGYÉB ÁTFOGÓ JÖVEDELEM			
Eredménykimutatásba jövőben visszaforduló tételek			
Nyereség/ veszteség (-) cash flow fedezeti ügyleteken	26, 29	-167 414	186 884
Adóhatás	9	0	-30 627
Nyereség/ veszteség (-) értékesíthető pénzügyi eszközök valós értékelésén		-53 987	0
Adóhatás		9 546	0
Eredménykimutatásba nem visszaforduló tételek			
Aktuáriusi nyereség/veszteség (-)	16	15 959	-8 806
Adóhatás	9	-2 336	1 546
Egyéb átfogó jövedelem, adóhatással		-198 232	148 997
ÁTFOGÓ JÖVEDELEM ÖSSZESEN		8 156 674	2 207 332
Részvényesek részesedése az átfogó jövedelemből		8 156 674	2 207 332

A kiegészítő megjegyzések a konszolidált pénzügyi kimutatások szerves részét képezik.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KONSZOLIDÁLT KIMUTATÁS A SAJÁT TŐKE VÁLTOZÁS AIRÓL

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

	Kiegészítő megjegyzések	Jegyzett tőke	Eredmény- tartalék	Értékelési tartalék	Tartalékok összesen	Tulajdonosok részese dése az eredményből	Részvényesekre jutó tőke	Összesen
		ezer HUF	ezer HUF	ezer HUF	ezer HUF	ezer HUF	ezer HUF	ezer HUF
Nyitó egyenleg 2013. január 1-én		20 201 600	6 650 672	-550 327	6 100 345	100%	26 301 945	26 301 945
Egyéb átfogó eredményben elszámolt tranzakciók	9, 16	0	0	148 997	148 997	100%	148 997	148 997
2013-as év eredménye		0	2 058 335	0	2 058 335	100%	2 058 335	2 058 335
Átfogó jövedelem összesen		0	2 058 335	148 997	2 207 332	100%	2 207 332	2 207 332
Osztalékok		0	-1 500 000	0	-1 500 000	100%	-1 500 000	-1 500 000
Záró egyenleg 2013. december 31-én		20 201 600	7 209 007	-401 330	6 807 677	100%	27 009 277	27 009 277
Egyéb átfogó eredményben elszámolt tranzakciók	9, 16	0	0	-198 232	-198 232	100%	-198 232	-198 232
2014-es év eredménye		0	8 354 906	0	8 354 906	100%	8 354 906	8 354 906
Átfogó jövedelem összesen		0	8 354 906	-198 232	8 156 674	100%	8 156 674	8 156 674
Osztalékok		0	-1 000 000	0	-1 000 000	100%	-1 000 000	-1 000 000
Záró egyenleg 2014. december 31-én		20 201 600	14 563 913	-599 562	13 964 351	100%	34 165 951	34 165 951

A kiegészítő megjegyzések a konszolidált pénzügyi kimutatások szerves részét képezik.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KONSZOLIDÁLT CASH-FLOW KIMUTATÁS

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

	2014. december 31.	2013. december 31.
	ezer HUF	ezer HUF
Üzleti tevékenység		
Adózás előtti eredmény	10 989 527	3 086 184
Értékcsökkenés és amortizáció	2 710 988	3 117 551
Tárgyi eszközök, immateriális javak eladásának eredménye (nyereség)/veszteség	12 483	100
Tárgyi eszközök selejtezése, értékvesztése	67 100	21 994
Készletek selejtezése, értékvesztése	617	0
Céltartalékok (csökkenése)/növekedése	-5 081	-181 205
Kamatbevételek	-514 993	-772 212
Követelésekre elszámolt értékvesztés növekedése	58 803	56 242
Közös vezetésű vállalatok eredményéből való részesedés (nyereség)/veszteség	-18 861	-10 075
Nem realizált árfolyamkülönbsétek (nyereség)/veszteség	-70 056	23 840
Összesen	2 241 000	2 256 235
Működő tőke változásai		
Vevők és egyéb követelések csökkenése/(növekedése)	-2 731 974	485 112
Készletek csökkenése/(növekedése)	-264	314
Szállítók, hosszú lejáratú kötelezettségek és egyéb kötelezettségek növekedése/(csökkenése)	-603 477	2 636 951
Fizetett nyereségadó	-2 638 546	-691 147
Összesen	-5 974 261	2 431 230
Üzleti tevékenységből származó nettó cash-flow	7 256 266	7 773 649
Befektetési tevékenység		
Tárgyi eszközök, immateriális javak beszerzése	-3 377 765	-2 019 178
Tárgyi eszközök, immateriális javak eladásából származó bevétel	53 348	-100
Befektetett pénzügyi eszközök megszerzésére fordított pénzeszköz	-15 394 737	-1 703
Befektetések megszerzésére fordított pénzeszköz	-1 890	0
Fizetett kamatok	-86	0
Kapott kamatok és kamatjellegű bevételek	550 832	722 213
Befektetési tevékenységre felhasznált nettó cash-flow	-18 170 298	-1 298 768
Pénzügyi tevékenység		
Fizetett osztalék	-1 000 000	-1 500 000
Pénzügyi tevékenységre felhasznált nettó cash-flow	-1 000 000	-1 500 000
Pénz és pénzeszköz egyenértékesek növekedése/(csökkenése)	-11 914 032	4 974 881
Pénz és pénzeszköz egyenértékesek év elején	15 212 458	10 238 400
Árfolyamváltozás hatása a külföldi pénznemben tartott egyenlegekre	265	-823
Pénz és pénzeszköz egyenértékesek év végén	3 298 691	15 212 458

A kiegészítő megjegyzések a konszolidált pénzügyi kimutatások szerves részét képezik.

**HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ**

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

1. Általános információ

1.1. A HungaroControl Csoport

A HungaroControl Magyar Légiforgalmi Szolgálat Zrt. (a "Társaság" vagy "HungaroControl") közös vezetésű vállalatával, az Entry Point Central Kft-vel („EPC Kft.”) együtt alkotja a HungaroControl csoportot ("a Csoport").

A HungaroControl és közös vezetésű vállalata, az Entry Point Central Kft. a magyar jog szerint bejegyzett gazdasági társaságok. A HungaroControl Csoport FABCE Aviation Services Kft. megnevezésű közös vezetésű vállalata a Szlovén Köztársaságban, szlovén jog szerint bejegyzett. A HungaroControl cégjegyzék száma: Cg. 01-10-045570. A Társaság székhelye: H-1185 Budapest, Igló u. 33-35., Magyarország. Honlapja: www.hungarocontrol.hu.

A HungaroControl alapítása 2006. november 22-én történt. A Társaság jegyzett tőkéje (jávahagyott és teljesen befizetett) 20.201.600 ezer HUF, amely 20.200 darab "A" jelű, 1.000.000 HUF névértékű és 16 darab "B" jelű, 100.000 HUF névértékű részvényekből áll.

A HungaroControl Magyar Légiforgalmi Szolgálat Zrt. a magyar légtérben és a Koszovó feletti magas légtérben légiforgalmi szolgáltatások nyújtására és a légiforgalmi szakszemélyzet képzésére jogszabályban kijelölt szervezet. Mint integrált légiforgalmi szolgáltató, küldetése a biztonságos és megbízható léginavigációs szolgáltatás hatékony, környezettudatos, ügyfélközpontú és részrehajlásmentes biztosítása a kijelölt légterekben: Magyarország légtérében, illetve a Koszovó feletti magas légtérben az átrepülő forgalom tekintetében, valamint a Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér terminálirányítás esetében. A Társaság részvényese a Magyar Állam, az alapítói és tulajdonosi jogok gyakorlója a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium. A Társaság kötelezően ellátandó tevékenységeit a légiközlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény tartalmazza.

A Csoport átlagos alkalmazotti létszáma 2014-ben 719,8 fő volt (2013-ban: 715,4 fő).

1.2. Irányítás

A HungaroControl 100%-ban a Magyar Állam tulajdonában van. Az alapítói és tulajdonosi jogok gyakorlója a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium. A Társaságot az Igazgatóság irányítja.

A Társaság tevékenységét hat tagú Felügyelőbizottság felügyeli, a Testület tagjai közül négyen tulajdonosi, ketten pedig munkavállalói képviselők.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

2. Számviteli Politika

2.1. A beszámolóképzés alapja

A Csoport konszolidált éves beszámolója az Európai Unió (EU) által befogadott Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokkal (továbbiakban „IFRS”) és a Standard Értelmezési Bizottság értelmezéseivel (továbbiakban “IFRIC”) összhangban készült. Így jelen éves beszámoló összhangban van az Európai Bizottság Nemzetközi Számviteli Standardok Rendeletének 4-es cikkével és az Európai Parlament és Tanács 550/2004/EK rendeletének 12-es cikkével.

A Társaság 2012. december 31-ig minden periódusra vonatkozóan, beleértve az ezzel végződő évet is, a Magyar Számviteli Törvénnyel (továbbiakban „magyar GAAP”) összhangban készítette éves beszámolóját. A 2013. december 31-re készült pénzügyi kimutatások voltak az elsők, amelyeket a Csoport az IFRS-ekkel összhangban készített.

A konszolidált éves beszámoló a bekerülési érték és a vállalkozás folytatásának elvei alapján készült. A konszolidált éves beszámoló ezer forintban (HUF) kerül bemutatásra, mivel a forint a Csoport elsődleges működési környezetének pénzneme. Minden értéket a legközelebbi ezer forintra kerekítünk, kivéve, ha azt másképp jelezzük.

Az IFRS szerinti beszámoló elkészítése kritikus számviteli becslések megtételét, valamint vezetői döntések meghozatalát követeli meg a Csoport számviteli politikájának alkalmazása során.

A magas szintű döntéseket igénylő, illetve kiemelten összetett területeket, továbbá a konszolidált éves beszámoló szempontjából jelentősnek minősülő feltételezéseket és becsléseket a 3. megjegyzés mutatja be.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

2.2. A konszolidáció alapja

A konszolidált éves beszámoló a HungaroControl és közös vezetésű vállalatának, az Entry Point Central Kft.-nek (EPC Kft.) összevont adatait tartalmazza. Az EPC Kft. légitforgalmi irányítói képzési feladatok ellátására jött létre. Az EPC Kft.-t a svéd Entry Point North AB és a HungaroControl Zrt. közösen irányítják, a jegyzett tőkének pedig 51%, illetve 49%-val rendelkeznek. A tagokat megillető szavazati jog mértéke megegyezik a tulajdonosi részarány mértékével. A tagoknak joguk van az EPC Kft. nettó eszközeihez. A főbb, irányítást befolyásoló politikák meghozatalához a tagok egyhangú döntése szükséges. Kivételt képez az ügyvezető igazgató megválasztása, ahol a HungaroControlnak elsőbbségi joga van. Mindezek alapján az EPC Kft. közös vezetésű vállalként került besorolásra és éves beszámolója tőke módszerrel kerül konszolidálásra.

Az alábbi tábla az EPC Kft. adatait mutatja:

Közös vezetésű vállalat	Alapítás dátuma	Jegyzett tőke (ezer forintban)	Tulajdonosi struktúra
Entry Point Central Kft.	2011. május 26.	1 000	HungaroControl 49% - Entry Point North 51%

EPC Kft. Magyarországon bejegyzett társaság, könyveit Magyar Forintban vezeti.

A konszolidált éves beszámoló az IFRS-ben alkalmazott értékelési és jelentési elveknek megfelelően készült.

A konszolidált éves beszámoló a hasonló körülmények közötti, hasonló ügyletekre és eseményekre egységes számviteli politika alkalmazásával készült. A vállalközi ügyletek, egyenlegek és a társaságok közötti ügyletek nem realizált eredményei kiszűrésre kerültek (a nem realizált eredmények kiszűrése összege mindkét év viszonylatában nulla volt). A közös vezetésű vállalat által alkalmazott számviteli politikák Csoport által alkalmazott alapelvekkel való összhangja biztosított.

2014-ben a Csoport egy új taggal, a FAB CE Aviation Kft.-vel bővült, melyet az osztrák, a cseh, horvát, magyar szlovák és szlovén ANSP-k közös részvétellel alapítottak. A Közép-Európai Funkcionális Légtérblokk (FAB CE) léginnavigációs szolgáltatóinak vezetői a vállalat alapító okiratát 2014. október 17-én írták alá.

Közös vezetésű vállalat	Alapítás dátuma	Jegyzett tőke (EUR-ban)	Tulajdonosi struktúra
FAB CE Aviation Services Kft.	2014. október 17.	36 000	HungaroControl 16,66% - a fennmaradó hányad a maradék 5 tag között egyenlően oszlik meg

A Társaság a FAB CE Program végrehajtásának támogatásáért és a régió közös légiközlekedési projektjeinek menedzselésért lesz felelős. Támogatja továbbá a FAB CE Programot és elősegíti a már folyamatban lévő FAB CE projektek megvalósítását, beleértve a magas szintű szakmai, és projektmenedzsmentet és az adminisztratív szolgáltatások közös beszerzését.

HUNGAROCNTRAL CSOPORT KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

A Társaságot a tagok közösen irányítják. Minden tag 16,66%-os részesedéssel rendelkezik. A főbb, irányítást befolyásoló politikák meghozatalához a tagok egyhangú döntése szükséges. Az alapító tőkéhez minden tag 6.000 EUR-val járult hozzá. 2014. december 31-vel a HungaroControl részesedésének értéke 1.889 ezer HUF. A FAB CE Aviation Services Kft. Szlovéniában bejegyzett társaság, és könyveit EUR-ban vezeti.

2.3. Devizaátváltások

Funkcionális pénznem és a beszámolási pénzneme:

A Csoport tagjainak pénzügyi beszámolóiban az adatok az adott társaság elsődleges működési környezetének pénznemében („funkcionális pénznem”) szerepelnek, ami a Magyar Forint (HUF), illetve az Euró (EUR). A konszolidált éves beszámolóban az adatok ezer HUF-ban szerepelnek.

Tranzakciók és egyenlegek:

A külföldi devizában történt ügyletek a tranzakció vagy az értékelés napján érvényes árfolyamon kerülnek átszámításra a funkcionális pénznemre. Az ilyen tranzakciók elszámolásakor keletkező, illetve a devizában nyilvántartott pénzügyi eszközök és kötelezettségek év végén esedékes átértékeléséből származó árfolyamveszteség és árfolyamnyereség az eredménykimutatásban kerül elszámolásra.

2.4. Befektetések és egyéb pénzügyi eszközök

Az IAS 39 hatálya alá tartozó pénzügyi eszközök az alábbi kategóriákba kerülhetnek besorolásra: „eredménnyel szemben valós értéken elszámolt” pénzügyi eszközök, „lejáratig tartandó befektetések”, „értékesíthető pénzügyi eszközök”, valamint „kölcsönök és követelések”.

A pénzügyi eszközök kezdeti elszámolásakor azok valós értékükön kerülnek értékelésre, illetve nem az eredménykimutatással szemben elszámolt valós értéken értékelt pénzügyi eszközök esetében a közvetlenül azok beszerzéséhez kapcsolódó tranzakciós költségek is részei a bekerülési értéknek. A Csoport azt, hogy egy megállapodás tartalmaz-e beágyazott derivatívát, akkor vizsgálja, amikor először a megállapodás részese lesz. A befektetések és egyéb pénzügyi eszközök megszerzése és értékesítése a teljesítés napján kerül elszámolásra, amely dátum megegyezik az eszköz partner részére történő átadásának dátumával. A besorolás a pénzügyi eszközök jellegétől és céljától függ, és azt az első elszámoláskor kell végrehajtani. A pénzügyi eszközök tartalmazzák a pénzeszközöket és rövid lejáratú bankbetéteket; vevői követeléseket és egyéb követeléseket; valamint a derivatív pénzügyi instrumentumokat.

Eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök

Eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök közé a kereskedési céllal tartott és a bekerüléskor idesorolt pénzügyi eszközök tartoznak.

Egy pénzügyi eszköz akkor minősíthető kereskedési céllal tartottnak, amennyiben azt rövid távú értékesítési céllal szereztek be. A származékos termékeket is kereskedési célúnak kell tekinteni, kivéve, ha azok hatékony fedezeti instrumentumnak vagy pénzügyi garancia szerződésnek minősülnek. Az egyéb befektetések kereskedési céllal megszerzett befektetések, így azok nem

HUNGAROCONTROL CSOPORT KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

minősíthetők kapcsolt vállalkozásnak. A kereskedési célú befektetésekhöz kapcsolódó bevételek és ráfordítások elszámolása az eredménykimutatásban a pénzügyi bevételekkel vagy ráfordításokkal szemben történik.

Egy pénzügyi eszköz bekerüléskor, az eredménykimutatáson keresztül valósan értékelt eszközök közé a következő feltételek fennállása esetén sorolható: (i) ha az eszköz ilyen besorolása megszünteti vagy lényegesen csökkenti annak valószínűségét, hogy az adott pénzügyi eszköz értékelése, illetve a kapcsolódó bevételek és ráfordítások eltérő módon történő kezelése nem megfelelő bemutatást eredményezne, vagy (ii) az eszköz egy olyan eszközcsoport részét képezi, melynek kezelése és teljesítményértékelése egy dokumentált kockázatkezelési stratégiával összhangban valós érték alapon történik, vagy (iii) a pénzügyi eszköz olyan beágyazott származékos terméket tartalmaz, melyet elkülönítetten kell kimutatni.

Ezen pénzügyi eszközök rövid lejáratúként kerülnek kezelésre, kivéve, amelyek a mérlegfordulónapot követő 12 hónapon túl rendeződnek és elsődlegesen nem kereskedési célt szolgálnak.

Az ilyen instrumentumokra vonatkozó beszerzések a hosszú lejáratú eszközök közé kerülnek besorolásra. Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök nem sorolhatóak át utólagosan más kategóriába. 2014. és 2013. december 31-én a Csoportnak nem voltak eredménykimutatáson keresztül valósan értékelt pénzügyi eszköznek minősített eszközei.

Lejáratig tartott befektetések

A lejáratig tartott befektetések olyan fix vagy meghatározott kifizetésekkel és fix lejáratúval bíró, nem származékos pénzügyi eszközök, melyeket a Csoport szándékozik és képes a lejáratig megtartani. A bekerülést követően a lejáratig tartott befektetések amortizált bekerülési értéken kerülnek kimutatásra. Az amortizált bekerülési érték az eszköz bekerüléskor meghatározott értéke csökkentve a tőketörlesztésekkel, növelve vagy csökkentve az eredeti érték és a lejáratkori érték közötti különbséget effektív kamatláb módszer szerint megállapított halmozott amortizációjával és csökkentve az esetleges értékvesztéssel. A számítás minden olyan díjat és tételt tartalmaz, melyet a szerződő felek egymástól kapnak vagy egymásnak fizetnek és az effektív kamatláb részét képezik, továbbá a tranzakciós költségeket és minden egyéb prémiumot és diszkontot. Az amortizált bekerülési értéken nyilvántartott befektetésekkel kapcsolatos bevételek és ráfordítások a konszolidált eredménykimutatásban jelennek meg a befektetések kivezetésekor vagy értékvesztésekor, valamint az amortizációs folyamat során.

Ezen a soron a Társaság döntésének értelmében csak azokat az értékpapírokat mutatja ki, amelyek a megvásárlás dátumától számított, legalább három hónapon túli lejáratúval rendelkeznek, illetve a Csoport szándékozik és képes azokat a lejáratig megtartani.

Adott kölcsönök és követelések

Az adott kölcsönök és követelések olyan fix vagy meghatározott kifizetésekkel bíró nem származékos pénzügyi eszközök, melyeket aktív piacon nem jegyeznek. Megszerzést követően az adott kölcsönök és követelések az effektív kamatláb módszer alapján meghatározott, esetleges értékvesztéssel csökkentett amortizált bekerülési értéken kerülnek nyilvántartásra. Az amortizált bekerülési érték meghatározása megszerzésekori diszkontok, illetve prémiumok, az effektív kamatláb részét képező díjak és a tranzakciós költségek figyelembe vételével történik. Az adott kölcsönökhöz és

HUNGAROCONTROL CSOPORT KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

követelésekhez kapcsolódó bevételek és ráfordítások az adott kölcsön és követelés kivezetésekor vagy értékvesztésekor, valamint az amortizációs folyamat során kerülnek elszámolásra az eredménykimutatásban. A következő mérleg tételek minősülnek adott kölcsönöknek és követeléseknek: tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, adott kölcsönök, követelések, vevők, egyéb rövid lejáratú követelések, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, készpénz és pénzeszköz egyenértékesek.

Értékesíthető pénzügyi instrumentumok

Az értékesíthető pénzügyi eszközök azok a nem származékos pénzügyi eszközök, melyet értékesíthetőnek minősítettek és nem tartoznak a fenti három pénzügyi eszköz kategória egyikébe sem. Megszerzést követően az értékesíthető pénzügyi eszközök valós értéken kerülnek értékelésre, a nem realizált nyereség és veszteség közvetlenül az egyéb átfogó jövedelem valós érték értékelési tartalék kategóriájában történő elszámolásával. A befektetés kivezetésekor vagy értékvesztésekor az addig elszámolt, egyéb átfogó jövedelemkimutatásban kimutatott halmozott nyereség és veszteség az eredménykimutatásba kerül átvezetésre.

A bekerülést követően az értékesíthető pénzügyi eszközök az aktuális piaci körülmények és az alapján kerülnek értékelésre, hogy a menedzsment az adott eszközt tartási vagy nyereségszerzés céljából szerezte be. Kivételes esetekben, amikor az eredeti feltételek nem állnak fenn, a Csoport élhet az adott eszköznek a Társaság által keletkeztetett kölcsönök és követelések, vagy a lejáratig tartandó befektetések közé való átsorolásáról, amennyiben a vonatkozó IFRS erre lehetőséget ad.

Valós érték

Azon befektetések valós értékének meghatározása, amelyekkel szervezett pénzügyi piacokon aktív kereskedés folyik, a mérleg fordulónapján érvényes, tranzakciós költségek levonása nélküli, záró piaci jegyzésár alapul vételével történik. A piacon jegyzett árral nem rendelkező befektetések valós értékének meghatározása más, lényegében azonos jellemzőkkel rendelkező instrumentumok érvényes piaci értéke, vagy a befektetések alapját képező nettó eszközöktől elvárt pénzáramok meghatározása alapján történik.

2.5. Pénzügyi instrumentumok minősítése és kivezetése

Pénzügyi instrumentumnak minősülnek a konszolidált mérlegben a pénzeszközök, értékpapírok, vevő és egyéb követelések, szállító és egyéb kötelezettségek, hosszú lejáratú követelések. Ezen tételek értékelése során alkalmazott elveket jelen számviteli politika vonatkozó jegyzetei tartalmazzák. A pénzügyi instrumentumok (beleértve az összetett pénzügyi instrumentumokat) az alapul szolgáló szerződéses kötelezettségek valós tartalma alapján válnak eszköz-, forrás- vagy tőkeelemmé. A kötelezettségek közé sorolt pénzügyi instrumentumokhoz kapcsolódó kamatok, osztalékok, nyereségek és veszteségek felmerüléskor az eredménykimutatásban kerülnek elszámolásra.

A saját tőke elemeit képező pénzügyi instrumentumok tulajdonosainak nyújtott juttatások a saját tőkével szemben kerülnek elszámolásra. A pénzügyi instrumentumok csak abban az esetben kerülnek elszámolásra egymással szemben (nettósítás), ha a Társaságnak ahhoz törvényes joga van, továbbá, ha feltett szándéka, hogy az érintett eszközt és forrást nettó módon vagy egyidejűleg rendezzi.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

A pénzügyi instrumentumok kivezetése akkor történik meg, amikor a Csoport már nem rendelkezik a pénzügyi instrumentumban foglalt jogokkal, amely rendszerint az instrumentum eladásának, vagy az instrumentumból származó valamennyi pénzáramlás független, harmadik fél részére történő átadásának időpontja.

Amikor a Csoport nem adja át, és nem is tartja meg a pénzügyi eszközhöz kapcsolódó összes kockázatot és hozamot, de megtartja az eszköz feletti ellenőrzést, abban az esetben a keletkezett hozamot eszközként, a kockázatból eredő lehetséges pénzáramlásokat pedig kötelezettségként kell állományba venni.

A Csoport nem sorolta át a fenti kategóriák között egyik pénzügyi eszközét vagy kötelezettségét sem.

2.6. Fedezeti ügyletek

A fedezeti elszámolás szempontjából az ügyletek a következő kategóriákba sorolhatók: valós érték fedezeti ügyletek, cash flow fedezeti ügyletek, nettó külföldi befektetésre vonatkozó fedezeti ügyletek.

A Csoport cash flow fedezeti ügyleteket köt. Egy biztos elkötelezettség devizakockázatának fedezete cash flow fedezeti ügyletként kerül elszámolásra. A fedezeti ügylet megkötésekor a Csoport formálisan megjelöli és dokumentálja a fedezeti kapcsolatot, amelyre a Csoport a fedezeti elszámolást alkalmazni kívánja, valamint az ügylet megkötésének kockázatkezelési céljait és stratégiáját. A dokumentáció tartalmazza a fedezeti ügylet azonosítását, a kapcsolódó fedezett tételt vagy ügyletet, a fedezni kívánt kockázat jellegét és azt, hogy a gazdálkodó hogyan fogja mérni a fedezeti ügylet hatékonyságát a fedezett tétel valós értékében vagy pénzáramaiban létrejövő, a fedezett kockázatnak tulajdonítható változásoknak való kitétség ellentételezésében. Ezen fedezeti ügyletek várhatóan nagyon hatékonyak lesznek a valós érték - vagy a pénzáram-változások ellentételezésének elérésében, és folyamatosan értékelésre kerülnek annak megállapítása érdekében, hogy a beszámolási időszak egész ideje alatt ténylegesen nagyon hatékonyak voltak-e.

A fedezeti elszámolás szigorú követelményeinek megfelelő fedezeti ügyletek elszámolása az alábbiak szerint történik: a cash flow fedezeti ügylet a pénzáramok változékonyságából eredő olyan kitétségnek a fedezése, amely egy mérlegben szereplő eszközzel vagy kötelezettséggel, vagy egy nagy valószínűséggel előre jelzett ügylettel kapcsolatos bizonyos kockázatnak tulajdonítható, és amely érintheti az eredményt. A fedezeti ügylet nyereségének vagy veszteségének hatékony része közvetlenül az egyéb átfogó jövedelemben, míg a nem hatékony része az eredménnyel szemben kerül elszámolásra, mint pénzügyi bevétel vagy ráfordítás.

Az egyéb átfogó jövedelemben elszámolt összegeket akkor kell az eredménykimutatásban figyelembe venni, amikor a fedezett tranzakció az eredményre hatást gyakorol, például, amikor a fedezett pénzügyi bevétel vagy ráfordítás elszámolásra kerül, vagy az előre jelzett eladás vagy vásárlás megtörténik. Ha a fedezett ügylet egy nem pénzügyi eszköz vagy kötelezettség, a saját tőkében elszámolt összeget a nem pénzügyi eszköz vagy kötelezettség bekerülési értékében kell figyelembe venni.

Ha az előre jelzett ügylet várhatóan már nem fog bekövetkezni, a korábban az egyéb átfogó jövedelemben elszámolt összegeket át kell sorolni az eredménybe. Ha a fedezeti ügylet lejár, eladásra kerül, megszűnik, lecserélés vagy átforgatás nélkül lehívásra kerül, vagy a fedezeti megjelölés visszavonásra kerül, a korábban az egyéb átfogó jövedelemben elszámolt összegek az

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

egyéb átfogó jövedelemben maradnak, amíg az előre jelzett ügylet bekövetkezik. Ha az előre jelzett ügylet várhatóan már nem fog bekövetkezni, ezeket az összegeket át kell sorolni az eredménybe.

2.7. Pénzügyi eszközök értékvesztése

A Csoport minden mérlegfordulónapon értékvesztés-vizsgálatot végez a pénzügyi eszközökre, illetve azok csoportjaira vonatkozóan. A pénzügyi eszközök illetve a pénzügyi eszközök csoportjára vonatkozóan értékvesztés kerül elszámolásra, ha az értékvesztés fennállására egyértelmű bizonyíték létezik, amely lényegesen befolyásolja a pénzügyi eszköz vagy az eszközök csoportjának várható jövőbeli pénzáramait.

Amortizált bekerülési értéken nyilvántartott eszközök

Amennyiben egy amortizált bekerülési értéken nyilvántartott hitel vagy követelés esetében objektíven bizonyítottá válik az értékvesztés elszámolásának szükségessége, az értékvesztés összege megegyezik az eszköz könyv szerinti értékének és a becsült jövőbeli pénzáramok (kivéve a jövőben várhatóan meg nem térülő hitelezési veszteségeket) eszköz bekerülésekor kalkulált effektív kamatlábbal diszkontált nettó jelenértékének különbözetével. Az értékvesztés összege az eredménykimutatásban kerül elszámolásra.

A Csoport először az értékvesztés elszámolásának szükségességét vizsgálja, melynek megállapítása az egyedileg jelentős értékű eszközök esetében tételesen, az egyedileg nem jelentős értékű eszközök esetében pedig egyedileg vagy csoportosan történik.

Amennyiben az egyedi értékelés során megállapításra kerül, hogy nincs objektív bizonyíték az értékvesztés elszámolására, függetlenül attól, hogy az eszköz jelentős értékű vagy sem, és az adott eszköz egy azonos hitelezési kockázattal rendelkező eszközcsoport részét képezi, az értékvesztés az eszközcsoport vonatkozásában is vizsgálatra kerül. Az egyedileg értékelt eszközök, amelyek vonatkozásában értékvesztés vagy annak további elszámolása megállapításra került, nem tartoznak a csoportosan értékelt eszközök körébe.

Amennyiben egy későbbi időszakban az értékvesztés összege csökken, és a csökkenés az értékvesztés elszámolását követő időszakban bekövetkezett eseményből származik, a korábban elszámolt értékvesztés visszaírandó. Az eredménykimutatásban elszámolt értékvesztés visszaírását olyan mértékig lehet elszámolni, hogy az eszköz könyv szerinti értéke ne haladja meg az eszköz visszaírás időpontjára vonatkozó amortizált bekerülési értékét.

Értékesíthető pénzügyi instrumentumok

Ha egy értékesíthető eszköz esetében értékvesztés elszámolására kerül sor, az eszköz (a tőketörlesztéseket és a halmozott amortizáció hatását is tartalmazó) könyv szerinti értéke és aktuális valós értéke közötti különbözetnek a korábban az eredményben elszámolt értékvesztéssel csökkentett összege, az egyéb átfogó jövedelemből az eredménykimutatásba kerül átvezetésre. Értékesíthető pénzügyi eszköznek minősített tőkeinstrumentumok esetében, az értékvesztés visszaírása nem az eredménykimutatásban kerül elszámolásra, hanem az egyéb átfogó jövedelemben. A kölcsönkövetelésre vonatkozó értékvesztés visszaírása abban az esetben kerül az eredménykimutatásban elszámolásra, ha az instrumentum valós értékének növekedése egyértelműen az értékvesztés eredményben történő elszámolását követő időszak eseményéből fakad.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

2.8. Pénzeszközök és pénzeszköz egyenértékesek

A pénzeszközök a készpénzt és bankbetéteket foglalják magukban. A pénzeszköz egyenértékesek olyan rövid távú, a beszerzéstől számított három hónapnál nem hosszabb lejáratú, magas likviditású befektetési formák, amelyek minimális értékváltozási kockázatot hordoznak, és azonnal pénzeszközökre konvertálhatók.

2.9. Vevő- és egyéb követelések

A vevőkövetelések és egyéb követelések bekerüléskor valós értéken kerülnek elszámolásra, mely értéket utóbb amortizált bekerülési értékre korrigálunk, a tényleges kamat módszer felhasználásával, csökkentve az értékvesztésként megképzett összeggel. Az értékvesztés megállapítására olyan objektív bizonyíték alapján kerül sor (például fizetéseképtelenség valószínűsége vagy az adós jelentős pénzügyi nehézségei, pénzbehajtás historikus adatai a késedelmes fizetésre), amely arra enged következtetni, hogy a Csoport nem lesz képes a teljes, a számla eredeti feltételeinek megfelelő összeget behajtani.

A légitársaságoktól származó vevőköveteléseket az EUROCONTROL Központi Útvonaldíj Irodája (CRCO) kezeli és hajtja be. A légtérhasználók aktív és nem aktív kategóriákba kerülnek besorolásra. A légtérhasználókról szerzett információk alapján a Csoport 50%-os értékvesztést számol el az aktív vevőkkel szemben fennálló kétes követelésekre; az inaktív vevőkkel szemben fennállóakra pedig 75%-ot. 100%-ban értékvesztést képez, amennyiben biztos információ áll rendelkezésre, miszerint az adós tartozását a jövőben nem akarja rendezni, vagy arra nem képes.

2.10. Készletek

A készletek a bekerülési és a realizálható érték közül az alacsonyabbikon kerülnek kimutatásra, figyelembe véve a lassan mozgó és felesleges tételek leírását. A realizálható érték megegyezik az értékesítés következtében várhatóan felmerülő költségekkel csökkentett piaci értékkel. A vásárolt áruk értéke elsősorban súlyozott átlagár alapján kerül meghatározásra. Az elfekvő, fel nem használható készletek teljesen leírásra kerülnek. A tartalék alkatrészek, készletléti és szerviz tevékenységhez használt berendezések készletként kerülnek kimutatásra és felhasználáskor az eredménykimutatáson keresztül számolandóak el. A tárgyi eszközök definíciójának megfelelően a jelentős tartalék alkatrészeket, készletléti és szerviz tevékenységhez használt berendezéseket viszont a Csoport tárgyi eszközként mutatja ki, amennyiben azokat várhatóan több mint egy időszak során fogja használni.

A Csoport műszaki osztályok bevonásával állapítja meg, hogy valamely tartalékalkatrész készletek vagy tárgyi eszközök közé sorolandó. Tipikusan a radar eszközökhöz kapcsolódó tartalékalkatrészeket minősíti a Csoport tárgyi eszköznek és mutatja be ezeket a tárgyi eszközök között.

2.11. Ingatlanok, gépek és berendezések

Az ingatlanok, gépek és berendezések a halmozott értékcsökkenéssel és értékvesztéssel csökkentett bekerülési értéken kerülnek kimutatásra. Értékesítéskor és felszámolásakor az eszközök bruttó értéke és halmozott értékcsökkenése kivezetésre kerül a könyvekből, a felmerülő nyereség vagy veszteség a konszolidált eredménykimutatásban kerül elszámolásra.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

A bekerülési érték az eszköz árán túlmenően az import vámokat, vissza nem igényelhető adókat és az eszköz üzembe helyezéséhez közvetlenül kapcsolódó költségeket, például hitelfelvételi költségeket tartalmazza. A költségekre vonatkozó becslések változása módosítja a tárgyi eszközök könyv szerinti értékét. Az üzembe helyezést követően felmerülő költségek, mint a karbantartás vagy javítás, általában az eredmény terhére kerülnek elszámolásra felmerülésükkel egy időben.

A beruházások között a folyamatban lévő beszerzések és előállítások szerepelnek bekerülési értéken, ami a beszerzési költségeket és a közvetlen önköltségeket foglalja magában. A beruházásokra értékcsökkenés csak az eszköz üzembe helyezését követően kerül elszámolásra.

Az értékcsökkenés elszámolása lineáris módon történik az eszköz becsült hasznos élettartama során.

Az értékcsökkenés jellemző szabályai a következők:

Eszköz típusa	Értékcsökkenés
Befejezetlen beruházások	nem értékcsökkentett
Telkek	nem értékcsökkentett
Épületek	2.5 %
Egyéb felépítmények	2.5 %
Idegen tulajdonú ingatlanon végzett beruházások	6.0 %
Műszaki gépek és berendezések	14.5 %
Számítástechnikai berendezés	33.0 %
Telekommunikációs eszközök	14.5 %
Bútorok	10%

A hasznos élettartam és az értékcsökkenési módszer rendszeresen felülvizsgálatra kerül annak biztosítása érdekében, hogy az értékcsökkenés módszere és az elszámolás időszaka a tárgyi eszközökből várható gazdasági haszon feltételezett alakulásával összhangban legyen.

A Csoport maradványértéket állapít meg, ha az eszköz várható hasznos élettartama rövidebb, mint az műszaki szempontból lehetséges lenne, és amennyiben az eszköz értékesítéséből bevétel várható az eszköz hasznos élettartamának végén. A maradványérték nem kerül értékcsökkenésre.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

2.12. Immateriális javak

A Csoport az immateriális javakat megszerzéskor bekerülési értéken mutatja be. Az immateriális javak akkor kerülnek bemutatásra, ha valószínű, hogy az eszközhöz kapcsolódó jövőbeli gazdasági hasznok befolyanak, és az eszköz költsége megbízhatóan megállapítható. Az immateriális javakat bekerülési értéken, a halmozott értékcsökkenés és az esetleges halmozott értékvesztés levonásával tartjuk nyilván. Az immateriális javak értékcsökkenése lineáris módszerrel, a hasznos élettartamra vonatkozó legjobb becslés alapján kerül megállapításra. A leírási időszak és a leírási módszer felülvizsgálatára évente, a pénzügyi év végén kerül sor.

Az értékcsökkenés elszámolása lineáris módon történik az eszköz becsült hasznos élettartama során.

Az értékcsökkenés jellemző szabályai a következők:

Eszköz típusa	Amortizáció
Főtevékenységhez kapcsolódó licenzek	16.67% - 20%
Egyéb tevékenységhez kapcsolódó licenzek	33%
Főtevékenységhez kapcsolódó szoftverek	20%
Egyéb tevékenységhez kapcsolódó szoftverek	33%

2.13. Eszközök értékvesztése

Amennyiben arra utaló jelek merülnek fel, hogy a realizálható érték a könyv szerinti érték alá kerülhet, a tárgyi eszközök és az immateriális javak értékvesztése felülvizsgálatra kerül. Amennyiben a realizálható érték a könyv szerinti érték alá kerül, a különbözetet értékvesztésként kell az eredmény terhére elszámolni. A realizálható érték az eszköz használati értéke és az eladási költségekkel csökkentett piaci értéke közül a magasabb. Az értékvesztés elszámolásának szükségessége az eszközök legkisebb olyan csoportjára kerül megállapításra, amelyekből elkülöníthetően azonosítható cash flowk várhatóak (pénztermelő egységek). Amennyiben egy elszámolt értékvesztés visszairására kerül, az eszköz könyv szerinti értéke (pénztermelő egységek) kerül növelésre, de csak olyan mértékig, hogy az eszköz könyv szerinti értéke nem haladja meg az eszköz értékcsökkenéssel csökkentett azon könyv szerinti értékét, ami akkor lett volna, ha az értékvesztés elszámolására nem kerül sor.

2.14. Lízingek

Annak megállapítása, hogy egy szerződés - annak kezdetén - lízing, illetve lízing elemet tartalmaz, attól függ, hogy a megállapodás teljesítése egy meghatározott eszköz használatához kötött-e, illetve sor kerül-e az eszköz használati jogának átengedésére.

A kezdeti minősítés megváltoztatására csak a következő esetekben kerülhet sor:

(a) változás történik a szerződéses feltételekben, kivéve a megállapodás megújítását vagy meghosszabbítását;

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

- (b) a megállapodás megújításra vagy meghosszabbításra kerül, kivéve, ha a megújítás vagy meghosszabbítás az eredeti megállapodásban is benne foglaltatott;
- (c) változás történik annak meghatározásában, hogy a megállapodás teljesítése egy meghatározott eszköztől függ; vagy
- (d) az eszközben jelentős változás történik.

Amennyiben a szerződés tartalma újraértékelésre kerül, a lízing elszámolás abban az időpontban kezdődik el, vagy szűnik meg, amikor az újraértékelés történik az (a), (c) vagy (d) esetben, illetve a (b) esetben a megújítás vagy meghosszabbítás időpontjában.

A Csoport mint lízingbevevő:

A pénzügyi lízingeket, ahol a Csoport a tulajdonjoggal járó összes előnyt és kockázatot viseli, az eszköz piaci értékén, vagy ha az alacsonyabb, a jövőbeni minimum lízingkifizetések becsült jelenértékén aktiváljuk. A lízingdíjfizetések megbontásra kerülnek a kötelezettségek csökkenése és a pénzügyi ráfordítások között úgy, hogy állandó nagyságú kamatláb jusson a pénzügyi lízingkötelezettségre. A pénzügyi ráfordítást az eredménykimutatásban számoljuk el.

A pénzügyi lízingszerződések keretében beszerzett tárgyi eszközök leírásának időtartama a lízing időtartama és az eszközök hasznos élettartama közül a rövidebb. Az operatív lízingekkel kapcsolatos költségeket a lízingidőszak alatt lineárisan, költségként számoljuk el az eredménykimutatásban.

A HungaroControlt a Magyar Állam alapításakor léginavigációs szolgáltatások nyújtására jelölte ki. Ehhez a tevékenységhez az állam földterületeket és épületeket adott át a Társaságnak vagyonkezelési megállapodás keretében. Ez a megállapodás a lízing standard hatálya alá esik. Mivel a tulajdonjog nem száll át a Csoportra, a szerződés határozatlan időtartamra jött létre, illetve a Csoportot nem illetik meg a tulajdonjoggal teljes körűen járó jogok, a megállapodás operatív lízing szerződésként került minősítésre. Ezért a vagyonkezelési megállapodás keretében átvett eszközöket a Csoport nem szerepelteti az eszközei között. A Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt-nek fizetendő vagyonkezelési díjat az igénybevett szolgáltatások között mutatja ki a Csoport.

A vagyonkezelési szerződésben foglalt követelmény szerint a Csoport köteles a vagyonkezelésbe átvett eszközöket azok eredeti állapotában és felépítésében megtartani. A Csoport ezen kötelezettsége „Visszapótlási kötelezettség” néven a hosszú lejáratú kötelezettségek között kerül bemutatásra.

A Csoport mint lízingbeadó:

Pénzügyi lízing esetében a Csoport átad az eszköz tulajdonjogával kapcsolatos minden előnyt és kockázatot. A pénzügyi lízingbe adott eszközök a mérlegben követelésként szerepelnek, amely a mindenkorai pénzügyi lízing követelés kamatkövetelések nélküli összegével egyezik meg. A pénzügyi bevételt az eredménykimutatásban számoljuk el.

Operatív lízing esetében a Csoport nem ad át az eszközzel kapcsolatos minden tulajdonjoggal járó előnyt és kockázatot. Azon kezdeti közvetett költségek, amelyek az operatív lízing megállapodás megkötése során merülnek fel, az operatív lízingbe adott eszköz könyv szerinti értékét növelik és a lízing futamideje alatt kerülnek elszámolásra ugyanolyan módon, mint a bérleti díj bevételek.

2014 és 2013 során a Csoport nem rendelkezett pénzügyi lízing megállapodásokkal.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

2.15. Szállítói és egyéb kötelezettségek

A Csoport a szállítókat és egyéb kötelezettségeket (beleértve az elhatárolásokat) bekerüléskor valós értéken veszi fel könyveibe, a későbbi időszakokban az effektív kamatláb módszerével meghatározott amortizált bekerülési értéken mutatja be.

A szállítói és egyéb kötelezettségek könyv szerinti értéke azok rövid lejáratára miatt megközelíti, és így jól reprezentálja a valós értéküket.

2.16. Céltartalékok

A Csoport céltartalékot akkor számol el, ha tényleges vagy vélelmezett kötelezettsége van valamely múltbeli eseményből kifolyólag, és valószínűsíthető, hogy a kötelezettség rendezése gazdasági értéket képviselő források kiáramlását eredményezi, valamint megbízhatóan meg lehet becsülni a kötelezettség összegét. A céltartalékok a fennálló kötelezettség mérlegfordulónapon történő kiegyenlítéséhez szükséges, a rendelkezésre álló legjobb ismeretek szerint megbecsült értéken kerülnek a könyvekbe.

2.17. Hosszú távú munkavállalói kötelezettségek

Meghatározott juttatási programok:

2013 során a Csoport meghatározott juttatási programot működtetett.

A meghatározott juttatási programok esetében a hozzájárulás költségei a Kivetített Jóváírási Egység Módszerével (Projected Unit Credit Method) kerülnek kiszámításra, és minden beszámolási időszak végén sor kerül aktuáriusi értékelésre. A Társaság minden év végén aktuárius segítségével a Kivetített Jóváírási Egység Módszerével meghatározza a programból fakadó kötelezettségének a jelenértékét. A kötelezettség jelenértékének változása az alábbi tényezőkre vezethető vissza:

- a) tárgyidőszaki szolgálat költsége
- b) múltbeli szolgálat költsége
- c) nyugdíjkötelezettség rendezésének eredményhatása
- d) nyugdíjkötelezettség időértékének változása
- e) aktuáriusi nyereség/veszteség.

2013. december 31-vel a Csoport döntött arról, hogy meghatározott juttatási rendszerét átalakítja meghatározott hozzájárulási rendszerre. Ezt a 2013. december 31-ével hatályba lépett Kollektív Szerződés szabályozza a „HungaroControl Életpálya Program” keretében, valamint az „Irányítói Életpálya Megállapodás”. Az előző programban mindösszesen három munkavállaló maradt.

A meghatározott juttatási programról meghatározott hozzájárulási programra való áttérés folyamata 2014 során folytatódott. Az instrumentumokról szóló megállapodás, amikbe az előző program záró egyenlege befizetésre fog kerülni, még nem született meg a légi irányítói munkakörben dolgozókkal, illetve azok aláírása még nem történt meg, továbbá azok beszerzése sem kezdődött meg. A programok közti áttérés a nem légiirányító munkavállalók vonatkozásában lezajlott, az előző rendszer záró egyenlegének kifizetései a tervezettnek megfelelően történnek.

HUNGAROCONTROL CSOPORT KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

Egyéb hosszú távú munkavállalói juttatások:

Az egyéb hosszú távú munkavállalói juttatások kezdeti és későbbi értékelése megegyezik a munkaviszony megszűnése utáni juttatási programok kezdeti és későbbi értékelésének módszerével kivéve az aktuáriusi nyereség, illetve veszteség elszámolását, amit azonnal az eredménykimutatásban kell elszámolni.

A Csoport nem teljesít befizetéseket elkülönített pénzalapba. A jövőbeni kötelezettségeket az infláció és a béremelkedés mellett egyéb demográfiai hatások (mint halandóság és kilépés) figyelembevételével kell meghatározni, és az így becsült pénzáramlást diszkontálva kell megkapni a juttatások jelenértékét. A Társaság minden év végén az így kalkulált juttatások jelenértékével megegyező összegben kötelezettséget mutat be a beszámolójában. A jogosultságszerzés kezdetétől a kifizetésig tartó teljes időszak alatt halmozza fel a jogosultságot a dolgozó, így ennek csak az abból már eltelt időszakra arányosított részét kell értékelniük a tagvállalatoknak fennálló kötelezettségként.

Meghatározott hozzájárulási programok:

A meghatározott hozzájárulási programok esetében a kötelezettséget és a ráfordítást abban a periódusban szükséges megjeleníteni, amikor a munkavállaló megszolgált azt az időt, ami feljogosítja az állami, magán vagy önkéntes nyugdíjpénztári rendszerek juttatásaihoz. Ezek esetében a munkáltató arra vállal kötelezettséget, hogy megadott összeggel hozzájárul az adott munkavállaló későbbi nyugdíjához, azonban nem vállal kötelezettséget a befizetések jövőbeli hozamával kapcsolatosan.

2.18. Állami támogatások

Az állami támogatások valós értéken kerülnek elszámolásra, ha megfelelően bizonyított, hogy a Társaság megkapja a támogatást, és valamennyi kapcsolódó követelménynek megfelel. A ráfordításhoz kapcsolódó állami támogatást azon időszakokra kell szisztematikusan elszámolni, amelyekben azok a költségek merültek fel, amelyeket kompenzálni hivatott. Az eszközhöz kapcsolódó állami támogatást halasztott bevételeként kell kimutatni, és az eszköz élettartama alatt egyenlő részletekben kell az eredménnyel szemben feloldani.

2.19. Nyereségadók

Tárgyévi adó:

A Csoport a következő adókat sorolja a társasági jövedelemadó kategóriába: társasági adó, helyi iparűzési adó és innovációs járulék.

A társasági adó és innovációs járulék a magyar központi adóhivatalnak fizetendő; a helyi iparűzési adót a helyi önkormányzatoknak kell megfizetni. A társasági adó alapja az adózó társaság számviteli nyereségének adóalap-csökkentő és adóalap-növelő tételeivel korrigált adózás előtti eredménye. A helyi iparűzési adó és innovációs járulék alapja az adózó társaság nettó árbevétele, csökkentve az anyagköltséggel, eladott áruk beszerzési értékével és közvetített szolgáltatások költségével.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

Halasztott adó:

A Csoport a halasztott adót a „kötelezettség módszert” alkalmazva az eszközök és kötelezettségek konszolidált éves beszámolóban szereplő könyv szerinti értéke és a társasági adózás céljából megállapított értéke között fennálló átmeneti különbségekre képezi. Halasztott adót nem számol el abban az esetben, ha egy eszközt vagy kötelezettséget először ismer el a könyvekben egy olyan - nem akvizíciós - tranzakció keretében, amely nincs hatással sem a számviteli, sem az adózandó eredményre.

A Csoport a halasztott adó összegét olyan, a mérlegfordulónapon hatályos adókulcsok alkalmazásával számítja, amelyek várhatóan érvényesek lesznek a halasztott adókövetelés érvényesítése, illetve a halasztott adókötelezettség rendezése időpontjában.

A Csoport a halasztott és effektív adót az eredménykimutatással szemben számolja el, kivéve, ha közvetlenül a tőkében elszámolandó tételekhez kapcsolódnak; ebben az esetben az adótétel is ott kerül elszámolásra.

Halasztott adókövetelés elszámolására olyan mértékben kerül sor, amilyen mértékben valószínűsíthető, hogy a jövőben lesz olyan adóköteles nyereség (vagy visszaforduló halasztott adókötelezettség), amellyel szemben a halasztott adókövetelés érvényesíthető. A halasztott adókövetelés értéke minden év végén felülvizsgálatra kerül, és azon mértékig kerül csökkentésre, melyen az eszköz megtérülése várható.

A Csoport halasztott adót számol el a közös vezetésű vállalatban levő részesedés „átmeneti különbségeire” is. Kivételt képeznek azok az esetek, amikor a Csoport kontrollálja az átmeneti különbségek visszafordulásának idejét, és nem várható az átmeneti különbség visszafordulása belátható időn belül.

A halasztott adó eszközök és kötelezettségek nettósítására akkor kerül sor, ha jogilag megengedett az adókövetelések adókötelezettségekkel szembeni ellentételezése, valamint a követelések és kötelezettségek ugyanazon adóhatóság által meghatározott jövedelemadóhoz kapcsolódnak, és a Csoport nettó értéken kívánja rendezni adókövetelését és adókötelezettségét.

2.20. Osztalékok

A Társaság részvényeseinek fizetendő osztalékot a tőkével szemben elszámolt kötelezettségként mutatjuk ki abban az időszakban, amelyben a tulajdonosok az osztalékot jóváhagyták.

2.21. Bevételek elszámolása

A bevételek olyan mértékig kerülnek elszámolásra, ameddig valószínű, hogy a gazdasági hasznok a Csoporthoz befolyznak, és a bevétel nagysága megbízhatóan meghatározható. A bevételek értékelése a kapott ellenérték valós értékén történik, árengedményekkel, rabattokkal és az értékesítést terhelő adókkal és illetékekkel csökkentett módon. A következő konkrét elszámolási kritériumoknak is teljesülnie kell a bevételek elszámolása során:

HUNGAROCNTRAL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

Léginavigációs szolgáltatásból származó bevételek:

Az árbevételt a kapott vagy várt ellenérték valós értékén mutatjuk ki, ami a nyújtott szolgáltatásokért szokásos üzleti viszonyok között járó összeget képviseli, általános forgalmi adóval és más értékesítéshez kapcsolódó adókkal csökkentett mértékben.

Az árbevételt a következő módon számoljuk el:

A számlázott, illetve a megszolgált léginavigációs szolgáltatás árbevételét a Társaság a költségtervekben szereplő költségek és a tervezett éves forgalom alapján meghatározott, az EUROCONTROL által havonta, az előző hónap Reuters bid záró átlagárfolyama alapján kiigazított egységdíjakon számolja el, a tényleges fizető szolgáltatási egységeket figyelembe véve.

A léginavigációs szolgáltatás két fő kategóriája az en-route navigációs (a magyar magas légtérben, illetve a koszovói magas légtérben) és terminál navigációs szolgáltatások.

Az en-route üzletágban (magyar magas légtér) az egységdíjak meghatározására úgynevezett referencia periódusokat állapítottak meg (kezdetben 3 majd 5 éves időtávval), amelyekre az adott referencia periódusban várható költségeken és forgalmon alapuló teljesítménytervet kell benyújtani. Az így készített terveket alkalmazza a Társaság az éves egységdíjak számításának alapjául, amelyen az árbevétel realizálásra kerül. A teljesítményrendszer a költség- és forgalmi kockázat egy részét a léginavigációs szolgáltatókra terheli.

A terminál navigációs és Koszovó üzletágak változatlanul a teljes költségmegtérítési rendszerben működnek, azaz a megállapított egységdíjak a tervezett forgalmon és szolgáltatás ellátásához szükséges tervezett költségeken alapulnak. A forgalom tényleges alakulása, illetve a tényleges költségek nagysága a tervezettől eltérhetnek; az így keletkező különbözetegek egy kiigazító mechanizmuson keresztül kiegyenlítésre kerülnek. Fő szabály szerint az n. év alul- vagy felülfinanszírozása az n+2. év díjkalkulációja során kerül elszámolásra.

A forgalmi kockázatból, inflációs korrekcióból, nem kontrollálható költségekből, illetve a terminál navigációs alul-/felül-finanszírozásokból adódó módosítások nincsenek azonnali hatással a Csoport árbevételére, mivel ezek a differenciák a légtérfelhasználók felé a későbbi repülési években kiterhelt egységdíjakban érvényesítendőek. További információt az elszámolásról, az adott üzletágakat bemutatva, a 20-as kiegészítő megjegyzés tartalmaz.

Áruk értékesítése:

Az áruk értékesítéséből származó bevétel elszámolására akkor kerül sor, amikor az áruk tulajdonlásával kapcsolatos lényeges kockázatok és hasznok a vevőre átszállnak, vagyis rendszerint az áruk átadásakor.

Kamatbevétel:

A bevétel elszámolására a kamat keletkezésekor kerül sor (az effektív kamatláb módszerével). A kamatbevétel az eredménykimutatásban a pénzügyi eredményben szerepel.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

Osztalékbevétel:

Bevétel elszámolására akkor kerül sor, amikor a Csoport jogosulttá vált az összegre.

Egyéb bevétel (ráfordítás):

Az olyan megbízási szerződésekből származó bevételek (kutatás-mentési tevékenység), ahol a Csoport közvetítőként jár el, az egyéb bevétel (ráfordítás) soron, a közvetlenül kapcsolódó ráfordításokkal együtt (nettó módon) kerülnek bemutatásra az eredménykimutatásban.

A léginavigációs díjfizetés alól felmentett repülésekből származó tételek, állami szervek által megtérítendő díjak, így az egyéb bevételek soron kerülnek bemutatásra.

2.22. Üzleti eredmény

Az üzemi eredmény a működési költségekkel csökkentett árbevételt és az egyéb bevételt (ráfordítást) tartalmazza.

2.23. Mérlegen kívüli tételek

A mérlegen kívüli kötelezettségek nem szerepelnek a konszolidált éves beszámoló részét képező mérlegben és eredménykimutatásban, hacsak megszerzésükre nem üzleti kombinációk létrejötte folytán került sor. A kiegészítő megjegyzések részénél kerülnek bemutatásra, kivéve, ha a gazdasági hasznot megtestesítő források kiáramlásának esélye távoli, minimális. A mérlegen kívüli követelések nem szerepelnek a konszolidált éves beszámoló részét képező mérlegben és eredménykimutatásban, azonban a megjegyzések között kimutatásra kerülnek, amennyiben gazdasági hasznok beáramlása valószínűsíthető.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

3. Jelentős számviteli becslések és feltételezések

A becsléseket és feltételezéseket múltbeli tapasztalatok és egyéb tényezők, így az adott körülmények között ésszerűnek gondolt jövőbeli eseményekkel kapcsolatos várakozások alapján folyamatosan értékeljük. Az IFRS-ekkel összhangban lévő éves beszámoló készítése szükségessé teszi, hogy a menedzsment olyan becsléseket végezzen és jövőre vonatkozó feltételezésekkel éljen, amelyek hatással vannak a számviteli politikára és az eszközök, kötelezettségek, bevételek és költségek bemutatott értékére. A tényleges eredmények ezektől a becslésektől eltérhetnek. A becslések és feltételezések, melyek materiális módosításokat eredményezhetnek az eszközök és kötelezettségek könyvszerinti értékében, a lentiekben kerülnek bemutatásra. A becsléseket és a mögöttes feltételezéseket folyamatosan ellenőrizzük. A számviteli becslések felülvizsgálatának hatása abban a periódusban kerül elszámolásra, amelyben a felülvizsgálat történt, illetve minden érintett jövőbeni periódusban.

3.1. Hosszú távú munkavállalói juttatások becsléséhez használt aktuáriusi feltételezések

A hosszú távú munkavállalói juttatások költségének meghatározása aktuáriusi értékelések alkalmazásával történik. Az aktuáriusi értékelés során becslések történnek a diszkontráták, jövőbeli béremelések, a halálozási és a kilépési ráták vonatkozásában. Ezen programok hosszú távú jellege miatt a becslések jelentős bizonytalanságot hordoznak.

A konszolidált beszámoló 16-os kiegészítő megjegyzése tartalmazza a főbb feltételezések összefoglalóját. A tényleges kimentelek ezektől a feltételezésektől lényegesen eltérhetnek, így a nyugdíjprogramhoz kapcsolódó kötelezettség, illetve az egyéb hosszú lejáratú munkavállalói juttatásokra vonatkozó kötelezettségek egyenlegeiben volatilitást eredményezhetnek.

3.2. Céltartalékok

Céltartalék képzése, különösen peres ügyek esetében, jelentős részben becslésen alapul. A Csoport meghatározza egy múltbeli esemény következtében kialakuló kedvezőtlen helyzet bekövetkezésének valószínűségét, és ha a valószínűség meghaladja az ötven százalékot, a Csoport a kötelezettség becsült összegére céltartalékot képez.

3.3. Adózás

Komplex adószabályozások, adójogszabály változások értelmezésével, illetve jövőbeni adóköteles nyereségek időzítésével és összegével kapcsolatban létezhetnek bizonytalanságok. A tényleges eredmények és feltételezések között keletkezhetnek különbségek, illetve az ilyen feltételezésekkel kapcsolatos jövőbeni változások a már elszámolt adózásból származó bevételek és ráfordítások jövőbeni módosítását tehetik szükségessé.

3.4. Tárgyi eszközök hasznos élettartama

Az eszközök hasznos élettartamának meghatározása a hasonló eszközökkel kapcsolatos tapasztalat és az elvárt technológiai fejlődésen alapszik. Amennyiben az alkalmazás feltételezésekben jelentős változásokra utaló körülmény merül fel, a becsült hasznos élettartam megfelelőségét a Csoport felülbírálja.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

4. Kibocsátott, de még nem hatályos standardok

Az éves beszámoló jóváhagyásának időpontjában a következő, még nem hatályos standardok és értelmezések kerültek kibocsátásra. A Csoport ezeket a standardokat és értelmezéseket akkor tervezi alkalmazni, amikortól azok hatályossá válnak. A következő standardoknak nem lesz materiális hatása a pénzügyi kimutatásokra:

- IFRS 9 Pénzügyi instrumentumok – hatályba lépés: 2018. január 1., EU által még nem befogadott;
- IFRS 15 Ügyfélszerződésekből származó bevételek – hatályba lépés: 2017. január 1., EU által még nem befogadott;
- IFRS 2 Részvény alapú kifizetések: megfizetési feltételek definíciója – hatályba lépés: 2014. július 1., Európai Unió által befogadott, alkalmazandó 2015. január 9-től;
- IFRS 3 Üzleti kombinációk: függő vételár rész elszámolása üzleti kombinációk esetén, hatókör kiterjesztése közös vezetésű vállalatokra – hatályba lépés: 2014. július 1., Európai Unió által befogadott, alkalmazandó 2015. január 9-től;
- IFRS 8 Működési szegmensek: működési szegmensek összevonása, a jelentendő szegmensek eszközeinek egyeztetése a társaság összes eszközeihez – hatályba lépés: 2014. július 1., Európai Unió által befogadott, alkalmazandó 2015. január 9-től;
- IFRS 13 Valós értéken történő értékelés: rövid lejáratú követelések és –kötelezettségek, 52-es paragrafus hatóköre módosul, portfólió kivétel – hatályba lépés: 2014. július 1., Európai Unió által befogadott, alkalmazandó 2015. január 9-től;
- IAS 16 Ingatlanok, gépek és berendezések: átértékelési modell – a felhalmozott értékcsökkenés arányos kiigazítása – hatályba lépés: 2014. július 1., Európai Unió által befogadott, alkalmazandó 2015. január 9-től;
- IAS 24 Kapcsolt felekre vonatkozó közzétételek: kulcspozícióban lévő vezetői szolgáltatások nyújtása – hatályba lépés: 2014. július 1., Európai Unió által befogadott, alkalmazandó 2015. január 9-től;
- IAS 38 Immateriális javak: átértékelési modell – a felhalmozott értékcsökkenés arányos kiigazítása – hatályba lépés: 2014. július 1., Európai Unió által befogadott, alkalmazandó 2015. január 9-től;
- IAS 19 Munkavállalói juttatások: munkavállalói hozzájárulások – hatályba lépés: 2014. július 1., Európai Unió által befogadott, alkalmazandó 2015. január 9-től;
- IFRS 11 Közös megállapodások - közös vezetésű tevékenységben szerzett érdekelttség elszámolása – hatályba lépés: 2016. január 1., EU által még nem befogadott;
- IAS 16 and IAS 38 Az értékcsökkenés és amortizáció elfogadható módszereinek az egyértelműsítése – hatályba lépés: 2016. január 1., EU által még nem befogadott;

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

- IAS 27 Tőke módszer egyedi pénzügyi beszámolók esetében – hatályba lépés: 2016. január 1., EU által még nem befogadott;
- IFRS 10 and IAS 28 - a befektető és társult vagy közös vállalkozása közt létrejött eszközértékesítések vagy -átadások kezelése – hatályba lépés: 2016. január 1., de várhatóan módosul, EU által még nem befogadott;
- IFRS 5 Értékesítésre tartott befektetett eszközök és megszűnt tevékenységek: elidegenítés módszereinek változása – hatályba lépés: 2016. január 1., EU által még nem befogadott;
- IFRS 7 Pénzügyi instrumentumok: Közzététel: szolgáltatási szerződések, IFRS 7 módosításainak alkalmazhatósága a konszolidált évközi pénzügyi kimutatások – hatályba lépés: 2016. január 1., EU által még nem befogadott;
- IAS 19 Munkavállalói juttatások: diszkont ráta: regionális piac problémája – hatályba lépés: 2016. január 1., EU által még nem befogadott;
- IAS 34 Közbenső pénzügyi beszámoló: a közbenső pénzügyi beszámolóban ‘egyéb’ helyen bemutatott információk – hatályba lépés: 2016. január 1., EU által még nem befogadott;
- IFRS 10, IFRS 12 and IAS 28 Befektetési célú társaságok: a konszolidáció alól való felmentés alkalmazása – hatályba lépés: 2016. január 1., EU által még nem befogadott;
- IAS 1 Pénzügyi beszámolók bemutatása módosítása – hatályba lépés: 2016. január 1., EU által még nem befogadott.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ
 2014. DECEMBER 31.
 (minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

5. Immateriális javak

A következő táblázat az immateriális javak egyenlegében bekövetkezett változásokat mutatja:

	Vagyoni értékű jogok	Szellemi termékek	Befejezetlen beruházások	Immateriális javak összesen
Nettó érték 2013. január 1.	6 011 581	34 223	29 650	6 075 454
Bruttó érték:				
2013. január 1.	16 514 963	658 856	29 650	17 203 469
Növekmények	0	0	1 704 225	1 704 225
Aktiválások	585 766	0	-585 766	0
Kivezetések	-28 932	-10 404	0	-39 336
2013. december 31.	17 071 797	648 452	1 148 109	18 868 358
Halmazott értékcsökkenés:				
2013. január 1.	10 503 382	624 633	0	11 128 015
Növekmények	1 647 658	10 950	0	1 658 608
Kivezetések	-28 921	-10 404	0	-39 325
2013. december 31.	12 122 119	625 179	0	12 747 298
Nettó érték 2013. december 31.	4 949 678	23 273	1 148 109	6 121 060
Bruttó érték:				
2014. január 1.	17 071 797	648 453	1 148 109	18 868 359
Növekmények	0	0	2 086 171	2 086 171
Aktiválások	704 559	37 780	-742 339	0
Kivezetések	-221 226	-351 545	0	-572 771
2014. december 31.	17 555 130	334 688	2 491 941	20 381 759
Halmazott értékcsökkenés:				
2014. január 1.	12 122 119	625 180	0	12 747 299
Növekmények	1 315 107	4 393	0	1 319 500
Kivezetések	-221 226	-351 545	0	-572 771
2014. december 31.	13 216 000	278 028	0	13 494 028
Nettó érték 2014. december 31.	4 339 130	56 660	2 491 941	6 887 731

A fenti eszközök jelzálog- és tehermentesek.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ
 2014. DECEMBER 31.
 (minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

6. Tárgyi eszközök

A következő táblázat a tárgyi eszközök egyenlegének mozgásait mutatja:

	Telkek és épületek	Műszaki berendezések	Egyéb berendezések	Befejezetlen beruházások	Tárgyi eszközök összesen
Nettó érték 2013. január 1.	4 175 232	5 649 051	919 816	270 942	11 015 041
Bruttó érték:					
2013. január 1.	4 294 189	9 441 429	2 688 447	270 942	16 695 007
Növekmények	0	0	0	1 089 663	1 089 663
Aktiválások	29 318	218 130	616 951	-864 399	0
Kivezetések	0	-263 787	-109 903	0	-373 690
2013. december 31.	4 323 507	9 395 772	3 195 495	496 206	17 410 980
Halmazott értékcsökkenés:					
2013. január 1.	118 957	3 792 378	1 768 631	0	5 679 966
Növekmények	167 172	993 683	302 373	0	1 463 228
Kivezetések	0	-251 529	-98 030	0	-349 559
2013. december 31.	286 129	4 534 532	1 972 974	0	6 793 635
Nettó érték 2013. december 31.	4 037 378	4 861 240	1 222 521	496 206	10 617 345
Bruttó érték:					
2014. január 1.	4 323 507	9 395 772	3 195 496	496 205	17 410 980
Növekmények	0	0	0	1 144 768	1 144 768
Aktiválások	108 932	520 805	307 345	-937 082	0
Kivezetések	0	-386 345	-343 204	0	-729 549
2014. december 31.	4 432 439	9 530 232	3 159 637	703 891	17 826 199
Halmazott értékcsökkenés:					
2014. január 1.	286 129	4 534 531	1 972 974	0	6 793 634
Növekmények	170 626	940 893	361 229	0	1 472 748
Kivezetések	0	-367 063	-321 304	0	-688 367
2014. december 31.	456 755	5 108 361	2 012 899	0	7 578 015
Nettó érték 2014. december 31.	3 975 684	4 421 871	1 146 738	703 891	10 248 184

A fenti eszközök jelzálog- és tehermentesek.

A Csoport évente felülvizsgálja tárgyi eszközeinek, immateriális jószágainak könyv szerinti értékét. Az év során 67.100 ezer HUF értékben került értékvesztés elszámolásra (2013: 22.036 ezer HUF) a

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

működés során használt eszközökre, azok értékének, illetve a belőlük származó hasznok realizálási valószínűségeinek felülvizsgálatát követően.

7. Befektetés közös vezetésű vállalatban

A Csoportnak 49%-os részesedése van az Entry Point Central Kft.-ben, a 2.2-es résznél bemutatott közös vezetésű vállalatban.

Az EPC Kft. eredménye, eszközei és kötelezettségei a tőkemódszer elszámolást követve kerültek bevonásra a konszolidált beszámolóban. A befektetés bekerülési értéke módosításra került az akvizíció utáni, esetleges értékvesztéssel csökkentett, nettó eszközérték változással a Csoportot megillető hányad mértékéig.

Az EPC Kft. eszközei, forrásai, illetve bevételei, ráfordításai, valamint a Csoport ezen tételekből való részesedése 2014. december 31-én, illetve 2013. december 31-én az alábbiak szerint alakultak:

EPC Kft. mérlege:

	2014. december 31.	2013. december 31.
Forgó eszközök	140 672	93 587
Befektetett eszközök	4 899	4 489
Rövid lejáratú kötelezettségek	48 899	39 896
Hosszú lejáratú kötelezettségek	0	0
Tőke	96 672	58 180

EPC Kft. árbevétele és profitja:

	2014. december 31.	2013. december 31.
Értékesítés árbevétele	539 948	519 857
Operatív költségek	503 182	501 209
Pénzügyi eredmény	6 003	4 216
Adózás előtti eredmény	42 769	22 864
Adófizetési kötelezettség	4 277	2 303
Tárgyévi eredmény	38 492	20 561

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

A Csoport részesedése az EPC Kft. profitjából:

EPC Kft.	ezer forint
2011. évi eredmény	13 230
2012. évi eredmény	11 389
2013. évi eredmény	20 561
2014. évi eredmény	38 492
Kumulált eredmény összesen	83 672
Csoport részesedése a realizált profitból (49%)	40 999
Csoport részesedése az elszámolt értékvesztésből (49%)	0
Csoport részesedése a kumulált eredményből összesen	40 999
Részesedés bekerülési értéke	6 370
Befektetés értéke a riportálási periódus végén	47 369

A befektetés bekerülési értéke akvizíciókor 6.370 ezer HUF volt – ami a Csoport fenti kumulált eredményből való részesedésével együtt 47.369 ezer HUF befektetési értéket eredményezett a bemutatási időszak végén (2013: 28.508 ezer HUF). A 2014-es pénzügyi évben eredménykimutatásban bemutatott nyereség 18.861 ezer HUF (2013-ban 10.075 ezer HUF).

A Csoport nem kapott, és nem vár osztalékfizetést a fenti pénzügyi időszakokra vonatkozóan.

Az EPC Kft.-nek nem voltak függő kötelezettségei, illetve befektetési kötelezettségvállalásai a bemutatott beszámolási időszakok egyikének fordulónapján sem.

A Csoport másik közös vezetésű vállalata, a FAB CE Aviation Services Kft. a Szlovén Köztársaságban került bejegyzésre 2014. november 17-én. A Társaságnak 2014. december 31-éig egyetlen tranzakciója az induló tőke befogadása volt. A Társaság teljes jegyzett tőkéje 36.000 EUR.

HUNGAROCNTRAL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

8. Egyéb hosszú lejáratú eszközök

A beszámolási időszak végi egyenlegek a következőképp alakultak:

	2014. december 31.	2013. december 31.
Felmentett repülések	375 400	415 779
Egyéb hosszú lejáratú eszközök	375 400	415 779

A Csoport Magyar Állammal szembeni, díjfizetés alól felmentett repülések költségtérítési igényéből származó követeléseit a rövid és hosszú lejáratú eszközök között mutatja ki, az egyéb bevételekkel szemben.

A tételek a tényleges szolgáltatási egységek és a jóváhagyott költségalap elszámolásban szereplő, egy szolgáltatási egységre jutó költség alapján kerültek kiszámításra.

A vonatkozó állami szervekkel kötött megállapodások szerint a fizetési határidő két év. Mivel a Csoport a diszkontálás hatását materiálisnak ítélte meg, két évre diszkontálta a követeléseket az államkötvények hozamgörbéjéből meghatározott zéró kupon ráták használatával.

Az elszámolt kamatbevétel 2014-ben 29.375 ezer HUF volt (2013-ban: 32.727 ezer HUF).

Az egyenleg partnerenkénti megbontása az alábbi volt:

	2014. december 31.	2013. december 31.
Honvédelmi Minisztérium	1 081 937	1 126 826
Nemzeti Fejlesztési Minisztérium	46 151	31 528
Külügyminisztérium	82 358	101 552
Összesen	1 210 446	1 259 906
<i>Éven belüli rész</i>	<i>835 046</i>	<i>844 127</i>
<i>Éven túli rész</i>	<i>375 400</i>	<i>415 779</i>

A fennálló egyenlegből 2014 során 464 millió HUF rendezésre került (512 millió HUF 2013-ban). A felmentett repülések egyenlegében kimutatott, újonnan keletkezett tételek 2014-re, illetve 2013-ra az alábbiak szerint alakultak: 375.400 ezer, illetve 415.779 ezer HUF. A 2014-es díjfizetés alól felmentett repülésekből származó követelések a mérlegben hosszú lejáratú eszközként kerülnek bemutatásra.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

9. Halasztott adó követelések, kötelezettségek

A Csoport által elszámolt főbb halasztott adó követelések és kötelezettségek, illetve azok mozgásai a jelen, illetve ezt megelőző beszámolási időszakokban a következők:

Adószabályok és IFRS szerinti számviteli kezelés különbségéből adódó különbségek	Egyenleg 2014. december 31.	Bevétel/(rá- fordítás) tőkével szemben	Bevétel/(ráford- ítás) eredménykimutat ással szemben	Egyenleg 2013. december 31.
Adó szabályok szerinti gyorsabb értékcsökkenési leírás	-969 103		-133 207	-835 896
Közös vezetésű vállalat tőke módszer szerinti konszolidációja	0		0	0
Értékesíthető pénzügyi eszközök értékelési tartaléka	9 546	9 546	0	0
Tárgyi eszközként aktivált adózási szabályok szerint készletként kimutatott tételek	16 591		-5 613	22 204
Adóalapban nem szereplő céltartalékok	848 185	-2 336	35 751	814 770
Adóalapban nem szereplő értékvesztések behajthatatlan vevőkövetelésekből	107 995		-37 344	145 339
Diszkontálásból eredő eltérések a könyv szerinti és adóalapban szereplő eszközértékek között	2 959		-5 018	7 977
Fejlesztési tartalékon keletkezett különbözet	-157 006		18 512	-175 518
Nem aktivált, költségként elszámolandó beruházások (adóalapban a jövőben vagyonekezelés alá kerülő eszközök)	114 501		112 339	2 162
Árfolyam fedezeti ügyletek elszámolásából adódó különbözet	0		0	0
Visszapótlási kötelezettség vagyonekezelte eszközökön	28 587		-137 083	165 670
Adóalapban bevételként kimutatott állami támogatások, melyek számviteli elszámolásra a következő pénzügyi évben kerülnek	-19 336		-10 359	-8 977
Halasztott adókötelezettségek (-)/ adókövetelések (+) összesen	-17 080	7 210	-162 021	137 731

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

Adószabályok és IFRS szerinti számviteli kezelés különbségéből adódó különbségek	Egyenleg 2013. december 31.	Bevétel/(rá- fordítás) tőkével szemben	Bevétel/(ráford- ítás) eredménykimutatás sal szemben	Egyenleg 2012. december 31.
Adó szabályok szerinti gyorsabb értékcsökkenési leírás	-835 896		-290 843	-545 053
Közös vezetésű vállalat tőke módszer szerinti konszolidációja	0		2 117	-2 117
Értékesíthető pénzügyi eszközök értékelési tartaléka	0		0	0
Tárgyi eszközként aktivált adózási szabályok szerint készletként kimutatott tételek	22 204		-366	22 570
Adóalapban nem szereplő céltartalékok	814 770	1 546	255 528	557 696
Adóalapban nem szereplő értékvesztések behajthatatlan vevőkövetelésekből	145 339		9 298	136 041
Diszkontálásból eredő eltérések a könyv szerinti és adóalapban szereplő eszközértékek között	7 977		19 256	-11 279
Fejlesztési tartalékon keletkezett különbözet	-175 518		-87 768	-87 750
Nem aktivált, költségként elszámolandó beruházások (adóalapban a jövőben vagyonekezelés alá kerülő eszközök)	2 162		2 162	0
Árfolyam fedezeti ügyletek elszámolásából adódó különbözet	0	-30 627	30 787	-160
Visszapótlási kötelezettség vagyonekezelte eszközökön	165 670		112 624	53 047
Adóalapban bevételként kimutatott állami támogatások, melyek számviteli elszámolásra a következő pénzügyi évben kerülnek	-8 977		4 773	-13 751
Halasztott adókötelezettségek (-)/ adókövetelések (+) összesen	137 731	-29 081	57 568	-13 751

Az értékesíthető pénzügyi eszközök valós értékelésén, illetve a nyugdíjprogram keretében nyújtott munkavállalói juttatások átértékelésén keletkezett halasztott adó tételek a vonatkozó tartalék sorokon kerültek elszámolásra, így az egyéb átfogó eredmény tételeiként kerülnek bemutatásra.

A halasztott adókövetelések és kötelezettségek egymással szemben kerültek elszámolásra, mivel a Csoportnak jogilag megengedett lehetősége van adóköveteléseit, -kötelezettségeit egymással szembeni ellentételezéssel rendezni, illetve mivel ugyanazon adóhatóság ('NAV') által meghatározott, ugyanazon Társaság jövedelemadóójához kapcsolódnak.

A fizetendő társasági adó mértéke Magyarországon az adóalap első 500 millió Ft-ja után 10% - e fölötti adóalapra 19%-os ráta alkalmazandó. A halasztott adó számításához használt társasági adó mértéke a vonatkozó évek becsült profitja alapján került meghatározásra. A halasztott adó számításához használandó adóráta megállapításának alapjául ugyanaz az adótervezési riport szolgál, amit a kulcspozícióban lévő menedzsment adótervezési célokra és értékelésekre használ.

A helyi iparűzési adó és innovációs járulék az árbevétel és bizonyos költségek összevonásával keletkező adóalapon kerül meghatározásra. Ezek az adók elismert költségként jelentkeznek a társasági adóalap szempontjából. Nem keletkeztek átmeneti különbségek ezen adók kapcsán, így nincsen hatásuk a meghatározott halasztott adó egyenlegekre, illetve a halasztott adó rátákra.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

A halasztott adók 2014-re 17,65%-os, 2013-ra 17,55%-os jövedelemadó rátával kerültek meghatározásra.

A halasztott adókövetelés könyv szerinti értéke felülvizsgálatra kerül minden fordulónapon, és értéke csökkentésre kerül olyan mértékben, amelyben nem valószínűsíthető, hogy a jövőben megfelelő mértékű adóköteles nyereség áll majd rendelkezésre, amellyel szemben a halasztott adókövetelés részben vagy egészben érvényesíthető.

A fenti egyenlegből 49.900 ezer HUF halasztott adó követelés visszafordulása egy éven belül, mínusz 66.980 ezer HUF halasztott adó kötelezettség visszafordulása 5 éven belül várható.

A Csoport semelyik beszámolóban szereplő év végén sem rendelkezett elhatárolt adóvesztéssel.

10. Készletek

Az év végi egyenlegek alakulása a következő:

	2014. december 31.	2013. december 31.
Raktári anyagok	26 522	27 047
Egyéb anyagok	932	760
Készletek	27 454	27 807

A tartalék alkatrészek, készenléti és szerviz tevékenységhez használt berendezések készletként kerülnek kimutatásra és felhasználáskor az eredménykimutatáson keresztül számolandóak el. Bizonyos jelentős, radarállomásokon, illetve navigációs eszközökhöz használt tartalék alkatrészeket a Csoport tárgyi eszközként mutat ki, amennyiben azok megfelelnek a tárgyi eszközök definíciójának. A készletek 2014-es egyenlege 617 ezer HUF értékvesztést tartalmaz. A 2013-as pénzügyi évre nem került sor értékvesztés elszámolására a készletekkel kapcsolatban. Egyik bemutatott évben sem került sor korábban elszámolt értékvesztés visszaforgatására.

11. Vevőkövetelések

	2014. december 31.	2013. december 31.
Vevőkövetelések	7 286 276	5 713 072
Követelések kapcsolt vállalattal szemben	8 626	1 692
Értékvesztések	-831 542	-831 406
Összesen	6 463 360	4 883 358

A számlázási politikának megfelelően az átlagos vevői kintlévőség kéthónapnyi árbevételnek felel meg.

831.542 ezer HUF értékvesztés került elszámolásra a kétesnek ítélt egyenlegekre (2013: 831.406 ezer HUF). A várhatóan meg nem térülő vevőegyenlegekre teljes értékükben értékvesztést képzett a Csoport.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

Az egyenlegek hitelminősítés szempontjából értékelésre és felülvizsgálatra kerülnek mind a beszámolási időszak végén, mind pedig időszakosan év közben.

Amennyiben a követelés könyv szerinti értéke és a követelés várhatóan megtérülő összege között tartós és jelentős összegű, veszteségjellegű különbözet becsülhető, a Csoport a különbözet összegéig értékvesztést számol el.

A légitársaságoknak nyújtott szolgáltatásokon keletkezett vevőköveteléseket az EUROCONTROL Központi Útvonaldíj Irodája (CRCO) kezeli, számolja, számlázza ki és hajtja be. A Csoport ezeket az egyenlegeket egyedileg értékeli a CRCO-tól kapott ajánlások alapján. Az aktívnak besorolt vevők kétes követeléseire a kintlévőségük összegének 50%-áig képzünk értékvesztést. A felszámolás, csődeljárás alatt álló vevők esetében a fennálló egyenlegük 75%-ának mértékéig kerül értékvesztés elszámolásra. A behajthatatlannak ítélt és minősített egyenlegek esetében a Csoport 100%-os értékvesztést számol el. Az en-route és terminál üzletágak vevőkövetelései az EUROCONTROL-tól kapott információkkal összhangban kerülnek leírásra.

Minden egyéb kintlévőség egyedileg kerül értékelésre és értékvesztésre a vevői hitelminősítések és más elérhető információk alapján. A meg nem térülő követelések teljes összegükben leírásra kerülnek.

Kétes követelések értékvesztésének alakulása:

	2014. december 31.	2013. december 31.
Egyenleg beszámolási időszak elején	831 406	775 164
Értékvesztések tárgyévi növekedésének elszámolása eredménykimutatással szemben	68 249	134 820
Értékvesztések feloldása tárgyévben	-113 750	-78 578
Tárgyévi átértékelés hatása	45 637	0
Egyenleg beszámolási időszak végén	831 542	831 406

Vevői kintlévőségek korosítása:

	2014. december 31.	2013. december 31.
Nem lejárt	5 812 422	4 448 670
3 hónapnál nem régebbi lejáratú	506 247	318 988
3-6 hónap között lejárt	32 647	26 475
6-12 hónap közti lejárt	35 147	39 277
12 hónapnál régebbi	899 813	879 662
Összesen	7 286 276	5 713 072

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

Korosított értékvesztett és nem értékvesztett egyenlegek

2014	Összesen	Nem lejárt, nem értékvesztett	Nem lejárt, értékvesztett	Lejárt, nem értékvesztett	Lejárt, értékvesztett
Vevőkövetelések légitársaságtól, en-route üzletág	5 472 867	4 568 109	8 239	573 911	322 608
Vevőkövetelések légitársaságtól, terminál üzletág	1 431 766	957 011	180	55 166	419 409
Vevőkövetelések légitársaságtól, Koszovó üzletág	173 817	149 667	732	21 099	2 319
Egyéb belföldi vevőkövetelések	83 848	4 763	0	1 264	77 821
Egyéb külföldi vevőkövetelések	123 978	123 721	0	23	234
Összesen	7 286 276	5 803 271	9 151	651 463	822 391

2013	Összesen	Nem lejárt, nem értékvesztett	Nem lejárt, értékvesztett	Lejárt, nem értékvesztett	Lejárt, értékvesztett
Vevőkövetelések légitársaságtól, en-route üzletág	4 313 355	3 612 618	11 174	232 404	457 159
Vevőkövetelések légitársaságtól, terminál üzletág	1 294 179	799 525	0	61 370	433 284
Egyéb belföldi vevőkövetelések	83 100	3 372	0	1 907	77 821
Egyéb külföldi vevőkövetelések	22 438	22 057	0	162	219
Összesen	5 713 072	4 437 572	11 174	295 843	968 483

Az egyedileg jelentősen értékvesztett vevőegyenlegek alakulása a következő:

	2014. december 31.	2013. december 31.
Malév	351 048	387 271
MIL Canada	76 665	33 654
Total	427 713	420 925

A terminál navigációs és Koszovó üzletágak esetében nincs hitelezési kockázat a teljes költségmegtérülési rendszer következtében, ami megengedi a kétes kintlévőségekből eredő ráfordítások elszámolását és az elszámolási egyenlegeken keresztül ezek egységdíjakban való figyelembe vételét. (További információt a 28-as és 29-es kiegészítő megjegyzések tartalmaznak.)

A vezetőség úgy véli, hogy a vevői követelések könyv szerinti értéke megközelíti annak valós értékét a fenti értékvesztések elszámolását követően, és további értékvesztés képességét nem tartja szükségesnek.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

12. Egyéb forgóeszközök

Az év végi egyenlegek a következőképpen alakultak:

	2014. december 31.	2013. december 31.
Felmentett repüléseken keletkező követelés éven belüli része*	835 046	844 127
ÁFA-követelés	1 343 010	405 005
Cash-flow fedezeti ügyletek valós érték változása (nyereség)	6 802	44 102
Eurcontrol-lal szembeni követelés - TNC árbevétel	36 223	32 139
Egyéb követelések	35 719	14 763
Elszámolt értékvesztés	-220	0
Egyéb követelések összesen	2 256 580	1 340 136
Lekötött betétek elhatárolt kamatbevétele	53 572	113 832
Inflációs bérpótlékból keletkező követelések munkavállalókkal szemben	183 291	88 542
Elhatárolt bevétel kapott uniós támogatásból	10 192	52 098
Fordulónap után számlázott késedelmi kamat	0	1 510
Állampapírok elhatárolt kamata	1 971	0
Egyéb elhatárolt bevétel	21 667	8 832
Bevételek időbeli elhatárolása összesen	270 693	264 814
Elhatárolt költségek szolgáltatásból	651 637	677 351
Költségek időbeli elhatárolása összesen	651 637	677 351
Egyéb forgóeszközök összesen	3 178 910	2 282 301

*A felmentett repülések követeléseiről további információt a 8-sz kiegészítő megjegyzés tartalmaz.

Az egyéb követelések egyenlegei egyedileg értékelésre kerülnek hitelkockázati szempontból a beszámolási időszak végén, a beszámoló kiadásának időpontjában elérhető hitelminősítések és más információk alapján. Amennyiben a követelés könyv szerinti értéke és a követelés várhatóan megtérülő összege között tartós és jelentős összegű, veszteségjellegű különbözet becsülhető, a Csoport a különbözet összegéig értékvesztést számol el. 2014 során 220 ezer HUF értékvesztés került az eredménykimutatásban elszámolásra, míg 2013-ban ez az összeg nulla forint volt.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

13. Követelések és kötelezettségek jövedelemadókból

Az IAS 12-vel összhangban, a Csoport minden adóköteles nyereség után fizetendő adót nyereségadónak minősít. Ezek az adók az adózás előtti eredmény sor után kerülnek bemutatásra az átfogó eredménykimutatáson belül.

A jelen szabályozást figyelembe véve a Csoport az alábbi adókat tekinti jövedelemadónak: társasági adó, helyi iparűzési adó, innovációs járulék.

	2014. december 31.	2013. december 31.
Társasági adó	117 468	0
Helyi iparűzési adó	700	9 876
Innovációs hozzájárulás	0	0
Követelés jövedelem adókból összesen	118 168	9 876
Társasági adó	0	88 874
Helyi iparűzési adó	0	0
Innovációs hozzájárulás	22	27 733
Kötelezettségjövedelem adókból összesen	22	116 607

14. Pénzeszközök és pénzeszköz egyenértékesek, egyéb pénzügyi eszközök és értékesíthető pénzügyi eszközök

Egyenlegek év végén:

	2014. december 31.	2013. december 31.
Pénztár összesen	1 181	1 205
Elszámolási betétszámla - HUF	225 165	377 857
Elszámolási betétszámla - deviza (EUR)	9 680	50 386
Lekötött betétek - HUF - 3 hónap alatti lejáráttal	1 580 000	14 690 000
Lekötött betétek - deviza - 3 hónap alatti lejáráttal (EUR)	0	93 010
Bankbetétek összesen	1 814 845	15 211 253
Állampapírok 3 hónap alatti lejáráttal (diskont kincstárjegyek)	1 482 665	0
Pénzeszközök és pénzeszköz-egyenértékesek	3 298 691	15 212 458

A pénzeszközök és pénzeszköz egyenértékesek készpénzt, bankszámlapénzt tartalmaznak, valamint más magas likviditású befektetéseket (három hónapnál nem hosszabb lejáratú), amelyek könnyen meghatározott összegű pénzeszközre válthatók át, és az értékváltozásuk kockázata elhanyagolható.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

	2014. december 31.	2013. december 31.
Egyéb pénzügyi eszközök	6 366 900	0
Lekötött betétek - HUF - 3 hónapon túli lejáráttal	6 366 900	0
Lekötött betétek - deviza - 3 hónapon túli lejáráttal	0	0
Értékesíthető pénzügyi eszközök	9 048 543	0
Állampapírok 3 hónap feletti lejáráttal (diszkont kincstárjegyek)	9 048 543	0

Az Egyéb pénzügyi eszközök kategória fix lejáratú forintos bankbetéteket tartalmaz. A lekötött betétek lejárata éven belüli, 3 hónapnál hosszabb. A betéteket amortizált értéken tartjuk nyilván.

A Magyar Állam által kibocsátott diszkont kincstárjegyek kezdeti megjelenítéskor az értékesíthető kategóriába kerültek besorolásra. Ezek valós értéken kerülnek értékelésre, és minden, a valós értékben bekövetkező esetleges változás a tőkében kerül elszámolásra. Év végén az egyéb átfogó eredményben, azaz tőkében elszámolt veszteség összege 53,987 ezer HUF volt. A használt valós értékelési módszer leírását és a valós érték hierarchiába való besorolást a 29-es kiegészítő megjegyzés tartalmazza.

A Csoport úgy ítéli meg, hogy ezen eszközök könyv szerinti értéke közelít azok valós értékéhez. További információt a cash-flow kimutatás és a 29-es számú, Pénzügyi kockázatok című fejezet tartalmaz.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

15. Céltartalékok

Az év végi egyenlegek az alábbiak szerint alakultak:

Hosszú lejáratú	Jogi ügyekre képzett céltartalék	Egyéb céltartalék	Összesen
Egyenleg 2012. január 1-én	25 051	0	25 051
Tárgyévi képzések	13 987	0	13 987
Fel nem használt összegek visszaforgatása	0	0	0
Átsorolás rövid és hosszú lejáratú kategóriák között	-25 051	0	-25 051
Tárgyévben felhasznált összegek	0	0	0
Egyenleg 2012. december 31-én	13 987	0	13 987
Egyenleg 2013. január 1-én	13 987	0	13 987
Tárgyévi képzések	28 532	0	28 532
Fel nem használt összegek visszaforgatása	-15 020	0	-15 020
Átsorolás rövid és hosszú lejáratú kategóriák között	0	0	0
Tárgyévben felhasznált összegek	0	0	0
Egyenleg 2014. december 31-én	27 499	0	27 499
Rövid lejáratú	Jogi ügyekre képzett céltartalék	Egyéb céltartalék	Összesen
Egyenleg 2012. január 1-én	226 294	0	226 294
Tárgyévi képzések	58 707	47 473	106 180
Fel nem használt összegek visszaforgatása	-301 372	0	-301 372
Átsorolás rövid és hosszú lejáratú kategóriák között	25 051	0	25 051
Tárgyévben felhasznált összegek	0	0	0
Egyenleg 2012. december 31-én	8 680	47 473	56 153
Egyenleg 2013. január 1-én	8 680	47 473	56 153
Tárgyévi képzések	1 822	26 846	28 669
Fel nem használt összegek visszaforgatása	0	-830	-830
Átsorolás rövid és hosszú lejáratú kategóriák között	0	0	0
Tárgyévben felhasznált összegek	0	-46 431	-46 431
Egyenleg 2014. december 31-én	10 502	27 058	37 560

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

A Csoport jogi ügyekből eredő, valószínűsíthető veszteségekre képez céltartalékot. Az egyéb céltartalék a Nemzeti Fejlesztési Minisztériumnak fizetendő olyan kötelezettségekre képzett céltartalék (2014. december 31-én 20.135 ezer HUF, 2013. december 31-én 47.473 ezer HUF), amely múltbeli eseményből eredeztethető, a kifizetés valószínűsíthető, illetve a kötelezettség értéke megbízhatóan becsülhető. Az Egyéb céltartalékok egyenlege tartalmazza továbbá azokat a 2007 előtti követelésekre elszámolt értékvesztés összegeket (6,711 ezer HUF), melyek a nemzeti költségáron keresztül megtérültek, így a későbbiekben a Minisztériumnak megtérítendőek; további információ a tételről a 27-es kiegészítő megjegyzés alatt kerül bemutatásra.

A hosszú távú céltartalékokat kockázatmentes, államkötvények hozamaiból származtatott adózás előtti diszkontrátával diszkontáljuk. A diszkont hatás visszafordulásából származó, eredménykimutatásban elszámolt tárgyévi ráfordítás 1.354 ezer HUF (2013: 16.532 ezer HUF).

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

16. Munkavállalói juttatások

Az IAS 19 Munkavállalói juttatások standard alapján elszámolt, jelen kiegészítő megjegyzés alatt bemutatott nyugdíjazás utáni kötelezettség független, képesített aktuárius értékelése alapján került elszámolásra.

Az IFRS-ekre való áttéréskor a Csoport nem választotta az IAS 19, Munkavállalói juttatások standard által korábban megengedett „folyosó” megközelítés alkalmazását. Ennek megfelelően a teljes aktuáriusi nyereség, veszteség elszámolásra került.

	2014. december 31.	2013. december 31.
Hosszú lejáratú munkavállalói juttatások	2 860 474	2 624 903
Rövid távú munkavállalói juttatások	2 603 051	2 194 555
Munkavállalói juttatások összesen	5 463 526	4 819 459

Hosszú távú munkavállalói juttatások

Hosszú távú munkavállalói juttatások nettó jelentértéke:

	Meghatározott juttatási program	Egyéb hosszú lejáratú munkavállalói juttatások	Meghatározott hozzájárulási program	Összesen
Jelenérték 2013. január 1-én	1 380 695	1 425 148	0	2 805 843
Múltbeli szolgálat költsége	0	0	0	0
Tárgydíszaki szolgálat költsége	109 525	92 656	0	202 181
Kamatköltség	75 524	76 103	0	151 627
Tárgyévi kifizetések	-229 540	-240 711	0	-470 251
Nyugdíjprogram rendezésén, megváltoztatásán keletkező nyereség/veszteség	-1 207 015	-1 325 903	4 052 913	1 519 995
Aktuáriusi nyereségek/veszteségek	8 806	-26 696	0	-17 890
Jelenérték 2013. december 31-én	137 995	597	4 052 913	4 191 505
Múltbeli szolgálat költsége	0	0	0	0
Tárgydíszaki szolgálat költsége	3 338	68 559	0	71 897
Tárgyévi, eredménykimutatással szemben elszámolt hozzájárulások	0	0	511 148	511 148
Kamatköltség	4 332	1 077	138 660	144 069
Tárgyévi kifizetések	0	0	-438 584	-438 584
Nyugdíjprogram rendezésén, megváltoztatásán keletkező nyereség/veszteség	0	0	0	0
Diszkontráták változásának hatása	3 937	11 434	117 674	133 045
Aktuáriusi nyereségek/veszteségek	-19 896	-8 321	-17 012	-45 229
Jelenérték 2014. december 31-én	129 706	73 346	4 364 799	4 567 851

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

A Csoport működtet egy munkaviszony megszűnése utáni juttatási programot, ahol a munkavállalók nyugdíjazáskor bizonyos juttatásokra jogosultak.

2013. december 31-éig ez a program, mint meghatározott juttatási program működött. A Csoport azzal a céllal, hogy csökkentse a növekvő nyugdíjkötelezettségből eredő kockázatát, illetve, hogy támogassa az irányítók 60 éves korban történő nyugdíjba vonulását, megújította a programot..

E célból a Csoport 2013. december 31-es hatályba lépéssel új Kollektív Szerződést, illetve Irányítói Életpálya Megállapodást kötött. Az új rendszer egy meghatározott hozzájárulási program részben a munkavállalók éves alapbérétől függő, részben egy előre meghatározott összegű éves hozzájárulással.

A meghatározott juttatási programról meghatározott hozzájárulási programra való áttérés folyamata 2014 során folytatódott. Az instrumentumokról szóló megállapodás, amelyekbe az előző program záró egyenlege befizetésre fog kerülni, még nem született meg a légi irányítói munkakörben dolgozókkal, illetve azok aláírása még nem történt meg, továbbá azok beszerzése sem kezdődött meg. A programok közti áttérés a nem légiirányító munkakörben dolgozó munkavállalók vonatkozásában lezajlott, az előző rendszer záró egyenlegének kifizetései a tervezettnél megfelelően megtörténtek.

A korábbi rendszer minden tag esetében megszűnt, kivéve három fő, 60 év feletti légi irányítót, akikkel szemben a Csoport kötelezettségeit változatlan feltételekkel megtartotta, jelentéktelen részt képviselve a teljes meghatározott juttatási programból származó kötelezettségen belül (2014: 129.706 ezer HUF, 2013: 137.995 ezer HUF).

Meghatározott juttatási program:

A rendszer nem igényel külön alapba történő hozzájárulást. A rendszer által biztosított juttatások költsége a kivetített jóváírási egység módszerrel, aktuáriusi értékelés alapján kerül meghatározásra. Az aktuáriusi nyereségek és veszteségek egyéb átfogó jövedelemként azonnal elszámolásra kerülnek. A rendszer bevezetése vagy a rendszerben történő változás következtében keletkező múltbeli szolgálat költsége lineáris módszerrel kerül azonnal ráfordításként elszámolásra, a juttatás megszolgáltatásáig hátralévő átlagos időtartam alatt. A kötelezettséget a juttatások jelenértékére diszkontáljuk.

Egyéb hosszú lejáratú munkavállalói juttatások:

Az egyéb hosszú lejáratú munkavállalói juttatások kategória az üzemi balesetre képzett tartalékokat tartalmazza. A Csoport nem fizet hozzájárulást juttatási alapba. A kötelezettség összegének meghatározása a kivetített jóváírási egység módszerrel, hivatalos statisztikai adatokat tükröző, olyan aktuáriusi és pénzügyi feltételezések figyelembe vételével történt, amelyek összhangban állnak a Csoport üzleti tervében szereplő feltételezésekkel. A becsült pénzáramokat a juttatások jelenértékére diszkontáltuk.

Egyik programnak sincs külön regisztrált juttatási alapja, így megjelenítendő eszközei sem.

Meghatározott hozzájárulási program:

A hozzájárulási program egyenlegének előző programból áthozott része több, előre meghatározott időpontban kerül majd rendezésre, ezért a kötelezettség diszkontált, és a diszkontráta változásának

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

hatása az eredménykimutatásban kerül elszámolásra. A Csoportnak nem maradt fenn további kötelezettsége az előző programmal kapcsolatban.

Az egyenleg aktuáriusi veszteséget is tartalmaz, mely a kötelezettség azon részén keletkezett, ahol a munkavállalók a szolgálati időszakot még nem teljesítették - ez csak az újonnan belépett, nem légiirányító munkakörben dolgozó munkavállalók esetében alkalmazandó. Az aláírt megállapodás értelmében az újonnan belépő munkavállalók 5 év munkaviszony megszolgálása után válnak csak a program teljes jogú tagjaivá. Az elszámolt aktuáriusi veszteség abból adódik, hogy az ezen körbe tartozó munkavállalók létszáma változott, mivel egyes munkavállalók nem légi irányítói munkakörbe kerültek, vagy fordítva.

A következő táblázat bemutatja a juttatások számításakor használt főbb pénzügyi és aktuáriusi változókat, becsléseket:

	2014. december 31.	2013. december 31.	Részarány 2014-as teljes összegből	Részarány 2013-as teljes összegből
Tényleges halál és kilépések hatása	2 085	-62 214	2%	348%
Diszkontráta változás hatása	133 045	3 723	152%	-21%
Béremelés	-5 406	0	-6%	0%
Tényleges és becsült kilépések hatása	-1 523	4 537	-2%	-25%
Egyéb	-40 385	36 064	-46%	-202%
Összesen	87 816	-17 890	100%	100%

A fenti összegekből, 2014: 87.816 ezer HUF veszteség, 2013: 17.890 ezer HUF nyereség, a következők az egyéb átfogó eredménykimutatásban kerültek elszámolásra: 15.959 ezer HUF nyereség 2014-re és 8.806 ezer HUF veszteség 2013-ra. A fennmaradó összegek (2014: 103.775 ezer HUF és 2013: 26.696 ezer HUF) az eredménykimutatásban kerültek elszámolásra.

Aktuáriusi nyereségek és veszteségek pénzügyi feltételezések változásából

Diszkont ráták:

A Csoport az Államadósság Kezelő Központ által közzétett, 2014. december 31-re érvényes zéró kupon rátákat használta (weblap: www.akk.hu). Az új rendszer nyitó egyenlege, azaz a régi rendszer záró összege 2017-ig kerül kifizetésre, ezért rövid- és közép távú diszkontrátát alkalmaztunk. Ez a meghatározott juttatási program esetében is igaz. Hosszú távú diszkontráták egyedül az üzemi baleset egyenlegénél kerültek alkalmazásra (Egyéb hosszú lejáratú munkavállalói kötelezettségek).

A rendszer kötelezettségeihez használt diszkont ráták 2014-ben:

1 év	2 év	3 év
1,67%	2,07%	2,52%

A rendszer kötelezettségeihez használt diszkont ráták 2013-ban:

1 év	2 év	3 év	4 év	5 év
3,11%	3,51%	3,99%	4,44%	4,81%

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

Az aktuáriusi feltételezések közül a diszkontráták változásának hatása a legszignifikánsabb a kötelezettség egyenlegének jelenértékére gyakorolt hatások között. 2013 és 2014 között a diszkontráták jelentősen csökkentek, aminek következtében a kötelezettségek jelenértéke 133 millió HUF-fal nőtt.

Aktuáriusi nyereségek és veszteségek a demográfiai feltételezések változásából adódóan

Tényleges és becsült kilépési valószínűségek:

A 2014-es kilépési ráták az utolsó négy év historikus adatai alapján kerültek meghatározásra. Ezen értékek munkavállalói kategóriánként az alábbiak szerint alakultak (átlagos értékek):

2014: nem légi irányítói: 5,27%, légi irányítói: 0,14%

2013: egyéb: 5%, adminisztratív: 3,3%, légi irányítói: 0,2%.

Halálozási ráta:

A használt halálozási indexek a Központi Statisztikai Hivatal által közzétett adatokból kerültek meghatározásra – a közzétett maximum 10%-os munkahelyi baleset okozta halálozási ráta 50%-kal csökkentésre került az elmúlt évek tényleges historikus adatait figyelembe véve.

Béremelések:

A régi rendszerben maradó három munkavállalóra értékelési célokra 2,5% került meghatározásra. Az új rendszer esetében a béremelések hatása elhanyagolható, kizárólag az üzemi baleseteknél releváns.

A Csoport nem várja az aktuáriusi feltételezések olyan ésszerűen feltételezhető változásait, amelyek jelentősen megváltoztatnák a kötelezettség fordulónapi egyenlegét, így az értékelés során használt főbb aktuáriusi feltételezésekre elvégzett érzékenységi vizsgálat bemutatására sincsen szükség.

Rövid lejáratú munkavállalói juttatások

A rövid lejáratú munkavállalói juttatások az alábbi tételekből állnak:

	2014. december 31.	2013. december 31.
Hosszú lejáratú munkavállalói juttatások éven belüli része	1 707 377	1 566 602
Decemberi bérek	547 079	496 949
Irányítói Életpálya Megállapodás alapján irányítói munkakörben dolgozóknak járó kifizetésekre képzett elhatárolás	173 358	0
12 hónapon belül rendezendő bónuszki fizetések	81 635	81 635
2014-es túlóra kifizetésekre képzett elhatárolás	56 715	0
Ki nem vett szabadságok	35 006	42 818
Egyéb	1 881	6 551
Összesen	2 603 051	2 194 555

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

Az egyenlegek többek között tartalmazzák a hosszú lejáratú munkavállalói juttatások várhatóan egy éven belül rendezendő részét: ez 1.707.377 ezer HUF 2014. december 31-én (2013-ban: 1.566.602 ezer HUF). A 173 millió HUF értékben képzett elhatárolás egyike az irányítói munkakörben dolgozó munkavállalóknak Irányítói Életpálya Megállapodás alapján fizetendő juttatásoknak, és így része az új meghatározott hozzájárulási programnak. A tétel 2015 elején, a fentivel megegyező összegben rendezésre került.

17. Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek

A fordulónapokon az alábbiak szerint alakultak az egyenlegek:

	2014. december 31.	2013. december 31.
Állami vagynon keletkezett visszapótlási kötelezettség	269 297	947 707
Kapott támogatások - hosszú lejáratú kötelezettség*	1 713 323	2 009 902
Közös vezetésű vállalattal szembeni hosszú lejáratú kötelezettség	4 175	3 937
Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek	84 551	0
Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek	2 071 346	2 961 546

* A kapott támogatásokkal kapcsolatos kötelezettségeket a 23-as számú kiegészítő megjegyzés alatt mutatjuk be.

Állami vagyon visszapótlási kötelezettsége:

2007 szeptemberében a Csoport az állami vagyon kezeléséért felelős hatósággal (Kincstári Vagyoni Igazgatóság, a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. jogelődje) vagyonkezelési megállapodást kötött. A megállapodás értelmében a Társaság vagyonkezelési jogot szerzett állami tulajdonban lévő földterületek, épületek, berendezések valamint azok kapcsolódó vagyonértékű jogai felett.

A megállapodás eredményeképp a Társaság köteles ezen eszközöket eredeti állapotukban megtartani, bővíteni, felújítani, és gyarapítani. Az eszközök eredeti állapotban való megtartásának kötelezettsége - a kezdeti bekerülési érték és az elszámolt értékcsökkenés különbsége - a hosszú távú kötelezettségek között szerepel, ahogy a fenti táblában is bemutatásra került. A visszapótlási kötelezettség összegét az elszámolt értékcsökkenés összegével szemben a vagyonkezelte eszközökön végzett beruházások, továbbá a vagyonkezelésből kivett eszközök értéke is módosítja. A vagyonkezelési jogot a Csoport operatív lízingként kezeli, melyről további információt a 2-es és 27-es kiegészítő megjegyzések tartalmaznak.

A vonatkozó szabályozás 2013. június 28-as hatállyal való módosulása értelmében a kötelezettség elengedésre került. A 297 millió forintos összeget a Csoport kapott állami támogatásként számolta el az egyéb bevételek között, csökkentve a kötelezettség év végi egyenlegét (2013-ban: 134 millió HUF).

Az egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek sor egy tárgyévben aláírt vállalati licensz megállapodás szerződéses kötelezettsége. Az egyenleg várhatóan két éven belül kerül rendezésre.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

18. Szállítói kötelezettség

A szállítói kötelezettségek korosítása az alábbiak szerint alakult:

	2014. december 31.	2013. december 31.
Nem lejárt	2 298 874	1 976 428
Lejárt, éven belüli	14 035	116 666
Lejárt, 1 és 5 év között	2 052	0
Szállítói tartozások összesen	2 314 961	2 093 094

A Csoport szállítói tartozásait fizetési határidőn belül rendezi, és nem volt jelentős lejárt tartozása 2014. december 31-én, illetve 2013. december 31-én. A bemutatott periódusok lejárt tartozásainak többsége olyan novemberi, illetve decemberi számla, amit a Csoport a következő év elején kifizetett.

	2014. december 31.	2013. december 31.
Szállítói tartozások - belföldi	1 156 949	897 497
Szállítói tartozások - külföldi	915 333	1 066 264
Kapcsolt vállalatokkal szembeni kötelezettségek	242 679	129 333
Szállítói tartozások összesen	2 314 961	2 093 094

A fenti tábla besorolása eltér a 2013-as pénzügyi kimutatások kiegészítő megjegyzések részeként bemutatott táblázatának besorolásától. A közös vezetésű vállalat, EPC Kft. év végi egyenlegének kizárólagos kapcsolt féllel szembeni egyenlegként való elkülönítése, és a Szállítói tartozások – belföldi sorból való kiemelése helyett a Csoport az összes kapcsolt félként besorolt nyitott szállítói egyenleg elkülönítését és kapcsolt féllel szembeni kötelezettségként való bemutatását választotta. Mivel a Társaság él az IAS 24.25 mentesítési lehetőségével, így a Társaságnak nem kell teljes körűen bemutatni a Magyar Állammal, valamint a Magyar Állam által ellenőrzött más társaságokkal szemben fennálló egyenlegeket. Tekintve azonban a 2014. december 31-ei egyenleg nagyságát, a Csoport a teljes bemutatás mellett döntött. A mentesítés lehetőségével változatlanul él a Csoport, amikor a kapcsolt felekkel szembeni tranzakciókat mutatja be a 27-es számú kiegészítő megjegyzésben.

A vezetőség úgy véli, hogy a szállítói tartozások könyv szerinti értéke megközelíti azok valós értékét.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

19. Egyéb rövid lejáratú kötelezettség

	2014. december 31.	2013. december 31.
Kutatás-mentési tevékenységgel kapcsolatos kötelezettség	0	302 355
Folyósított támogatás előlegek*	167 338	0
Cash-flow fedezeti ügyletek valós érték változása (veszteség)**	159 820	16 182
Magánnyugdíjpénztárakkal és nyugdíjpénztárakkal szembeni kötelezettség	524 625	648 645
Társadalombiztosítási kötelezettségek	289 000	353 108
Személyi jövedelemadó	254 658	319 341
Nagyvállalati licenz szerződésből eredő kötelezettség	84 550	0
Különböző hatóságokkal szembeni rövid lejáratú kötelezettségek	83 744	101 483
Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek	59 892	80 061
Egyéb kötelezettségek összesen	1 623 627	1 821 175
Kapott uniós támogatások - rövid lejáratú rész*	283 372	284 403
Egyéb halasztott bevételek	279	687
Halasztott bevételek összesen	283 651	285 090
Teljesített, nem számlázott szolgáltatások összesen	74 220	588 456
Elhatárolt költségek összesen	74 220	588 456
Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek	1 981 498	2 694 721

* A kapott támogatásokkal kapcsolatos kötelezettségeket a 23-as kiegészítő megjegyzés alatt mutatjuk be.

** A cash-flow fedezeti ügyletek valós érték változását a 26-os, illetve 29-es kiegészítő megjegyzés tartalmazza.

Kutatás-mentési tevékenységből származó kötelezettség:

A kimutatott kötelezettség a kutatás-mentési tevékenység nyújtásáért felelős Honvédelmi Minisztérium nevében a légtérhasználóktól ilyen címen beszedett összeg. A tételt a légitársaságok az en-route egységdíjakon keresztül megtérítették, a Minisztériummal való elszámolás fordulónapkor azonban még nem történt meg. A tétel az árbevétellel összevonásra került, mivel a Csoport ügynöknek minősül a kutatás-mentési tevékenység esetében. 2014-ben hasonló kötelezettség nem merült fel év végén – minden ilyen kötelezettség rendezésre került.

Nagyvállalati licenz szerződésből eredő kötelezettség:

Az egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek sor egy tárgyévben aláírt vállalati licenz megállapodás szerződéses kötelezettsége, az egyenleg várhatóan két éven belül kerül rendezésre. A szerződésből eredő kötelezettség egyik fele éven túl fizetendő és az egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek alatt kerül bemutatásra, a 17-es számú kiegészítő megjegyzés alatt. Az összeg másik fele éven belül fizetendő.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

Teljesített, nem számlázott év végi egyenlegek:

A 2014-es egyenleg telekommunikációs szolgáltatási díjakat (15 millió HUF), szoftver karbantartási díjakat (24 millió HUF), jogi és egyéb szakértői díjakat (20 millió HUF) és számos egyéb költségtételt tartalmaz. A 2013-as év végi egyenleg főképp az állami tulajdonban lévő eszközök bérleti díját (331 millió HUF) és tanácsadási díjakat (165 millió HUF) tartalmazott.

20. Árbevétel

Az árbevétel összetétele az alábbi:

	2014. december 31.	2013. december 31.
Árbevétel léginavigációs szolgáltatásból - en route	29 522 618	25 066 265
Árbevétel léginavigációs szolgáltatásból - terminal	6 075 862	5 472 820
Árbevétel léginavigációs szolgáltatásból - Koszovó	1 292 493	0
Hatékony, lezárt fedezeti ügyletek valós értékelési tartaléka átsorolva tőkéből árbevételbe	-115 175	-308 010
Árbevétel légi navigációs szolgáltatásból összesen	36 775 798	30 231 075
Egyéb árbevétel export tevékenységből	259 503	46 266
Egyéb árbevétel belföldi értékesítésből	102 295	69 968
Egyéb árbevétel összesen	361 798	116 234
Árbevétel összesen	37 137 596	30 347 309

A Csoport devizában denominált, léginavigációs szolgáltatás nyújtásából származó árbevételének egy része cash flow fedezeti ügyletekkel fedezett. A devizában történő cash-flowk fedezésére használt deviza fedezeti ügyletek tőkében elszámolt hatékony részének tőkéből történő átvezetését a Csoport az árbevételben számolja el a fedezett vevőkön keletkező árfolyamnyereségekkel/veszteségekkel együtt. Az árbevételben kimutatott, tőkéből átvezetett tétel 2014-ben 250 millió HUF veszteség (2013: 304 millió HUF veszteség).

A fenti tábla tőkéből való átvezetését bemutató sora 134.938 ezer HUF árfolyam-differenciából eredő nyereséget tartalmaz 2014-re, illetve 3.437 ezer HUF árfolyam-differenciából eredő veszteséget 2013-ra vonatkozóan.

Tovább információt a cash-flow fedezeti ügyletekről a 26-os és 29-es kiegészítő megjegyzések tartalmaznak.

Az egyenlegek a bemutatott évekre vonatkozóan a Honvédelmi Minisztérium által végzett kutatásmentéssel kapcsolatos ügynöki tevékenységek korrekcióit (en-route árbevétel sort csökkent) is tartalmazzák (2014: 414.236 ezer HUF és 2013: 403.140).

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

A kutatás-mentési tevékenység rendelkezésre állását, illetve amennyiben tényleges kutatás-mentési tevékenység merül fel, az ehhez kapcsolódó feladatokat a Honvédelmi Minisztérium végzi, így a költségeket is ő viseli. Ezen tevékenység tervezett költségei azonban a HungaroControl által kezelt magyar költségalap részét képezik, így az egységdíjon keresztül a Társaság részére megtérítésre kerülnek. A Társaság az így megkapott bevételt, a tervezett – azaz a költségalapban szereplő – kutatás-mentési költségeknek megfelelő összeget, a Honvédelmi Minisztérium részére megfizeti. A fenti tranzakció esetében készletezési kockázattal nem rendelkezik a HungaroControl, mivel alapvetően a Honvédelmi Minisztériumnak kell a kutatás-mentési tevékenység rendelkezésre állását biztosítani, melynek készletezése fogalmilag kizárt. Tekintettel arra, hogy a HungaroControl a mindenkor elfogadott teljesítményterv alapján elfogadott összeget fizeti ki a Honvédelmi Minisztérium részére, így nem fordulhat elő, hogy a Társaság „támogatást” nyújt a Honvédelmi Minisztérium számára, és ez az összeg számára nem kerül megtérítésre.

A tranzakcióból származó bevételt nem a Társaság határozza meg, azt a várhatóan felmerülő költségek alapján a Honvédelmi Minisztérium kalkulálja, így erre sincs hatással a HungaroControl.

Mivel a kutatás-mentési költségek a teljesítménytervbe beállításra kerülnek, így azok részét képezik az éves egységdíjak megállapításához használt költségtervnek. Ezeket az egységdíjakon keresztül a Társaság számára a tervek teljesülése mellett a vevők megtérítik. A fentiek figyelembe vételével a Társaság a Honvédelmi Minisztérium részére kifizetett összeget, mint árbevételt csökkentő költségtételt számolja el.

További információ a 19-as megjegyzés alatt kerül közlésre.

Minden árbevétel folytatódó tevékenységből származik.

Árbevétel léginavigációs szolgáltatás nyújtásából:

A Csoport fő tevékenysége léginavigációs szolgáltatás nyújtása – árbevételeinek több mint 99%-a légiforgalmi díjakból származik.

A Társaság főtevékenysége a légiforgalmi irányítás, melyen belül a két fő üzletága: Magyarország felett átrepülő forgalom irányítása (En Route szegmens) és a Budapest, Liszt Ferenc repülőtér közelkörzeti és terminálirányítása (TNC szegmens.)

A Csoport 2014-ben újonnan indított egy harmadik üzletágot. 2014. április 3-án, a Koszovó feletti magas légtér újra megnyílt az átrepülő polgári légi forgalom előtt. Az Észak-Atlanti Tanács a Magyar Államot kérte fel, hogy lássa el a légiforgalmi irányítási feladatokat légiforgalmi irányítással megbízott Társaságán, azaz a HungaroControlon keresztül. Az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsának 1244-es számú határozatával, illetve az 1999. évi Katonai Műszaki Megállapodással összhangban a légtér NATO/KFOR fennhatóság alatt marad, és a HungaroControl mint technikai kivitelező látja el a légiforgalmi irányítási szolgáltatást az átrepülő polgári forgalom számára.

A koszovói irányítás a közös Szerbia-Montenegró-KFOR „en route” díjszabási zóna keretein belül működik. A szolgáltatásnyújtás bevételeinek és költségeinek elszámolása a közös Szerbia-Montenegró-KFOR költségalapon keresztül történik, az EUROCONTROL útvonal-használati díjak fizetésre vonatkozó elveivel összhangban. A 2014. üzleti évben, a terminál irányításhoz hasonlóan, a Koszovó üzletág elszámolásánál is a teljes költségmegtérítéses módszer került alkalmazásra.

A díjszabási rendszerekről további információt a 2-es számú kiegészítő megjegyzés tartalmaz.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

A légitforgalmi díjbevételt a szolgáltatási egységek száma határozza meg, ami a repülőgép súlyát, a mozgások darabszámát és a távolsági faktort veszi figyelembe.

Árbevétel egyéb forrásból:

Ezen kategórián belül a három legfontosabb üzletág a radar adatszolgáltatásból (46.647 ezer HUF 2014-ben, 44.259 ezer HUF 2013-ban), a szimulációs szolgáltatásból (2014: 215.718 ezer HUF, 2013: nem volt ilyen bevétel), valamint a bérleti díjakból származó bevétel (30.434 ezer HUF 2014-re és 26.721 ezer HUF 2013-ra). A nem léginavigációs szolgáltatásból származó árbevétel nem képvisel meghatározó részarányt a teljes árbevételen belül.

21. Személyi jellegű ráfordítások

Személyi jellegű ráfordítások összetétele:

	2014. december 31.	2013. december 31.
Bérek és fizetések	10 624 772	10 620 074
Bérfelárak	3 894 633	3 993 399
Egyéb személyi jellegű költségek	998 192	870 700
Tárgyévi ráfordítások nyugdíjprogramból és egyéb hosszú távú munkavállalói hozzájárulásból*	248 236	1 225 231
Személyi jellegű ráfordítások összesen	15 765 833	16 709 404

* További információt a 16-os kiegészítő megjegyzés tartalmaz.

A HungaroControl alkalmazotti létszáma – záró értékek:

	2014	2013
Légitforgalmi Főosztály	311	292
Navigációs és Kommunikációs Osztály, valamint Radar Osztály	65	64
Irányítási Rendszerek Osztály	42	40
Egyéb	294	296
Munkavállalói záró létszám	712	692

Az EPC Kft-nek 2014-ben átlagosan 9, 2013-ban 6 fő alkalmazottja volt - ezeket az adatokat a fenti tábla nem tartalmazza.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

22. Anyagjellegű ráfordítások

A bemutatott évek anyagjellegű ráfordításait a következő tábla foglalja össze:

	2014. december 31.	2013. december 31.
Villamosenergia díja	209 041	273 110
Egyéb anyagok	118 584	113 273
Anyagköltség	327 625	386 383
Vagyonkezelt eszközök bérleti díja*	1 841 995	1 717 777
Belföldi képzés, továbbképzés költségei	454 862	500 136
Szakértői, pályázati díj, üzletviteli tanácsadás	317 956	419 023
Meteorológiai szolgáltatás költségei	410 983	387 814
Munka- Tűz és Vagyonvédelmi, valamint őrző-védő szolgáltatás	361 665	352 687
Javítás, karbantartás	356 983	305 728
Szoftver éves rendszeres és alkalmi frissítés, karbantartás	265 315	247 729
Külföldi utazás kiküldetés	241 731	221 892
Ingatlanok, bérleti díjai, kölcsönzési díjai	180 620	155 242
On-line szolgáltatás, adatátvitel	270 898	131 551
Szennyvíz-, hulladékkezelés	75 964	81 256
Tárgyi eszközök bérleti díjai, kölcsönzési díjai	110 556	80 831
Hirdetés, reklám, propaganda, marketing költségek	80 579	63 392
Nem tárgyi eszközt érintő kölcsönzési díjak	40 599	48 595
Vagyonkezelt eszközök miatt elszámolt költség	297 021	835 458
Egyéb költségek	505 516	412 323
Eurocontrol hozzájárulás	1 344 605	1 319 680
Hatósági díjak	585 354	511 228
Felelősségbiztosítások	612 128	406 664
Igénybevett és egyéb szolgáltatások	8 355 330	8 199 006
Anyagjellegű ráfordítások összesen	8 682 955	8 585 389

*2007 szeptemberében a Csoport az állami vagyon kezeléséért felelős hatósággal (Kincstári Vagyonigazgatóság, a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. jogelődje) vagyonkezelési megállapodást kötött. A megállapodás értelmében a Társaság vagyonkezelési jogot szerzett állami tulajdonban lévő földterületek, épületek, berendezések valamint azok kapcsolódó vagyonértékű jogai felett. A Társaság a vagyonkezelési jogot operatív lízingként kezeli, figyelembe véve, hogy a pénzügyi lízing kritériumai nem teljesülnek a 2-es kiegészítő megjegyzésnél írtak miatt. A bérleti díj 2014-ben 1.841.995 ezer HUF volt (2013-ban 1.717.777 ezer HUF). Egy 2013 során megújított megállapodás szerint a lízing díj az eszközérték alapján kerül meghatározásra. A szerződés felmondható.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

A fel-nem-mondható lízing megállapodásokról eredően a Csoport év végén az alábbi minimális, a lízing futamidejére kalkulált lízingfizetési kötelezettségekkel rendelkezett:

	2014. december 31.	2013. december 31.
Éven belül	184 394	215 464
1– 5 év között	423 476	558 872
5 éven túl	132 227	159 071
Összesen	740 097	933 407

A bemutatott megállapodások ingatlan bérleti díjakat (radar-terület bérleti díja; parkoló bérleti díjak és iroda bérleti díjak), valamint autó flotta bérleti díjat tartalmaznak.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ
 2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

23. Egyéb bevételek (ráfordítások)

	2014. december 31.	2013. december 31.
Kapott támogatások	297 609	383 229
Felmentett repülések költségtérítése*	375 400	415 779
Elengedett kötelezettségek**	297 020	134 903
Értékesített tárgyi eszközök bevételei	53 348	21 501
Követelések visszaírt értékvesztése	19 525	19 745
Céltartalékok feloldása	47 261	0
Késedelmes fizetések kamata és egyéb díjai	17 409	17 273
Diszkont ráta változás	10 347	0
Költségtérítéshez kapcsolódó uniós támogatások	63 351	0
Egyéb elszámolt bevétel-tételek	39 785	16 212
Egyéb bevételek összesen	1 221 055	1 008 642
Követelések elszámolt értékvesztése	66 604	117 047
Nemzeti Fejlesztési Minisztérium elszámolt költségtérítése	168 465	0
Adott támogatások, szponzoráció	275 224	209 851
Tárgyevi céltartalék-képzés	1 502	0
Építményadó	35 605	33 917
Értékesített tárgyi eszközök nyilvántartás szerinti értéke	40 865	21 601
Behajthatatlan követelések leírt értéke	11 725	18 271
Cégautó adó	1 219	6 857
Készletekre elszámolt értékvesztés	616	0
Egyéb elszámolt költségtételek	29 960	3 155
Egyéb ráfordítások összesen	631 785	410 699
Összesen (bevétel)	589 270	597 943

* A díjfizetés alól felmentett repülések egyenlegeit, valamint az eredménykimutatásban tárgyévben elszámolt tételek részletezését a 27-es, kapcsolt felekkel történő tranzakciók kiegészítő megjegyzés tartalmazza. A tétel mérlegben elszámolt ellentételező párja a 8-as, illetve 12-es kiegészítő megjegyzések alatt került bemutatásra az egyéb hosszú lejáratú eszközök és egyéb forgóeszközök részeként.

** A 297 millió forintos tétel (2013: 134 millió HUF) kezelése állami támogatásként történt, és a visszapótlási kötelezettség év végi egyenlegét csökkenti a 17-es számú megjegyzésnél írtaknak megfelelően.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

A behajthatatlan és leírt követelések egyenlegeit a 11-es és 29-es megjegyzések mutatják be.

Az alábbi tábla a kapott támogatások egyenlegeit és az azokban bekövetkező mozgásokat foglalja össze:

	2014. december 31.	2013. december 31.
Egyenlegek január 1-én	2 294 305	1 760 748
Kapott támogatás - egy éven belül feloldandó	284 403	179 588
Kapott támogatás - egy éven túl feloldandó	2 009 902	1 581 160
Halasztott bevételek feloldása	297 610	383 229
Kohéziós Alapból kapott támogatásból vásárolt eszközökön elszámolt értékcsökkenés	84 321	179 264
TEN-T EERP támogatásból vásárolt eszközökön elszámolt értékcsökkenés	209 430	201 459
'PARAT' - ÁFA feloldás	3 859	2 506
Tárgyévben kapott támogatások elszámolt összege	0	916 786
TEN-T-EERP	0	890 664
Elszámolt árfolyamkülönbözet kapott előlegen (+veszteség/ - nyereség) TEN-T-EERP	0	26 122
Egyenlegek december 31-én	1 996 695	2 294 305
<i>1 éven belül feloldandó</i>	<i>283 372</i>	<i>284 403</i>
<i>1 éven túl feloldandó</i>	<i>1 713 323</i>	<i>2 009 902</i>

Az állami támogatások elszámolása kapcsán alkalmazott számviteli politikákat a 2-es megjegyzés alatt tesszük közzé.

Egyenlegek projektenkénti megbontásban:

	2014. december 31.				2013. december 31.		
	Kapott támogatási előleg	Elhatárolt bevétel	Halasztott bevétel - rövid lejáratú rész	Halasztott bevétel - hosszú lejáratú rész	Elhatárolt bevétel	Halasztott bevétel - rövid lejáratú rész	Halasztott bevétel - hosszú lejáratú rész
TEN-T EERP, ANS III Projekt - eszközökhöz kapcsolódó	0	0	202 559	1 171 964	0	201 205	1 382 749
Kohéziós Alap, Radar Projekt - eszközökhöz kapcsolódó	0	0	77 621	523 846	0	79 414	606 374
'PARAT' - ÁFA - eszközökhöz kapcsolódó	0	0	3 192	17 513	0	3 784	20 779
FABCE II - költségekhez kapcsolódó	0	0	0	0	52 098	0	0
Budapest 2.0 - költségekhez kapcsolódó	0	3 998	0	0	0	0	0
CPDLC - költségekhez kapcsolódó	167 338	0	0	0	0	0	0
React+ - költségekhez kapcsolódó	0	6 194	0	0	0	0	0
Egyenlegek december 31-én	167 338	10 192	283 372	1 713 323	52 098	284 403	2 009 902

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

Kapott támogatás – TEN-T EERP, ANS III projekt

Az ANS III elnevezésű, komplex fejlesztési program részeként kiépítésre került egy új, magas technikai színvonalon megvalósított irányító központ. A beruházás az alábbi célokkal valósult meg: a meglévő légi irányító központ kapacitásának növelése, valamint az irányítás magas szintű hatékonyságának, technológiai standardoknak és az uniós integrációs-, valamint teljesítménycéloknak való megfelelés fenntartása. A projekt 5.964 ezer EUR EU finanszírozásban részesült a TEN-T program keretében (Transzeurópai Közlekedési Hálózat).

A Csoport a Bizottság végső jóváhagyását és döntését 2013 júliusában kapta meg. A kapott előlegek a Zárójelentést (2009-HU-40043-E) követően átutalt utófinanszírozási résszel együtt a hosszú lejáratú kötelezettségek között halasztott bevételként elszámolásra kerültek, a várhatóan éven túl feloldható összeg mértékéig. A támogatás várhatóan következő év során feloldandó része, azaz a következő pénzügyi periódus során elszámolt értékcsökkenés becsült összege, az egyéb rövid lejáratú kötelezettségek részeként került kimutatásra.

Kapott támogatás – Kohéziós Alap, Radar projekt

A Csoport által három földrajzi lokáción használt radarok modernizálását és az automatizált légiforgalmi irányító rendszer szoftverének (MATIAS) továbbfejlesztését célzó projekt 50%-os, 14.917 ezer EUR összegű támogatásban részesült a Kohéziós Alap keretében. A szoftver-fejlesztés bevezetésének, illetve az új radareszközök üzembehelyezésének utolsó fázisa 2008 novemberében zárult le.

Az eredménykimutatással szemben bevételként elszámolt tételek arányosak a támogatott eszközök hasznos élettartama alatt elszámolt értékcsökkenések összegével. 2014 év végén 601 millió HUF volt a projekt halasztott bevételeinek egyenlege (ebből 77.6 millió HUF a várhatóan éven belül feloldandó rész, amit rövid lejáratú tételként mutatunk ki) – 2013: 685 millió HUF volt az egyenleg 79 millió HUF összegű, várhatóan éven belül eredménykimutatásban elszámolandó, rövid lejáratú tételként elkülönített résszel.

Kapott támogatás – FABCE II

Az Austrocontrol, HungaroControl Ltd., Rizeni letového provozu Ceské republiky és a Kontrola zracnega prometa Slovenije, d.o.o társaságok közösen pályáztak az 1.447.390 EUR összegű konzorciumi támogatásra, a közép-európai funkcionális légtérblokk területén megvalósítandó intézkedések költségének fedezéséül. A Bizottság végső jóváhagyása és döntése 2014-ben született meg; a projekt 2012 év végén lezárult. Mivel a költségek már felmerültek és további ráfordítás nem várható, a támogatás annak az időszaknak a bevételeként került elszámolásra, amelyben lehívhatóvá vált. 2014-ben a Csoport megkapta az utófinanszírozás összegét, így a képzett bevétel elhatárolás feloldásra került.

Kapott támogatás – Budapest 2.0

A Budapest 2.0 projekt keretében egy hattagú nemzetközi konzorcium (HungaroControl, a spanyol Pildo Labs., Wizz Air légitársaság, JetStream Légiforgalmi és Légiszolgáltató Kft, SLOT Consulting és a Katalán Politechnikai Egyetem) egy olyan demonstrációs környezetet alakít ki, ahol a SESAR kutatási-fejlesztési programhoz szorosan kapcsolódó léginavigációs fejlesztések tesztelését és bemutatását végzi majd. A program kifejezetten a kis és közepes forgalmú repülőterek és

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

szolgáltatók működését javító technológiai újítások és eljárások bemutatását tűzte ki céljául, amelyek segítségével hatékonyabban ütemezhető a légi járművek érkezése, mérsékelhető a járatkésések száma, gazdaságosabban üzemeltethetők a repülőgépek és kedvezően befolyásolhatók a környezeti hatások. A program költségvetése közel 2.5 millió EUR, melynek 50%-át az Európai Unió Egységes Európai Égbolt (SES) programja támogatja a SESAR Közös Vállalkozás pályázatán keresztül (1.2 millió EUR). Ebből a HungaroControl 532,038 EUR támogatási összeget fog várhatóan kapni. A bemutatott bevétel elhatárolás összege arányban van a tárgyévben a projekttel kapcsolatosan elszámolt költséggel. A már felmerült költségek erejéig a támogatás elszámolásra került az eredménykimutatásban, mivel a Csoport úgy véli, hogy a jövőben is teljesíteni tudja a kapcsolódó kötelezettségeket és a támogatást meg fogja kapni.

Kapott támogatás – CPDLC

A CPDLC bevezetését a Bizottság 29/2009/EK rendelete írja elő, amely az adatkapcsolatszolgáltatásokra vonatkozóan határoz meg követelményeket. A CPDLC várhatóan a repülésbiztonságot javítja és csökkenti a rádiófrekvenciák telítettségét. A Csoport 1.366 ezer EUR támogatásban részesült az Európai Unió Transzeurópai Közlekedési Hálózat (TEN-T) költségvetésének keretében, ami 20%-os támogatottságnak felel meg; a költségek fennmaradó 80%-a önerőből kerül finanszírozásra. A projekt többek között a Magyar Automated and Integrated Air Traffic System (MATIAS) légiirányítási szoftver továbbfejlesztését tűzte ki célul.

A Csoport előfinanszírozásként 683 ezer EUR-t kapott, amit halasztott bevételként jelenít meg. A már felmerült költségek erejéig (47.620 ezer HUF) a bevétel az eredménykimutatásban elszámolásra került, mivel a Csoport úgy véli, hogy a jövőben teljesíteni tudja a kapcsolódó kötelezettségeket és a támogatást meg fogja kapni.

Kapott támogatás – React+

A REACT-Plus projekt célja a folyamatos süllyedéssel való leszállás (CDO - Continuous Descent Operations) és a folyamatos emelkedéssel való felszállás (CCO - Continuous Climb Operations) megvalósítása a budapesti Liszt Ferenc Nemzetközi repülőtéren. A konzorcium az alábbi tagokból áll: PILDO Labs, HungaroControl, Wizzair. A projekt 50%-át az EU finanszírozza a SESAR Közös Vállalkozás pályázatának keretében. A HungaroControl a teljes támogatási összegből várhatóan 28 ezer EUR-t fog kapni.

Mivel a költségek már felmerültek és további ráfordítás nem várható, a támogatás az eredménykimutatásban elszámolhatóvá vált (8.848 millió HUF) ugyanazon periódusban, amikor az összeg lehívható. Az elhatárolt bevétel a támogatás még kifizetésre váró része.

A menedzsmentnek nincsen tudomása nem teljesített kondíciókról, illetve egyéb, a támogatásokhoz kapcsolódó függő kötelezettségekről, amelyek bemutatása szükséges lenne.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

24. Pénzügyi bevételek (ráfordítások)

	2014. december 31. (+ (nyereség) / - (veszteség))	2013. december 31. (+ (nyereség) / - (veszteség))
Realizált árfolyam különbségek	-12 124	-44 394
Diszkont lebontása - hosszú távú munkavállalói kötelezettségek*	-144 069	-151 627
Lekötött betéteken realizált kamat	390 824	493 556
Devizás tételek év végi átértékelésének eredménye	70 214	-22 834
Cash-flow fedezeti ügyleteken realizált swap-pontok**	124 255	278 656
Cash-flow fedezeti ügyletek nem hatékony része**	13 064	-4 606
Diszkont lebontása - egyéb	28 022	16 195
Egyéb tételek	490	249
Pénzügyi tevékenység eredménye	470 676	565 195

* A hosszú távú munkavállalói kötelezettségeket a 16-os megjegyzés alatt mutatjuk be.

**A cash-flow fedezeti ügyleteket a 26-os megjegyzés alatt mutatjuk be.

25. Nyereségadók

Az IAS 12-vel összhangban, a Csoport az adóköteles nyereség alapon kalkulált adókat sorolja a nyereségadók közé. Ezek az adók az eredménykimutatás adózás előtti eredmény sora alatt kerülnek bemutatásra. A jelen szabályozások értelmében a Csoport a következő adókat tekinti nyereségadónak: társasági adó, helyi iparüzési adó és innovációs járulék. A tárgyévi és halasztott adóráfordítások az alábbi egyenlegeket eredményezték az IFRS-ek szerint:

	2014. december 31.	2013. december 31.
Tényleges adó	2 468 586	1 085 417
Előző évekkal kapcsolatos módosítások	4 014	0
Halasztott adó (realizálható - / fizetendő +)	162 021	-57 568
Nyereségadó ráfordítás összesen	2 634 621	1 027 849

A fizetendő társasági adó mértéke Magyarországon 10% az adóalap első 500 millió HUF-ja után – e fölött egy 19%-os ráta alkalmazandó. A helyi iparüzési kulcsa az adóalapon (bruttó nyereség) 2% volt, míg az innovációs járulék 0,3% mértékű mindkét évben.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

A nyereségadó effektív mértéke a törvényileg előírt nyereségadó mértékétől a következő tételek miatt tért el:

	2014. december 31.	2013. december 31.
Adózás előtti eredmény	10 989 527	3 086 184
Eredményre jutó, standard 19%-os rátával számított adó	2 088 010	586 375
Eltérő standard és tényleges adókulcsok használatának hatása	-56 142	-123 447
Meg nem forduló eltérések	-96 896	-125 757
Egyéb nyereségadók hatása társasági adó hatással korrigálva	693 447	681 707
Előző évek módosításainak adóhatása	4 014	0
Elhatárolt veszteség adóhatásának változása, melyre halasztott adó eszköz nem került megképzésre	-5 158	0
Egyéb adóhatás	7 346	8 971
Nyereségadó költség effektív adórátával	2 634 621	1 027 849
Effektív adókulcs	24%	33%

Az effektív adókulcs alakulását jelentősen befolyásolja a - bruttó fedezet alapján számított - helyi iparűzési adó és az innovációs járulék ráfordítás.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

26. Cash flow fedezeti ügyletek

Derivatív pénzügyi instrumentumok valós értéke

2014. december 31-ével a cash flow fedezeti ügyletként megjelölt, egyéb átfogó eredmény valós értékelési tartalékában elszámolt, nyitott tranzakciók valós értéke az alábbi volt.

Derivatív pénzügyi instrumentumok valós értéke	2014. december 31.	2013. december 31.
Egyéb forgóeszközök		
<i>Derivatív pénzügyi instrumentumok megjelölt fedezeti kapcsolatban</i>		
Forward fedezeti ügyletek (cash-flow fedezeti ügyletek)	6 802	44 102
Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek		
<i>Derivatív pénzügyi instrumentumok megjelölt fedezeti kapcsolatban</i>		
Forward fedezeti ügyletek (cash-flow fedezeti ügyletek)	159 820	16 182
<i>Bekerüléskor eredménykimutatással szemben elszámolandó, valós értéken értékelt derivatív pénzügyi instrumentumnak definiált tételek</i>		
Forward ügyletek	0	0

A szerződések fordulónaptól számítva vagy egy, kettő, vagy három hónapon belül rendezésre kerülnek. A nyitott forward szerződések valós érték változásait a Csoport megjeleníti mérlegében. Részletes információkat a derivatív pénzügyi instrumentumokról a 29-es kiegészítő megjegyzés alatt közlünk.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

27. Kapcsolt felekkel folytatott tranzakciók

Tranzakciók kapcsolt felekkel:

Tranzakciók a Magyar Állammal és más, a Magyar Állam által ellenőrzött társaságokkal:

Mivel a Társaság él az IAS 24.25 mentesítési lehetőségével, így a Társaságnak nem kell teljes körűen bemutatni a Magyar Állammal, valamint a Magyar Állam által ellenőrzött más társaságokkal folytatott tranzakciókat, illetve a velük szemben fennálló egyenlegeket. A mentesítés feltételeként azonban be kell mutatni az alábbiakat azon partnerekkel kapcsolatban, amelyek befolyással bírnak minősíthetők a Csoport szempontjából:

Díjfizetés alól felmentett, légi navigációs szolgáltatást igénybevevő állami felek a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium, Honvédelmi Minisztérium és a Külügyminisztérium.

Állami felek, akiktől a Csoport szolgáltatást vásárol: Nemzeti Fejlesztési Minisztérium, Honvédelmi Minisztérium, Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt., Nemzeti Közlekedési Hatóság, MVM Zrt. és az Országos Meteorológiai Szolgálat.

Az alapítói és tulajdonosi jogok gyakorlója a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium. A minisztériummal folytatott fő tranzakció az osztalékfizetés (1.000.000 ezer HUF 2014-ben; 1.500.000 ezer HUF 2013-ban).

A következő állami szervek nem rendelkeznek közvetlen ellenőrzéssel a Csoport felett, illetve fordítva, viszont a menedzsment megítélésében ezek a tranzakciók összegüknél fogva szignifikánsak, illetve valamely hatósági szervnek és a legfelsőbb menedzsmentnek beszámolásra kerülnek – mindezek alapján a Csoport ezen tranzakciók bemutatása mellett döntött.

2007 szeptemberében a Csoport az állami vagyon kezeléséért felelős hatósággal (Kincstári Vagyon Igazgatóság, a **Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.** jogelődje) vagyonkezelési megállapodást kötött. A megállapodás értelmében a Társaság vagyonkezelési jogot szerzett állami tulajdonban lévő földterületek, épületek, berendezések valamint azok kapcsolódó vagyonértékű jogai felett. A Csoport a vagyonkezelési jogot operatív lízingként kezeli, figyelembe véve, hogy a pénzügyi lízing kritériumai nem teljesülnek. A bérleti díj 2014-ben 1.841.995 ezer HUF volt (2013-ban 1.717.777 ezer HUF).

A 2013 során megújított megállapodás szerint a lízing díj az eszközérték alapján kerül meghatározásra.

A megállapodás eredményeképp a Társaság köteles ezen eszközöket nyilvántartásában elkülönítve szerepeltetni, valamint azokat eredeti állapotukban megtartani, bővíteni, felújítani, és gyarapítani, ellensúlyozva a felmerült értékcsökkenést („visszapótlási kötelezettség”).

Az eszközök eredeti állapotban való megtartásának kötelezettsége - a kezdeti bekerülési érték és az elszámolt értékcsökkenés különbsége – a hosszú távú kötelezettségek között szerepel (269.297 ezer HUF 2014-ben, 947.707 ezer HUF 2013-ban). (További információt a 17-es megjegyzés tartalmaz.)

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

A **Nemzeti Közlekedési Hatóság**nak felügyeleti díjat fizet a Csoport (2014: 500 millió HUF – 2013-ra ugyanekkora volt az összeg) számos egyéb engedély hatósági díja mellett (2014: 93 millió HUF, 2013: 19 millió HUF).

A további tranzakciók összegüknél fogva minősülnek jelentősnek:

A Csoport energiaszolgáltatója az **MVM Partner Energiakereskedő Zrt.** (2014: 135.451 ezer HUF költsége keletkezett a Csoportnak, 2013: 139.386 ezer HUF). Meteorológiai adatokat az **Országos Meteorológiai Szolgálat**tól vásárol a Csoport (2014: 410.983 ezer HUF, 2013: 387.814 ezer HUF).

A Honvédelmi Minisztérium leányvállalata, a **HM El Zrt.** látja el az őrzés-védéssel kapcsolatos, valamint a takarítási feladatokat (2014: 331,971 ezer HUF, 2013: 330.471 ezer HUF).

A Csoport a díjfizetés alól felmentett repülések Magyar Állammal rendezendő költségét rövid, illetve hosszú távú követelések között mutatja ki az egyéb bevételekkel szemben – ezek bemutatását a 8-as, illetve 12-es kiegészítő megjegyzések tartalmazzák.

A teljes, megtérítendő, díjfizetés alól felmentett repülésekből adódó követelés egyenlegek az alábbiak:

	Egyenleg 2014. december 31.	Megtérített egyenlegek	Pénzügyi bevételek között elszámolt	Egyéb bevétellel szemben elszámolt	Egyenleg 2013. december 31.
Honvédelmi Minisztérium	1 081 937	429 892	27 212	357 791	1 126 826
Nemzeti Fejlesztési Minisztérium	46 151	0	1 076	13 547	31 528
Külügyminisztérium	82 358	34 690	1 087	14 409	101 552
Összesen	1 210 446	464 582	29 375	385 747	1 259 906
	Egyenleg 2013. december 31.	Megtérített egyenlegek	Pénzügyi bevételek között elszámolt	Egyéb bevétellel szemben elszámolt	Egyenleg 2012. december 31.
Honvédelmi Minisztérium	1 126 826	453 598	29 049	381 704	1 169 671
Nemzeti Fejlesztési Minisztérium	31 528	58 803	1 713	16 470	72 148
Külügyminisztérium	101 552	0	1 965	17 605	81 982
Összesen	1 259 906	512 401	32 727	415 779	1 323 801

A kintlévőségek fedezetlenek, rendezésük pénzeszközökkel történik. Kapott garancia nem kapcsolódik a tételekhez. Sem 2014-ben, sem 2013-ban nem került elszámolásra értékvesztés a kapcsolt vállalatokkal szembeni követelésekre.

Nem volt olyan esemény vagy tranzakció egyik bemutatott év vonatkozásában sem, amelyről a menedzsment úgy gondolja, hogy azok nem piaci feltételek mellett, vagy a szokásos üzletmeneten kívül történtek.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

Tranzakciók közös vezetésű vállalattal:

Az EPC Kft-vel folytatott tranzakciók teljes körűen bemutatásra kerülnek:

EPC Kftvel folytatott tranzakciók	2014. december 31.	2013. december 31.
Értékesítés kapcsolt félnek	33 752	33 358
Kapcsolt féltől való beszerzések	477 575	453 061
Követelés kapcsolt vállalkozással szemben	3 091	1 692
Kötelezettség kapcsolt vállalkozással szemben - hosszú lejáratú	4 175	3 937
Kötelezettség kapcsolt vállalkozással szemben - rövid lejáratú	3 552	114

Az EPC Kft. légitforgalmi irányítói képzési feladatokat lát el, valamint nyelvi kurzusokat tart (lásd 2.2 számú kiegészítő megjegyzést). Az EPC-től származó árbevétel főképp iroda bérleti díjakat, valamint tantermi bérleti díjakat tartalmaz.

A kintlévőségek fedezetlenek, és rendezésük pénzeszközökkel történik. Kapott garancia nem kapcsolódik a tételekhez. Sem 2014-ben, sem 2013-ban nem került elszámolásra értékvesztés a kapcsolt vállalatokkal szembeni követelésekre.

Nem volt olyan esemény vagy tranzakció egyik bemutatott év vonatkozásában sem, amelyről a menedzsment úgy gondolja, hogy azok nem piaci feltételek mellett, vagy a szokásos üzletmeneten kívül történtek.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

Felügyelőbizottság és a kulcspozíciót betöltő vezetők javadalmazása:

A Csoport kulcspozícióban lévő vezetőinek javadalmazása kerül az alábbiakban bemutatásra az IAS 24, Kapcsolt felekre vonatkozó közzétételek standard alapján meghatározott kategóriákra összesítve.

December 31, 2014 - Data in thHUF

	Rövid távú munkavállalói juttatások	Munkaviszony megszűnése utáni juttatások	Egyéb hosszú lejáratú munkavállalói juttatások	Végkielégítések
Felügyelő Bizottság javadalmazása*	42 426	0	400	0
A vezérigazgatók és az igazgatók javadalmazása**	195 415	0	0	0
Összesen	237 841	0	400	0

* Az összeg összesen 6.168 ezer forint értékben tartalmaz fix felügyelőbizottsági megbízási díjakat.

** Az összeg nem tartalmaz bónuszki fizetést.

December 31, 2013 - Data in thHUF

	Rövid távú munkavállalói juttatások	Munkaviszony megszűnése utáni juttatások	Egyéb hosszú lejáratú munkavállalói juttatások	Végkielégítések
Felügyelő Bizottság javadalmazása*	64 848*	4 686	5 910	8 911
A vezérigazgatók és az igazgatók javadalmazása**	272 525**	0	0	4 533
Összesen	337 373	4 686	5 910	13 444

* Az összeg összesen 6.234 ezer forint értékben tartalmaz fix felügyelőbizottsági megbízási díjakat.

** Az összeg összesen 68.037 ezer forint értékben tartalmaz 2012-es évre vonatkozó bónusz ki fizetéseket.

Kulcspozíciót betöltő vezetők: a Társaság vezérigazgatója és igazgatói, valamint a Felügyelőbizottság tagjai.

A Csoport a Társaság vezérigazgatója és igazgatói, valamint a Felügyelőbizottság tagjai számára nem adott kölcsönt vagy előleget, és nem vállalt garanciát a nevükben.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

28. Kötelezettségvállalások, függő kötelezettségek és követelések

Léginavigációs szolgáltatások nyújtásából keletkező alul- és felülfinanszírozási egyenlegek

A speciális EUROCONTROL költség elszámolási mechanizmus alapján, az útvonaldíjak 2011-ig a „teljes költségmegtérítéses” rendszer alapján kerültek meghatározásra. 2012 évtől a teljes költségmegtérítéses rendszer kizárólag a terminál irányítás szegmensben maradt fenn; bár a kiegyenlítés rendszere, a speciális egyenlegek és maga az elszámolási mechanizmus ugyanaz maradt továbbra is mindkét szegmens esetében. Az újonnan létrejött Koszovó üzletág, ahogy a 2-es és 20-as kiegészítő megjegyzésekben is bemutatásra került, szintén teljes költségmegtérítéses rendszerben működik.

Az elszámolási rendszer speciális mechanizmusának megfelelően, azon államok esetében, amelyek teljes költségmegtérítéses módszert alkalmaznak, a különbség az „n.” év bevétele és elszámolandó költségei között alul- vagy felülfinanszírozási egyenlegeket eredményezett. Az alul-, illetve felülfinanszírozás a felhasználóknak számlázott díjak és egyéb bevételek, illetve a ténylegesen felmerült költségek közötti különbségeként kalkulálódik.

Az alul- és felülfinanszírozási egyenlegek a „korrekciós mechanizmuson” keresztül kerülnek rendezésre, úgy, hogy az „n.” év egyenlegei (legkorábban) az „n+2.” év egységdíjaiban elszámolásra kerülnek.

A teljesítményrendszer keretében az alul- és felülfinanszírozási egyenlegek az alábbi kockázatok megosztásából keletkeznek: a forgalmi kockázat, az inflációs kockázat és a nem kontrollálható költségek kockázata a felhasználókkal megosztásra kerül, így a Csoportnak az alul-, illetve felülfinanszírozási egyenlegekkel a jövőben el kell számolnia.

A Csoport ezeket az elszámolási egyenlegeket nem mutatja be a mérlegében aktív, illetve passzív elhatárolásként, mivel az IFRS-ek szerint nem megengedett költséget készletre venni vagy elhatárolni azon az alapon, hogy későbbi időszakok árbevételén keresztül talán megtérülnek (alulfinanszírozás). Az sem megengedett, hogy későbbi időszakok költségeit számoljuk el feltételezve, hogy azok később tényleges felmerülésükkor ellentételezésre kerülnek (felülfinanszírozás). Mivel azonban ezek az egyenlegek teljesítik a függő követelések, illetve kötelezettségek kritériumait, továbbá a jövőbeni cash-flowkra, illetve a működésre jelentős hatással bírnak, a lenti táblázaton keresztül bemutatásra kerülnek a céltartalékok értékelési követelményeinek megfelelő értékkel.

Pénzügyi hatások becslése – Függő követelések, az EUROCONTROL korrekciós elszámolási mechanizmusából adódó elszámolási egyenlegek:

Alulfinanszírozás a költség alap mechanizmusból	Nyitó egyenleg 2013.12.31.	2014. évi feloldás	2014. évi képzés	2014-es átvezetések összege	Záró egyenleg 2014.12.31.
2012. évi Útvonal elszámolási egyenleg	937 370	-1 237 262	0	299 892	0
2012. évi TNC elszámolási egyenleg	543 898	-543 898	0	0	0
2013. évi Útvonal elszámolási egyenleg	336 027	0	0	0	336 027
2014. évi Koszovó elszámolási egyenleg	0	0	305 230	0	305 230
Alulfinanszírozási egyenlegek összesen	1 817 295	- 1 781 160	305 230	299 892	641 257

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

Pénzügyi hatások becslése – Függő kötelezettségek, az EUROCONTROL korrekciós elszámolási mechanizmusából adódó elszámolási egyenlegek:

Felülfinanszírozás a költség alap mechanizmusból	Nyitó egyenleg 2013.12.31.	2014. évi feloldás	2014. évi képzés	2014-es átvezetések összege	Záró egyenleg 2014.12.31.
2012. évi Útvonal elszámolási egyenleg	0	0	0	299 892	299 892
2013. évi TNC elszámolási egyenleg	508 132	0	0	0	508 132
2013. évi Útvonal elszámolási egyenleg	737 429	-714 910	0	0	22 519
2014. évi Útvonal elszámolási egyenleg	0	0	3 264 587	0	3 264 587
2014. évi TNC elszámolási egyenleg	0	0	1 361 089	0	1 361 089
2014. évi Koszovó elszámolási egyenleg	0	0	167 403	0	167 403
Felülfinanszírozási egyenlegek összesen	1 245 561	- 714 910	4 793 079	299 892	5 623 622
Függő kötelezettség nem kontrollálható költségekből	0	0	673 107	0	673 107
Összes függő kötelezettség költségalap elszámolásból	1 245 561	- 714 910	5 466 186	299 892	6 296 729

A fent bemutatott eszközök, kötelezettségek realizálása várható, de azok pontos összege, illetve dátuma olyan bizonytalan jövőbeni események függvénye, amelyek nem teljesen állnak a Csoport befolyása alatt (jövőbeni forgalom, érintett felek jóváhagyása).

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

Egyéb kötelezettségvállalások, függő követelések és kötelezettségek

Egyéb kötelezettségvállalások, függő követelések és kötelezettségek között a Csoport a következő adott bankgaranciákat tartja nyilván a bemutatott évekre vonatkozóan:

Lejárat dátum	Összeg (ezer HUF)	
2014.07.01. - 2015.09.29.	15 745	bankgarancia bérleti díj fizetésre
2014.08.14. - 2015.08.31.	17 344	bankgarancia bérleti díj fizetésre
2014.09.18. - 2015.01.14.	2 251	bankgarancia bérleti díj fizetésre
2014.09.18. - 2015.01.14.	2 251	bankgarancia bérleti díj fizetésre
Adott garanciák	37 591	
2012.08.01. - 2017.08.31.	172 417	jótállási kötelezvény beruházási projekthez kapcsolódóan
2014.06.02. - 2015.05.19.	32 324	kapott bankgarancia beruházási projekthez kapcsolódóan
2014.07.02. - 2015.03.31.	41 051	kapott bankgarancia beruházási projekthez kapcsolódóan
2009.03.26. - 2016.03.24.	25 093	kapott bankgarancia beruházási projekthez kapcsolódóan
2013.05.14. - 2016.01.31.	31 424	kapott bankgarancia beruházási projekthez kapcsolódóan
2013.07.10. - 2016.06.27.	16 532	kapott bankgarancia beruházási projekthez kapcsolódóan
2013.06.26. - 2016.06.27.	8 365	kapott bankgarancia beruházási projekthez kapcsolódóan
2014.11.21. - 2017.06.30.	14 931	kapott bankgarancia beruházási projekthez kapcsolódóan
2012.08.03. - 2015.07.30.	12 264	kapott bankgarancia beruházási projekthez kapcsolódóan
2013.01.02. - 2018.01.05.	1 481	kapott bankgarancia beruházási projekthez kapcsolódóan
2011.07.07. - 2015.08.30.	30 702	kapott bankgarancia beruházási projekthez kapcsolódóan
Kapott garanciák	386 584	

Új projektek, szerződések tendereztetési eljárásai során a Csoport jóteljesítési vagy előrefizetési garanciát kérhet. Ezek többnyire a kommunikációs infrastruktúra, illetve rendszerek beruházási vagy átalakítási projektekjéhez köthetőek.

Ezek lejáratát a szerződés hosszától függően változhat; a garancia érvénye kitarthat a szerződés teljes időtartamának végéig. Az ilyen címen kapott garanciák 2014. december 31-ei értéke összesen 386.584 ezer HUF (2013: 378.656 ezer HUF).

Bizonytalan adópozíciók

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal ('NAV') 2015. április 27-ei döntésének értelmében várható, hogy a Csoportra a 'NAV' bírságot szab ki egy 2014-ben beszerzett eszköz import áfájának elszámolásával kapcsolatban. Az adóhatóság által várhatóan kiszabásra kerülő bírság 12.653 ezer HUF. A Csoport fellebezett a döntés ellen, és a végső döntést követően kisebb összegű bírság megfizetésére számít.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

29. Pénzügyi kockázatok

A Csoport ki van téve a piaci és a pénzügyi feltételek megváltozásából adódó kockázatoknak. Ezek a változások befolyásolhatják az eredményeket, az eszközök és a kötelezettségek értékét. A pénzügyi kockázatkezelés célja, hogy a kockázatokat az operatív és a finanszírozási tevékenységeken keresztül folyamatosan csökkentse.

A nem fedezeti célú pénzügyi eszközök az alábbi kategóriákba sorolhatóak: kölcsönök és követelések; eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök; értékesíthető pénzügyi eszközök; lejáratig tartandó befektetések.

Kezdeti megjelenítéskor a pénzügyi eszközök különböző kategóriákba kerülnek besorolásra. Ez a klasszifikáció a pénzügyi eszközök jellegétől és céljától függ. A pénzügyi eszközhöz rendelt kategória meghatározza, hogy az milyen módszerrel kerül a későbbiekben értékelésre, és, hogy az értékelésből eredő bevétel az eredménykimutatáson keresztül vagy közvetlenül a tőkében kerül-e elszámolásra. A bekerülést követően a pénzügyi eszközök vagy valós értéken vagy amortizált bekerülési értéken kerülnek értékelésre, aszerint, hogy kezdeti megjelenítésükkor milyen kategóriába kerültek besorolásra.

A befektetések vásárlásának és eladásának elszámolása a teljesítés időpontjában történik, amely az eszköz másik fél részére történő átadásának napja, és kezdeti értékeléskor tranzakciós költségekkel növelt valós értéken kerülnek bemutatásra.

A pénzügyi kötelezettségek besorolása a megkötött szerződéses megállapodások tartamától függ. A pénzügyi kötelezettségek vagy az eredménnyel szemben valós értéken elszámolt, vagy egyéb pénzügyi kötelezettségként sorolhatók be.

A jelentős számviteli politikák összefoglalója, a beszámoló készítéséhez használt értékelési elvek és más, a bemutatott pénzügyi instrumentumok megértéséhez szükséges, számviteli politikák a 2-es számú kiegészítő megjegyzés alatt kerülnek bemutatásra minden pénzügyi eszköz, illetve kötelezettség vonatkozásában.

A mérleg a bemutatott időpontokban a következő pénzügyi eszköz és kötelezettség kategóriákat tartalmazta:

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

a) Pénzügyi instrumentumok valós értéke:

Pénzügyi eszközök:

	Kölcsönök és követelések	Lejáratig tartandó befektetések	Értékesít-hető pénzügyi eszközök	Valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	Eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	Összesen könyv szerinti értéken	Összesen valós értéken
Befektetett pénzügyi eszközök	16 842	0	0	0	0	16 842	16 842
Egyéb hosszú lejáratú eszközök	375 400	0	0	0	0	375 400	375 400
Vevőkövetelések	6 463 360	0	0	0	0	6 463 360	6 463 360
Megjelölt fedezeti kapcsolatba vont derivatív pénzügyi instrumentumok	0	0	0	6 802	0	6 802	6 802
Állampapírok 3 hónap alatti lejáratú (diskont kincstárjegyek)	1 482 665	0	0	0	0	1 482 665	1 482 665
Lekötött betétek - HUF - 3 hónapon túli lejáratú	6 366 900	0	0	0	0	6 366 900	6 366 900
Állampapírok 3 hónap feletti lejáratú (diskont kincstárjegyek)	0	0	9 048 543	0	0	9 048 543	9 048 543
Egyéb rövid lejáratú eszközök kivéve adók, költségek és bevételek aktív időbeli elhatárolásai, munkavállalókkal szembeni követelések	871 269	0	0	0	0	871 269	871 269
Készpénz és pénzeszköz egyenértékesek	1 816 026	0	0	0	0	1 816 026	1 816 026
Összesen, 2014. december 31.	17 392 462	0	9 048 543	6 802	0	26 447 807	26 447 807
Befektetett pénzügyi eszközök	28 620	0	0	0	0	28 620	28 620
Egyéb hosszú lejáratú eszközök	415 779	0	0	0	0	415 779	415 779
Vevőkövetelések	4 883 358	0	0	0	0	4 883 358	4 883 358
Megjelölt fedezeti kapcsolatba vont derivatív pénzügyi instrumentumok	0	0	0	44 102	0	44 102	44 102
Egyéb rövid lejáratú eszközök kivéve adók, költségek és bevételek aktív időbeli elhatárolásai, munkavállalókkal szembeni követelések	876 466	0	0	0	0	876 466	876 466
Készpénz és pénzeszköz egyenértékesek	15 212 458	0	0	0	0	15 212 458	15 212 458
Összesen, 2013. december 31.	21 416 681	0	0	44 102	0	21 460 783	21 460 783

Minden pénzügyi eszköz jelzálog- és tehermentes.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

Pénzügyi kötelezettségek:

	Pénzügyi kötelezettségek valós értéken	Eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	Pénzügyi kötelezettségek amortizált bekerülési értéken	Összesen könyv szerinti értéken	Összesen valós értéken
Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek	0	0	358 023	358 023	355 528
Szállítói tartozások	0	0	2 314 961	2 314 961	2 314 961
Megjelölt fedezeti kapcsolatba vont derivatív pénzügyi instrumentumok	159 820	0	0	159 820	159 820
Egyéb rövid lejáratú eszközök kivéve adók, költségek és bevételek aktív időbeli elhatárolásai, munkavállalókkal szembeni követelések	0	0	89 313	89 313	88 144
Összesen, 2014. december 31-én	159 820	0	2 762 297	2 922 117	2 918 453
Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek	0	0	951 644	951 644	951 644
Szállítói tartozások	0	0	2 093 094	2 093 094	2 093 094
Megjelölt fedezeti kapcsolatba vont derivatív pénzügyi instrumentumok	16 182	0	0	16 182	16 182
Egyéb rövid lejáratú eszközök kivéve adók, költségek és bevételek aktív időbeli elhatárolásai, munkavállalókkal szembeni követelések	0	0	308 233	308 233	308 233
Összesen, 2013. december 31-én	16 182	0	3 352 971	3 369 153	3 369 153

Az Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek sor nem tartalmazza a kapott támogatásokat; továbbá az „egyéb rövid lejáratú eszköz”, valamint „egyéb rövid lejáratú kötelezettség” sorok nem tartalmaznak adókat és aktív-, passzív elhatárolásokat - mindezek a 12-es és 19-es kiegészítő megjegyzések alatt szerepeltetett értékeken kerültek kihagyásra.

Az értékvesztéssel csökkentett vevőkövetelések és szállítók értéke – rövid lejáratuk miatt – a valós értéküket közelítik meg.

A pénzeszközök és pénzeszköz egyenértékesekek, valamint a lekötött bankbetétek, a 3 hónapon belüli lejáratú rendelkező diszkontkincstárjegyek és az egyéb rövid távú eszközök és kötelezettségek könyv szerinti értékei közelítik valós értéküket a beszámoló fordulónapján a rövid lejárat következtében.

Befektetett pénzügyi eszközök:

Egyéb, állami szervekkel szemben követelt hosszú lejáratú eszközök – a 8-as számú kiegészítő megjegyzésnél írtaknak megfelelően -, mérlegfordulónapkor diszkontálásra kerülnek, így könyv szerinti értékeik a pénz időértékét is magukban foglalják. A lejáratú időtartam alatti diszkontálás következtében a fenti táblában bemutatott könyv szerinti értékek megközelítik a valós értéket – a diszkontáláshoz kockázatmentes kamatlábat használt a Csoport (állami kötvények hozamgörbéiből származtatott zéró kupon ráták az Államadósság Kezelő Központ Zrt. honlapján közölt értékben – www.akk.hu).

Egyéb hosszú távú kötelezettségek:

A kapcsolt felekkel szembeni kötelezettségek 17-es megjegyzés alatt közölt könyv szerinti értéke közelít valós értékéhez.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

A licenz megállapodásból eredő kötelezettség valós értéke (17-es kiegészítő megjegyzés alatt is bemutatva) diszkontált cash-flow módszerrel került megállapításra a lentebb bemutatott adatokat felhasználva.

Vagyonkezelt eszközök visszapótlási kötelezettsége (az Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek részeként): A Csoport ezen kötelezettség rendezését várhatóan nem pénzügyi eszközökkel fogja fedezni (azaz eszköz beruházásokon keresztül); ennek aránya azonban nem becsülhető megbízhatóan, mivel a döntési jogkör a Csoporton kívül van – ugyanígy a rendezés dátuma sem. Emiatt a Csoport úgy döntött, hogy a tételt bemutatja a pénzügyi kötelezettségek között. A kötelezettség könyv szerinti értéke közelíti annak valós értékét.

Forward deviza ügyletek valós értéke:

A forward deviza ügyletek valós értéke a tranzakciók nem relizált, év végi átváltási árfolyamokra való átértékelés következtében keletkezett, várhatóan egy éven belül realizálandó nyereségét vagy veszteségét mutatja. A használt valós értékek a partner bankok által kalkulált mark-to-market értékelés során alkalmazottakkal megegyezők.

Értékesíthető pénzügyi eszközök valós értéke:

A használt valós értékeket a partner bankok szolgáltatják; ezek nem módosított árakat, azaz ajánlati árakat képviselnek, amelyek az eszköz aktív piacának 2014. december 31-es jegyzései alapján kerültek meghatározásra.

A pénzügyi eszközök egyike sem került átvezetésre az egyes kategóriák között a bemutatott beszámolási periódusok alatt.

Valós érték hierarchia

A használt valós értékek 1-től 3-as szintű kategóriákba sorolhatóak, attól függően, hogy a valós érték meghatározása milyen mértékben megfigyelhető inputokon alapul.

- 1. szint: Azonos eszközök vagy kötelezettségek aktív piacon jegyzett (nem módosított) árfolyama,
- 2. szint: Olyan értékelési technika, amelynél minden lényeges input az eszközökre vagy a kötelezettségekre közvetlenül (mint árfolyam) vagy közvetve (mint származtatott árfolyam) megállapítható.
- 3. szint: Olyan alapadat, mely nem piacon megfigyelhető információon alapul.

A kölcsönök és követelések egészét és a pénzügyi kötelezettségek többségét amortizált bekerülési értéken értékeljük, de ezek valós értékét is bemutatjuk. Ezeknek az eszközöknek és kötelezettségeknek a valós értéke 3. szintű információk alapján került meghatározásra diszkontált cash flow módszer alkalmazásával, amennyiben utóbbi releváns. A becsült pénzáramok az adott szerződéseken alapulnak, míg a diszkontráták kockázat mentes, adózás előtti ráták (állami kötvények hozamgörbéiből származtatott zéró kupon ráták az Államadósság Kezelő Központ Zrt. honlapján közölt értékben – www.akk.hu). A devizában denominált pénzügyi instrumentumok a Magyar Nemzeti Bank árfolyamai alapján kerültek átváltásra.

A Csoport nem rendelkezik olyan valós értéken értékelt eszközzel vagy kötelezettséggel, amelynek valós értéke 3. szintű információk alapján került meghatározásra.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

A következő táblázat a kezdeti megjelenítést követően valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok elemzését tartalmazza Level 1-3 kategóriákba sorolva, attól függően, hogy a valós érték meghatározása milyen mértékben megfigyelhető inputokon alapul.

	2014. december 31.			2013. december 31.		
	1. szint	2. szint	3. szint	1. szint	2. szint	3. szint
Pénzügyi eszközök						
<i>Derivatív pénzügyi instrumentumok megjelölt fedezeti kapcsolatban</i>	0	6 802	0	0	44 102	0
<i>Értékesíthető pénzügyi eszközök</i>	0	9 048 543	0	0	0	0
Pénzügyi kötelezettségek						
<i>Derivatív pénzügyi instrumentumok megjelölt fedezeti kapcsolatban</i>	0	159 820	0	0	16 182	0

A HungaroControlnak 2-es szintű piaci árakból származtatott valós értéken értékelt eszközei voltak. A derivatív ügyletek esetében használt valós értékek a bankoktól kapott havi mark-to-market értékekkel megegyezők.

Az értékesíthető pénzügyi eszközök a Magyar Állam által kibocsájtott, 3 hónapnál rövidebb lejáratú rendelkező diszkontkincstárjegyek. A használt valós értékeket a partner bankok szolgáltatják; ezek nem módosított árakat, azaz ajánlati árakat képviselnek, amelyek az eszköz aktív piacának 2014. december 31-es jegyzései alapján kerültek meghatározásra.

Nem került sor átsorolásokra az 1-es és 2-es szintű pénzügyi instrumentumok között.

b) Pénzügyi kockázat kezelése

A Csoport a működésével kapcsolatos pénzügyi kockázatokat nyomon követi és menedzseli. A Csoport szabályzatai és működési keretei egyértelműek. A Felügyelőbizottság látja el a felügyeleti funkciót a Csoport felett. A treasury funkció nem profit centerként működik; spekulációs célú tranzakciók nem megengedettek. A Csoport tevékenységéből eredő elsődleges pénzügyi kockázatok a piaci- (beleértve az árfolyam-, kamat- és inflációs kockázatokat), hitelezési- és likviditási kockázatok.

Piaci kockázat:

A Csoport tevékenységén keresztül elsősorban a deviza árfolyamok-, kamatlábak-, valamint inflációs ráták változásából eredő pénzügyi kockázatoknak van kitéve. A léginavigációs szolgáltatás nyújtásából eredően a Csoport speciális kockázattal is rendelkezik. Ezek a kockázatok és azok kezelési módszerei a lentiekben kerülnek bemutatásra.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

Árfolyamkockázat kezelése

A Csoport árfolyamkockázatnak való kitettsége és kockázata a magyar légtér feletti légiforgalmi irányítás árbevételével kapcsolatban lép fel – ez képviseli a Csoport árbevételének 95,5%-át (2013: 99,6%). Ezen szolgáltatásokért felszámított díjak forintban rögzítettek, viszont euróban kerülnek számlázásra, illetve beszedésre az EUROCONTROL – az árbevétel beszedését adminisztráló szerv-, által havonta megállapított átváltási értéket alkalmazva. A használt átváltási árfolyam a számlázási periódust megelőző hónap ('t-1') napi záró Reuters-árfolyamainak átlaga. Annak a kockázatnak a csökkentésére, miszerint az átváltási árfolyamok az egységdíjak meghatározásának időszaka ('t-1' hónap átlaga) és az összegek HungaroControlhoz történő átutalásának időszaka ('t+2') között mozognak, a Csoport deviza forward ügyleteket köt. A Csoport árbevételéből származó (kizárólag a magyar légtér feletti átrepülő forgalom és a terminál navigáció esetében) várt cash-flowját fedezi a devizás kockázatkezelési szabályzatban meghatározott limitek alapján.

A koszovói légtér feletti légi irányítási szolgáltatás esetében a díjak szerb dínárban kerülnek meghatározásra. Ez a bevétel nem kerül fedezésre, mivel azonban az árbevétel relatív kis részét teszi ki (3.4%), nem képvisel jelentős árfolyam kockázatnak való kitettséget. Továbbá a Koszovó és terminál navigációs szegmensek esetében, a teljes költségmegtérítéses rendszer következtében, az árfolyamok változásából adódó kockázat áthárítható a légitársaságokra, mivel az árfolyamdifferenciák az egyes költségalapok részét képezik.

Az en-route szegmensben – a teljesítményterv rendszerében – az árfolyamkockázatot általában a szolgáltatók viselik (egyedül a nem-kontrollálható költségek esetében van mód a felhasználókra való átterhelésre), így a kockázat a Csoportot terheli.

A devizában denominált vevőkövetelések összege meghaladja a devizában denominált szállítók egyenlegét. A Csoport devizában denominált pénzügyi eszközeinek és kötelezettségeinek bemutatott könyv szerinti értéke az alábbiak szerint alakult:

	Év végi átváltási árfolyamok		Devizában denominált eszközök (adott deviza)		Devizában denominált eszközök (forint)	
	2014. december	2013. december	2014. december	2013. december	2014. december	2013. december
EUR	314,89	296,91	20 576 379	16 969 901	6 479 296	5 038 533
USD	259,13	215,67	0	0	0	0
GBP	403,75	356,76	202	759	82	271
Egyéb*			0	0	0	0

	Év végi átváltási árfolyamok		Devizában denominált kötelezettségek (adott deviza)		Devizában denominált kötelezettségek (forint)	
	2014. december	2013. december	2014. december	2013. december	2014. december	2013. december
EUR	314,89	296,91	4 278 968	3 511 999	1 347 404	1 042 748
USD	259,13	215,67	717	13 059	186	2 816
GBP	403,75	356,76	0	0	0	0
Egyéb*			0	0	0	630

*Számos egyéb deviza összesített értéke, melyek nincsenek materiális hatással az éves beszámoló vonatkozó mérleg- és eredménykimutatás soraira.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

Az eszközök pénzeszközöket, és pénzeszköz egyenértékeseket, vevői követeléseket, valamint egyéb rövid lejáratú követeléseket tartalmaznak. A bemutatott kötelezettségek szállítói kötelezettségekből és egyéb rövid lejáratú kötelezettségekből állnak.

Deviza forward ügyletek

Az EUROCONTROL költségalap-elszámolási rendszerében az egységdíjak teljes költségmegtérítés alapján kerültek meghatározásra 2011-ig. A teljes költségmegtérítés módszere 2012-t követően kizárólag a terminál üzletágban maradt fenn, így az en-route navigációs üzletág deviza kockázata a Csoportra hárult.

A Csoport fedezeti ügyleteket köt – EUR-t ad el és HUF-ot vesz a terminál és en-route árbevétel előrejelzései alapján. A Csoport ezen ügyleteket cash-flow fedezeti ügyletként jelölte meg. A fedezeti ügyletek célja a légitársaságoktól EUR-ban befolyt árbevétel forintos értékének biztosítása.

A szerződött összegek alapjául a becsült szolgáltatási egységek, azaz a várható jövőbeli eladásokból származó cash-flowk 90%-a szolgál.

Év végén az alábbi nyitott ügyletekkel rendelkezett a Csoport:

2014. december 31.	Eladott EUR	Átlagos átváltási árfolyam	Vett HUF (ezer Forint)	Lejárat dátum	Várt Nyereség (+)/ Veszteség (-) - ezer forintban (értékelési tartalék)	Eredménykimutatással szemben elszámolt nem hatékony rész	Pénzügyi eredmény részeként elszámolt swap pontokból számított kamatbevétel
Novemberi árbevétel, 2014	8 417 890	308,53	2 597 158	2015.01.22	-61 993	-2 397	3 851
Decemberi árbevétel, 2014	7 754 069	307,86	2 387 139	2015.02.25	-63 464	0	1 782
Januári árbevétel, 2015	6 528 210	311,37	2 032 699	2015.03.25	-29 584	0	-1 213
Megjelölt fedezeti kapcsolatba vont derivatív pénzügyi instrumentumok	22 700 169	309,25	7 016 996	-	-155 041	-2 397	4 420
2013. december 31.	Eladott EUR	Átlagos átváltási árfolyam	Vett HUF (ezer Forint)	Lejárat dátum	Várt Nyereség (+)/ Veszteség (-) - ezer forintban (értékelési tartalék)	Eredménykimutatással szemben elszámolt nem hatékony rész	Pénzügyi eredmény részeként elszámolt swap pontokból számított kamatbevétel
Novemberi árbevétel, 2013	6 852 624	296,66	2 032 867	2014.01.23	-13 520	-15	9 277
Decemberi árbevétel, 2013	6 295 602	299,47	1 885 344	2014.02.27	4 689	6	5 617
Januári árbevétel, 2014	6 432 533	301,66	1 940 435	2014.03.27	21 204	0	662
Megjelölt fedezeti kapcsolatba vont derivatív pénzügyi instrumentumok	19 580 759	299,26	5 858 646	-	12 373	-9	15 556

A fenti, előrejelzett tranzakciók között nincs olyan, melynek bekövetkezése nem várható a jövőben.

Ezek a szerződések a következő pénzügyi év első három hónapjában lejárnak, és a tőke tartalékban felhalmozott összegek az eredménykimutatásban elszámolásra kerülnek.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

A következő összegek kerültek elszámolásra az eredménykimutatásban a 2014-es, illetve 2013-as pénzügyi évek során:

Átfogó eredménnyel szemben, derivatív pénzügyi instrumentumokkal kapcsolatosan elszámolt tételek	2014. december 31.	2013. december 31.
Tőketartalékból árbevételbe átsorolt tételek (- veszteség/ + bevétel)	-250 113	-304 573
Fedezett vevőköveteléseken keletkezett, árbevételben elszámolt árfolyamdífferenciák (- veszteség/ + bevétel)	134 938	-3 437
Cash-flow fedezeti ügyletek pénzügyi eredményben elszámolt nem hatékony része (- veszteség/ + bevétel)	13 064	-4 606
Eredménykimutatással szemben, pénzügyi eredményben elszámolt kamatok (kapott swap pontok)	124 255	278 656
Nyereség (+)/veszteség (-) összesen cash-flow hedge tranzakciókból	22 144	-33 960
Nyitott cash-flow fedezeti ügyletek egyéb átfogó eredményben elszámolt valós érték változása (valós értékelési tartalék év végi egyenlege)	-155 041	12 373
Cash-flow fedezeti ügyletek teljes eredménye tőkében	-132 897	-21 587

A fenti tábla szerkezete kis mértékben eltér a 2013-as pénzügyi beszámolóban bemutatottól. A Csoport úgy döntött, hogy a nyitott és lezárt pozíciók eredményének egy táblában való bemutatása sokkal átláthatóbb az előző év táblájához viszonyítva, ahol ez a két kategória részben elkülönítésre került egy szöveges magyarázattal kiegészítve.

Mérlegtételek árfolyam érzékenysége

A Csoport euróval szembeni kitettsége az árbevétel és a vevőkövetelések egyenlegeinek esetében jelentős, mivel a számlázás euróban történik. Ennek következtében az elvégzett érzékenységvizsgálat erre a devizára összpontosít.

A következő tábla a csoport érzékenységet mutatja a forint, euróval szembeni értékében bekövetkezett 3 százalékos növekedése vagy csökkenése esetén. A Csoport az euró elmúlt négy évben történő elmozdulásai alapján arra a következtetésre jutott, hogy egy 3 százalékos érzékenységi ráta ésszerűen lehetséges változást képvisel, és megfelelő benchmarkot szolgáltat a HUF-fal szembeni EUR-rátákhoz. A lentiekben pozitívként feltüntetett számok az eredményben és tőkében való növekedést jelzik, míg a negatív értékek a tőke és eredmény csökkenését jelentik. Az EUR HUF-fal szembeni 3%-os leértékelődése az ugyanilyen mértékű felértékelődéssel szemben azonos, viszont ellentétes irányú változást eredményez a tőkében, eredményben.

A mérleg-tételek érzékenységvizsgálata kiterjed az EUR-ban denominált pénzeszközökre, vevői követelésekre, szállítói tartozásokra, egyéb követelésekre, -kötelezettségekre és a fedezeti ügyletekre – az év végi átváltási értéküket módosítjuk az EUR fordulónapi árfolyamában bekövetkezett 3%-os változással. A fordulónapi eredményre, tőkére gyakorolt hatást mutatjuk be, feltételezve, hogy az ésszerűen lehetséges, adott kockázati faktorból eredő változás ekkor következett be.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

	EUR/HUF	Eszközök	Kötelezett- ségek	Adózás előtti eredményre és tőkére gyakorolt hatása
2014				<i>Adatok ezer forintban</i>
103%	324,34	194 379	-40 422	153 957
100%	314,89	0	0	0
97%	305,44	-194 379	40 422	-153 957
2013				
103%	305,82	151 156	-31 282	119 873
100%	296,91	0	0	0
97%	288,00	-151 156	31 282	-119 873

Deviza forward ügyletek nélkül a HUF EUR-val szembeni 3%-os leértékelődése 1%-os csökkenést okozna 2014. december 31-én az EUR-ban denominált tételek nettó pozíciójának egyenlegében, azaz az eredménytartalékban és a pénzügyi eredményben (2013 viszonylatában ugyanez az érték 2% lenne) – minden egyéb tényezőt változatlanul feltételezve. Ez azt jelenti, hogy a Csoport kitétsége az EUR-val szemben jelentős, és a pénzügyi eredmény viszonylag érzékeny a HUF/EUR ráta változására.

Egy hasonló vizsgálat a rátákban 5%-os változást feltételezve 2% változást okozna az eredménytartalékban 2014-re, és 3%-ot 2013-ra.

Hasonló feltételezések a lenti valós érték változásokat eredményeznék az év végén nyitott derivatív ügyletek esetében.

	EUR/HUF	Adózás előtti eredményre gyakorolt hatás	Tőkére gyakorolt hatás
2014			<i>Adatok ezer forintban</i>
103%	324,34	-2 825	-207 480
100%	314,89	0	0
97%	305,44	3 167	221 403
2013			
103%	305,82	-193	-173 998
100%	296,91	0	0
97%	288,00	195	174 826

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

A következő táblázat egy feltételezett felértékelődés, illetve leértékelődés vevői követelésekre tett hatását mutatja, figyelembe véve a fedezeti értékelési tartalék egyenlegének változását is, azonos elmozdulásokat feltételezve mindkét egyenleg esetében.

	EUR/HUF	Vevőkövet- elések	Adózás előtti eredményre és tőkére gyakorolt hatása	Tőkére gyakorolt hatás fedezeti ügylet értékelési tartalékkal
2014				<i>Adatok ezer forintban</i>
103%	324,34	6 644 614	193 532	-11 122
100%	314,89	6 451 082		
97%	305,44	6 257 549	-193 532	24 704
2013				
103%	305,82	5 047 217	147 006	-26 798
100%	296,91	4 900 211		
97%	288,00	4 753 204	-147 006	27 625

Év végi átértékelés

A devizás tételek év végi átértékelésének eredménye a következő volt: 70.214 ezer HUF nyereség 2014 év végén (2013: 22.834 ezer HUF, veszteség).

Kamatláb kockázat kezelése

Kamatozó követelésekből és kötelezettségekből eredő kamatláb kockázat

A Csoport jelentős készpénztöbblettel rendelkezik, amit fix kamatozású lekötésekbe, illetve diszkontkincstárjegyekbe fektetett be.

A Csoport fő célja, hogy likviditását biztosítsa; a szabad pénzállomány hozamszerzés céljából való befektetése csupán másodlagos cél. Ezért a megengedett befektetési formák a forintos vagy devizás banki lekötések, diszkontkincstárjegyek és a Magyar Állam által kibocsátott államkötvények, vagy a Magyar Központi Bank által kibocsátott pénzügyi instrumentumok. Így a Csoport pénzügyi eszközökön keresztüli kitétsége a kamatlábak változásával szemben gyakorlatilag erősen korlátozott.

A Csoport szándéka szerint lekötött betéteit olyan intézményeknél helyezi el, melyek hosszú távú hitelminősítésük alapján magas besorolást értek el. A Magyar Állam által kibocsátott diszkontkincstárjegyek és államkötvények hitelbesorolása megegyezik az országgkockázattal, amit a Standard & Poor's 2015 márciusában BB-ről BB+-ra emelt.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

A lekötött betétek egy intézménynél elhelyezett lehetséges mértéke 30%-ban maximalizált az adott pénzügyi döntés meghozatalának pillanatában.

A Csoport kamatozó lekötött betétállományának szerkezete az alábbiak szerint alakult:

	2014	2013
Éves kamatláb	Betét összege	Betét összege
Forint alapú betétek	ezer HUF	ezer HUF
1% - 2%	2 146 900	6 000
2% - 3%	5 800 000	6 000
3% - 4%		8 250 000
4% - 5%		6 440 000
Összesen	7 946 900	14 702 000
EUR alapú betétek	EUR	EUR
< 0,5%	0	55 080
0,5 % - 1%	32 880	0
1%	0	300 000
1% - 2%	28 000	0
2,00%	0	13 260
Összesen	60 880	368 340

A fenti tábla befektetései a piacon elérhető kamatlábak általános csökkenését mutatják.

Ahogy ebben és a 14-es számú kiegészítő megjegyzésben is bemutatásra kerül a Társaság éven belüli lejáratú lekötött betétállománnyal rendelkezik.

Az átlagos lekötött betétállomány 2014-ben 15,065 millió HUF volt (2013: 10.522 millió HUF). Az átlagos lekötött pénzállomány mindkét évben 97% körüli volt. 2014 során a lekötött betétek után kapott kamat összege 390,824 ezer HUF (2013: 493.556 ezer HUF). Az átlagos kamatszint 4.75%-ról 2,62%-ra esett vissza 2013 és 2014 között.

A diszkontkincstárjegyek egyenlege ebben a kiegészítő megjegyzésben kerül bemutatása a valós értékelést bemutató résznél.

A Csoport nem rendelkezik hitellel, hitellimittel, vagy bármilyen kamatozó pénzügyi kötelezettséggel.

A Csoport kamatláb változásra érzékenységi vizsgálatot nem végzett, mivel a fenti eszközök egyike sem változó kamatozású, illetve azok rövid lejáratúak. A Csoport nem birtokol egyéb változó kamatozású eszközt.

Kamatláb kockázat egyéb forrásból

A Csoport kamatlábak változásából eredő kitétsége a terminál navigációs és Koszovó üzletágakban, illetve azok árbevételén keresztül jelentkezik leginkább, ahol teljes költségmegtérítéses elszámolási rendszer van érvényben. Ezen üzletágak eredményét elsősorban a tőkeköltség határozza meg (lekötött tőke hozama) – kalkulációjának alapjául a kockázatmentes, 10 éves lejáratú magyar állampapírok hozama szolgál és a légitársaságok által megtérítenő költségalap részét képezi.

HUNGAROCONTROL CSOPORT KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

Az en-route üzletág esetében érvényben lévő teljesítmény rendszer lehetővé teszi a kockázatmentes kamatláb felett kockázati prémium érvényesítését a költségalapban szereplő tőkeköltség kalkulációja során (Magyarország esetében ez 3%). Ez a teljes, 2012-2014-es referencia periódusra előre meghatározásra került, így a perióduson belüli kamatlábak alakulása eltérhet a tényleges tőkeköltségben érvényesítettől, az adott üzletág eredményességére azonban nem lehet hatással. Ugyanakkor a tőkeköltség kalkulációjához használt nettó eszközállomány részeként nem megengedett a kamatozó eszközök figyelembe vétele, így a Csoport befektetési tevékenysége hatással van az üzletág profitabilitására. Ebből adódóan a Csoport kamatlábak elmozdulásából adódó kockázatnak való kitettsége nagymértékű lehet, amennyiben nagy összegű, kamatozó eszközöket birtokol.

Inflációs kockázat kezelése

A teljesítményrendszer alapján az inflációs ráta változásából eredő kockázatot a légitársaságok viselik (en-route szegmens). A másik két üzletág teljes költségterítéses rendszerben működik, ahol minden kockázat (az inflációs kockázatot is beleértve) áthárul a légitársaságokra, habár csak hosszú távon - két év után (n+2. periódus) - érvényesíthetőek a díjakon keresztül.

Az inflációs kockázat kezelésének módja, ha a költségek minél nagyobb körében sikerül a költségek alakulását a tényleges inflációhoz igazítani. Ennek érdekében a Társaság bevezette az inflációs pótlékolás rendszerét a személyi juttatásokon, ami a legnagyobb arányt képviseli a költségelemek között.

A Csoport nem rendelkezik olyan pénzügyi eszközzel vagy kötelezettséggel, amelyek értéke az inflációs ráta esetleges változásának hatására módosulna és jelentősen befolyásolná a tőke egyenlegét, illetve az adott évi eredményt.

Hitelezési kockázat kezelése

Hitelezési kockázat akkor keletkezik, ha egy szerződéses partner kötelezettségei nemteljesítésével pénzügyi veszteséget okoz a Csoportnak. A Csoport hitelezési kockázatnak való kitettsége a vevő nemfizetésének kockázatából adódik, továbbá olyan hitelintézetek csődjének kockázatából, ahol pénzállomány került elhelyezésre vagy befektetésre, vagy derivatív ügylet került megkötésre.

Annak kockázata, hogy egy üzleti partner szerződéses kötelezettségét nem teljesíti, gyakorlatilag nulla a terminál navigációs és Koszovó üzletágakon belül, abból kifolyólag, hogy az elszámolt értékvesztések, leírások költségalapban elszámolható költségnek minősülnek (így a díjakon keresztül érvényesíthetőek) a teljes költségmegtérítés rendszerében.

Ezzel szemben az átrepülő üzletágban a teljesítményrendszer keretein belül a vevő-nem-fizetés kockázatát már a Társaság viseli.

A követelések lejárat szerinti megbontását, illetve az elszámolt értékvesztések egyenlegeit a 11-es számú megjegyzésnél mutatjuk be. Az ott bemutatott táblázatok összefoglalják a Csoport hitelezési kockázatát.

A vezetőség úgy véli, hogy a Csoport egyik vevőjétől sem függ jelentősen, így nincsen jelentős követelés kockázat koncentrációja.

HUNGAROCONTROL CSOPORT KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

Likviditási kockázat kezelése

A Csoportnál a likviditási kockázat kezelése kiterjed a kellő mennyiségű pénzeszköz-tartalék fenntartására; a tényleges és tervezett cash-flowk monitorozására; valamint annak biztosítására, hogy a megfelelő forrásból származó, lejáratú és versenyképes árú fedezet álljon rendelkezésre a felmerülő likviditási igényhez mérten. A Csoport nem rendelkezett külső adóssággal fordulónapkor; likviditási helyzete stabil.

A likviditási kockázat hatékonyan kezelhető a költségalapon keresztül (terminál és Koszovó üzletágak esetében, illetve korlátozott számú (súlyos) esetben teljesítményrendszer keretein belül is); lehetőség van továbbá a díjak év közbeni módosítására, amennyiben szükségessé válik (terminál üzletág), illetve külső forrás bevonására.

A likviditási kockázatot főképp a forgalom alakulása befolyásolja: amennyiben a forgalom jelentősen elmarad a várt szinttől, úgy alulfinanszírozás alakulhat ki. Ez azonban a tárgyévet követő második évben (n. periódus + 2) a díjakon keresztül teljes mértékben érvényesíthető.

Az en-route üzletágban, a teljesítményrendszer keretén belül, a Csoport forgalmi kockázata maximum az árbevétel 4,4%-a, azonban sávos módon oszlik meg: a forgalom tervezhez képesti $\pm 0-2\%$ -os eltérése esetén, a Csoport a forgalom változás teljes hatásást viseli; míg a forgalom 2-10% közötti elmozdulása esetén a 2%-os elmozdulás feletti rész 30%-át viseli csupán a Csoport. 10% felett minden további hatás a légtérhasználókat terheli.

Ettől függetlenül a forgalmi változás közvetlen likviditási hatását a Csoport kell, hogy kezelje, mivel a légitársaságokra eső rész legelőször az üzleti évet követő második évben érvényesíthető.

A teljes költségmegtérítéses rendszer esetén azonban ez csak egy átmeneti hatás, hasonlóan a forgalmi hatáshoz. A teljesítmény rendszerben a tervezettnél nagyobb költségek általában nem háríthatóak át a légtér felhasználókra. A légitársaságokra való átterhelés lehetősége kizárólag a nem kontrollálható költségek esetében áll fenn, de ennek érvényesítése hosszú időtávot ölel fel (az első referencia periódusra vonatkozóan először a 2016-2017-es időszakban téríthető meg a felhasználókkal).

Hitelkockázat kezelése

A Csoport megfelelő mennyiségű forgótőkével és bankbetét állománnyal rendelkezik, így nincs szüksége külső tőke bevonására. A Csoport nem tervezi külső tőke bevonását a közeljövőben és nem azonosít ezzel kapcsolatban kockázatot, aminek kezelése a jövőben szükségessé válhat. Következésképpen a Csoport elérendő céljai között nem határozott meg eladósodottsági szintet, vagy ezzel kapcsolatos bármilyen más mutató számot. A Csoport irányába megfogalmazott tulajdonosi elvárás, hogy beruházásait is belső forrásból valósítsa meg.

A tőkekockázat kezeléséről további információt a 30-as kiegészítő megjegyzés tartalmaz.

Léginavigációs szolgáltatás nyújtásából eredő kockázatok:

A légitársaságokról szóló 1995. évi XCVII. törvény 69. §-ának (1) bekezdése szerint (a Magyarországon nyújtott szolgáltatások esetében), valamint a 2013. évi CCXLVIII. törvény, továbbá az 510/2013. számú kormányrendelet 3. paragrafusa értelmében (Koszovó légtérében nyújtott szolgáltatásnál) légitársasági irányítói tevékenység ellátásához felelősségbiztosítási fedezet megléte kötelező. A Csoport minden bemutatott év esetében teljesítette ezt a kritériumot.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ
 2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

Pénzügyi kötelezettségek lejárat szerinti szerkezete

A lenti táblázat a nem derivatív pénzügyi instrumentumok lejárat szerkezetét mutatja be 2014, illetve 2013. december 31-én, a szerződés szerinti kifizetések nem diszkontált értékeit alapul véve. A táblázat elkészítésénél az a dátum került figyelembe vételre, amikor a visszafizetés a Csoporttól legkorábban követelhető.

	Lejárt	1 éven belül esedékes	1 és 5 éven belül esedékes	5 éven túl esedékes	Összesen
2014. december 31.					
Szállítói tartozások	16 087	2 298 874	0	0	2 314 961
Egyéb kötelezettségek	0	89 313	0	0	89 313
Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek	0	0	84 551	273 472	358 023
Összesen	16 087	2 388 187	84 551	273 472	2 762 297
2013. december 31.					
Szállítói tartozások	116 666	1 976 428	0	0	2 093 094
Egyéb kötelezettségek	0	308 233	0	0	308 233
Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek	0	0	0	951 644	951 644
Összesen	116 666	2 284 661	0	951 644	3 352 971

A derivatív pénzügyi instrumentumok lejárat szerkezetét szintén ez a kiegészítő megjegyzés tartalmazza.

30. Tőkekockázat kezelése

A HungaroControl célja a tőkeszerkezet menedzselésével, hogy megőrizze a folyamatos működés képességét, hogy biztosítsa kötelezettségeinek teljesítését partnereivel szemben, valamint, hogy az üzleti fejlődést megalapozza. A Társaság tevékenységét tőkéből és szállítói állományból finanszírozza, nem rendelkezik sem hosszú, sem rövid lejáratú hitellel, illetve kölcsönnel.

A tőkestruktúráját a Társaság folyamatosan ellenőrzi, hogy megfeleljen a Magyarországon érvényben lévő törvények és egyéb szabályozások követelményeinek, mely a jegyzett tőke és saját tőke bizonyos százalékarányának meglétét írja elő. A törvények által előírt követelményeknek megfelelt a Társaság mind a 2014-es és 2013-as év viszonylatában.

HUNGAROCONTROL CSOPORT
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

2014. DECEMBER 31.

(minden összeg ezer HUF-ban, ha másképp nem jeleztük)

31. Mérlegfordulónap utáni lényeges események

A Társaság 2015. február 24-én módosított Alapszabálya egy új vállalatirányítási struktúrát léptetett életbe, miszerint a Társaság új vezető szerve az Igazgatóság. Az Igazgatóság a Tulajdonos által kijelölt 5 tagból áll. A Tulajdonos megbíz az igazgatósági tagok közül egy tagot a vezérigazgatói feladatok ellátásával. A vezérigazgatói jogkörrel rendelkező tag jogosult a vezérigazgatói cím használatára. 2015. február 24-én a Tulajdonos ismételten Szepessy Kornélt nevezte ki a Társaság vezérigazgatójának, továbbá kijelölte az Igazgatóság további 4 tagját.

2015 májusában a Tulajdonos a 2014. december 31-ével végződő pénzügyi évre vonatkozóan 1.000.000 ezer HUF osztalék kifizetéséről határozott.

A Társaság 2014. évi, nemzetközi pénzügyi beszámolási standardok (IFRS) szerint elkészített konszolidált pénzügyi kimutatásait a vezérigazgató határozatának értelmében 2015. június 25-én jóváhagyta.

Budapest, 2015. június 25.

Vezérigazgató